

Αφιέρωμα στον
εκπαιδευτικό, ποιητή και συγγραφέα
Πάνο Π. Καψάλη
(1936 - 1982)

@ Copyright:

ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ

ΑΝΘΗΡΟ, ΤΚ. 43065

ΤΗΛ. 2445350401, 2 ΦΑΞ. 2445031516

EMAIL. d.argithea@kep.gov.gr

Εκτύπωση - Φωτοστοιχειοθεσία

Graphicart - Ηλίας Καρκαλέτσος

Δημ. Αγορά Καρδίτσας - Κατ. Ι-9

Τηλ. 24410 77663

email: graphicart2005@gmail.vom

ISBN: 978-618-82662-0-9

ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ

**Αφιέρωμα στον
Πάνο Π. Καψάλη**

Ποιητικό Ανθολόγημα

Ιούλιος 2016

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Την επιμέλεια της παρούσας έκδοσης «ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΗΜΑ»
Πάνου Π. Καψάλη είχαν οι:

Βασίλης Αναγνωστόπουλος, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας

Παναγιώτης Θ. Χόντζιας, συνταξιούχος δάσκαλος

Χρυσούλης Γ. Λαμπέρης, οικονομολόγος, ασφαλιστικός σύμβουλος

Δημήτρης Π. Καψάλης, συνταξιούχος οδοντίατρος

Πολλές ευχαριστίες στον **Κώστα Π. Καψάλη** αδερφό του Πάνου Π.
Καψάλη, που παρέδωσε στους παραπάνω ό,τι διέσωσε από το λογοτεχνικό
έργο του συγγραφέα.

Η δαπάνη της έκδοσης του παρόντος χρηματοδοτήθηκε πλήρως από
το Δήμο Αργιθέας. Πολλές, επίσης, ευχαριστίες στο Δήμαρχο κ. **Λάμπρο**
Τσιβόλα και στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου.

Το βιβλίο προσφέρεται δωρεάν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Πρόλογος Δημάρχου Αργιθέας Λάμπρου Γ. Τσιβόλα 7
- Πρόλογος Έκδοσης 9
- Βιογραφικό σημείωμα του συγγραφέα
από τον Παναγιώτη Θ. Χόντζια..... 11
- Μια πρώτη προσέγγιση στο
λογοτεχνικό έργο του Πάνου Π. Καψάλη
από τον ομότιμο καθηγητή του
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. Βασίλη Αναγνωστόπουλο 17
- Ποιητικές συλλογές
 - Συλλογή Α´ Αμαρτωλή (1967) 27
 - Συλλογή Β´ Χρυσάνθεμα (1967-68)..... 35
 - Συλλογή Γ´ Στα μονοπάτια της ζωής (1955-56)..... 45
 - Συλλογή Δ´ Ερωτικό μπουκέτο (1956)..... 73
 - Συλλογή Ε´ Αντίλαλοι της φλογέρας (1956) 117
 - Συλλογή ΣΤ´ Στη χαμένη φίλη (1955)..... 129
 - Συλλογή Ζ´ Ψίθυροι (1955)..... 141
 - Συλλογή Η´ Ώρες μοναξιάς (1954-55) 147
 - Συλλογή Θ´ Κόκκινα γαρύφαλλα (1954)..... 173
 - Συλλογή Ι´ Ροδαυγή (1954) 187
 - Συλλογή ΙΑ´ Μαραμένα κρίνα (1953) 207
 - Συλλογή ΙΒ´ Ποιήματα (1950-53;) 223
- Έργα του συγγραφέα 227

Η παραγωγή Πολιτισμού ως αντίσταση στην παρακμή.

Η ανάδειξη των Ανθρώπων που υπηρέτησαν σε ολάκερη τη ζωή τους την τέχνη στην όποια μορφή της, είναι πέρα από απότιση τιμής και αναγνώρισης, η στοιχειώδης προσφορά μας στον πολιτισμό και στα πολιτιστικά δρώμενα της Αργιθέας μας.

Το καθήκον μας επιτείνεται περαιτέρω, όταν αυτοί οι πνευματικοί Άνθρωποι, γεννήθηκαν, ανδρώθηκαν, αγάπησαν, δημιούργησαν και υπηρέτησαν τον ορεινό τόπο μας ως δάσκαλοί του, στις δύσκολες εποχές του.

Ο Πανούλας μας έγραψε «τραγούδια αμέτρητα» κι αυτή τη φορά «το σπίτι του» υποχρεούται, τουλάχιστον, να τον καταγράψει στην «ονειροφантаσία» του.

Πάνο Καψάλη, δεν ξέρω αν η ποίηση θα σε γράψει στις δικές της σελίδες, ο δήμος των Αργιθεατών όμως θα σου δώσει την ανταποδοτική ευθύνη του, για να ακουστούν στα πέ-ρατα, τα τραγούδια σου.

Υλοποιώντας την ομόφωνη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου των Αργιθεατών.

**Ο Δήμαρχος Αργιθέας
Λάμπρος Γ. Τσιβόλας**

Πρόλογος έκδοσης

Είναι πολύ συγκινητικό όταν διαπιστώνει ο αναγνώστης ότι ένας άνθρωπος - ποιητής αναλώνεται στη ζωή του χωρίς άλλη ανταμοιβή παρά την ικανοποίηση που του προσφέρει η τέχνη του. Και απείρως συγκινητικό όταν φεύγοντας από αυτή τη μάταιη ζωή, αφήνει ορφανά (και σε κάποιες φορές εντελώς απροστάτευτα) τα δημιουργήματά του. Από εδώ απορρέει και η ευθύνη της πολιτείας και της κοινωνίας (και εννοώ πρωτίστως συγγενών και φίλων) να στραφούν στοργικά στο έργο που μένει πίσω, να το συγκεντρώσουν, να το διαφυλάξουν και να το καταστήσουν γνωστό. Είναι βαριά υποχρέωση, που σηματοδοτεί όμως και το βαθμό του πολιτισμού μας.

Ο Πάνος Καψάλης (1936-1982) εκπαιδευτικός, συγγραφέας και ποιητής, άφησε ποικίλο έργο, για το οποίο, με αγάπη πολλή, χρόνια τώρα έχει κινητοποιηθεί μια τριάδα συμπατριωτών του: ο Παναγιώτης Χόντζιας, ο Δημήτρης Καψάλης και ο Χρυσούλης Λαμπερής, για να συγκεντρώσουν και να καταγράψουν τα σωζόμενα έργα του. Και ήταν ομόφωνη η απόφαση σαν πρώτο δείγμα λογοτεχνικού μνημόσυνου (και με την ευκαιρία των ογδόντα χρόνων από τη γέννηση του), να εκδοθεί μια ανθολογία ποιημάτων του, που υπερβαίνουν τα 200. Ο αναγνώστης θα συναντήσει στα προλεγόμενα του βιβλίου και χρήσιμες πληροφορίες για τη βιογραφία του καθώς και μια πρώτη προσέγγιση στο ποιητικό του έργο.

Με το «Ποιητικό Ανθολόγημα Πάνου Καψάλη» δίνεται μια συνοπτική εικόνα και αποτίμηση ενός ευαίσθητου, λυρικού και στοχαστικού ποιητή, που τίμησε τον γενέθλιο τόπο του και τον νοσταλγεί αιώνια τραγουδώντας:

***Θέλω και πάλι να βρεθώ σης ράχες των Αγράφων
Εκεί πούν' όλα όμορφα σαν πινελιές ζωγράφων...***

Βόλος, 22/2/2016

Β. Δ. Αναγνωστόπουλος,
Ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Παναγιώτη Πέτρου Καψάλη
δασκάλου - ποιητή - συγγραφέα

Ο Πάνος Π. Καψάλης γεννήθηκε στο συνοικισμό Χαλκιοπούλο του Πετρίλου Καρδίτσας το Μάρτη του 1936. Έζησε τα παιδικά του χρόνια στο γενέθλιο τόπο και τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο Ρώσση Πετρίλου. Δάσκαλος του υπήρξε ο πατέρας του Πέτρος Ν. Καψάλης γεννηθείς και αυτός στο Πετρίλο. Αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Καρδίτσας (1948-54) και στη συνέχεια, μετά από επιτυχείς εξετάσεις, φοίτησε στη Παιδαγωγική Ακαδημία Λάρισας τα σχολικά έτη (1953-54) και (1955-56) και αποφοίτησε με «Άριστα».

Μετά τη στρατιωτική του θητεία διορίστηκε τον Οκτώβριο του 1960 στο μονοθέσιο Δημοτικό σχολείο Φουντωτού Καρδίτσας, όπου υπηρέτησε δύο σχολικά έτη. Το 1962 μετετέθη στο διθέσιο Δημοτικό σχολείο Πετρίλου (γεννέτειρά του), όπου υπηρέτησε τρία Σχολικά έτη. Το 1965, με αμοιβαία μετάθεση με τον πατέρα του, τοποθετήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο Παλαιοκκλησίου Καρδίτσας, όπου δίδαξε μέχρι το 1970. Στο μεταξύ τα Σχολικά έτη (1967-68) και (1968-69), ύστερα από επιτυχείς εξετάσεις φοίτησε και περάτωσε τη μετεκπαίδευση του στο πανεπιστήμιο Αθηνών.

Το 1970 μετετέθη στην Εκπαιδευτική Περιφέρεια Πειραιά και τοποθετήθηκε στο 3ο Δημοτικό Σχολείο Νίκαιας. Αποσπάστηκε την ίδια χρονιά στο Γραφείο του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά, όπου υπηρέτησε για τέσσερα Σχολικά Έτη. Στη συνέχεια δίδαξε στο 3ο Δημοτικό Σχολείο Νίκαιας και στο 4ο Δημοτικό Σχολείο Παγκρατίου μέχρι το 1980, οπότε μετετέθη πάλι στην Καρδίτσα κοντά στους ηλικιωμένους γονείς του.

Υπηρέτησε τα Σχολικά έτη (1980-81) και (1981-82) στο 5ο Δημοτικό Σχολείο Καρδίτσας και τον Ιούλιο του 1982 έφυγε ξαφνικά από τη Ζωή, σε ηλικία μόλις 46 ετών, σκορπίζοντας ανείπωτη θλίψη σε συγγενείς, φίλους και το λογοτεχνικό κόσμο.

Ο Πάνος Π. Καψάλης υπήρξε ένας καταξιωμένος δάσκαλος και η προσφορά του στα Σχολεία που υπηρέτησε πολύ μεγάλη. Ανέπτυξε πολλές και ποικίλες εσωσχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητες, αποσπώντας πολλές εύφημες μνείες από τους Προϊσταμένους του Επιθεωρητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ο ιερός ναός του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στο συνοικισμό Χαλκιάπουλο οφείλει την ανέγερση του στην πρωτοβουλία του Πάνου Καψάλη, ο οποίος κινητοποίησε τους λιγοστούς κατοίκους του και με προσωπική εργασία του καθενός και με μια μικρή συμβολική χρηματοδότηση από τον ίδιο, ο ναός κτίστηκε το 1962 και τα θυρανοίξια έγιναν το 1963.

Ο Πάνος Π. Καψάλης δεν υπήρξε μόνο ένας εξαιρετος εκπαιδευτικός αλλά και ένας σπουδαίος ποιητής - λογοτέχνης. Έγραψε ποιήματα, μυθιστορήματα, διηγήματα, θεατρικά σχολικών γιορτών. Ασχολήθηκε με τη λαογραφία καταγράφοντας τοπωνύμια, βρύσες, ποτάμια, στανοτόπια, δημοτικά τραγούδια της Αργιθέας και ευρύτερα της Θεσσαλίας, ήθη και έθιμα του χωριού του Πετρίλου, όπου έζησε τα παιδικά του χρόνια, αλλά και όλα τα καλοκαίρια μέχρι το τέλος της δεκαετίας του '60.

Τις καλλιτεχνικές και λογοτεχνικές του ανησυχίες ο Π.Π.Κ τις εκδήλωσε από την ηλικία των 15 ετών, μαθητής Γυμνασίου, όταν άρχισε να αποτυπώνει στα τετράδια του, με μια πολύ ωραία καλλιγραφική πένα, τα πρώτα του ποιήματα. Γράφει συνέχεια μέχρι το θάνατό του εκατοντάδες ποιήματα πολλά από τα οποία δημοσιεύει σε εφημερίδες και περιοδικά της Καρδίτσας και των Αθηνών.

Από το πλούσιο συγγραφικό του έργο εκδόθηκαν: 1. Ένας επαρχιώτης στην Αθήνα, όπου στην πετριλιώτικη ντοπιολαλιά περιγράφει τις περιπέτειες και τις γκάφες ενός επαρχιώτη που κατέβηκε για πρώτη φορά στην Αθήνα. 2. Αγωγή στον πολίτη. 3. Σχολικές γιορτές με κωμωδίες, θεατρικά σκετς εθνικού περιεχομένου, μονολόγους κ.α. 4. Τρία βιβλιάρια με έμμετρες λαϊκές παροιμίες. 5. Διακοπές. 6. Ημερολόγιο.

Ανέκδοτα έργα του, που βρίσκονται χειρόγραφα στα χέρια του αδερφού του Κώστα Π. Καψάλη, είναι: 1. 12 τετράδια με (388) ποιήματα. 2. Θολές αναμνήσεις (μυθιστόρημα). 3. Ξεσκλίδια της ζωής (μυθιστόρημα). 4. Στον ιστό της αράχνης (διήγημα). 5. Κλειδαρότρυπα (διήγημα).

Δυστυχώς χάθηκε το μεγαλύτερο μέρος του ποιητικό του έργο που

αριθμούσε πάνω από 1300 ποιήματα. Τον αριθμό αυτό μου τον ανέφερε όταν τον επισκέφτηκα στο σπίτι του στην Καρδίτσα, λίγους μήνες πριν το θάνατο του. Και θεωρώ ότι ο αριθμός αυτός δεν είναι υπερβολικός, αν υπολογίσουμε ότι τα διασωθέντα (388) ποιήματα γράφτηκαν σε μια οχταετία (1950-56) και (1967-68) και λείπουν (24) χρόνια ποιητικής δημιουργίας (1956-66) και 1968 μέχρι το θάνατο του το 1982.

Εκτός από ένας καταξιωμένος δάσκαλος και ένας σπουδαίος λογοτέχνης ο Π.Π.Κ. ήταν και ένας υπέροχος άνθρωπος! Όσοι τον γνώρισαν και έζησαν μαζί του θυμούνται έναν μελίχιο άνθρωπο, χιουμορίστα, πειραχτήρι, με τις ατάκες της στιγμής που ήταν παροιμιώδης, έναν καλοπροαίρετο συνομιλητή που ποτέ του δεν πρόσβαλε κάποιον και δε δημιούργησε το παραμικρό πρόβλημα με συνάνθρωπό του.

Οι παιδικές μου αναμνήσεις τα καλοκαίρια της δεκαετίας του '50 κοντά στον Π.Π.Κ., στο συνοικισμό μας στο Χαλκιοπούλο, είναι πάμπολλες. Σταχυολογώ μερικές που περιγράφουν και χαρακτηρίζουν, εν μέρει, την προσωπικότητά του Πανούλα (έτσι τον φωνάζαμε).

1. Ένα καλοκαίρι ο Πανούλας, θα ήταν στις τελευταίες τάξεις του Γυμνασίου, έστησε μόνος του μια πρόχειρη παράγκα του Καραγκιόζη στην αυλή του σπιτιού του, τη σκέπασε με φτέρες, έβαλε για οθόνη το κάτασπρο κεφαλομάντηλο της μάνας του και για φως εσωτερικά μια λάμπα πετρελαίου. Ύστερα κάλεσε όλη τη γειτονιά, μικρούς και μεγάλους, να παρακολουθήσει τη βραδινή παράσταση Καραγκιόζη με φιγούρες που είχε σχεδιάσει και ζωγραφίσει ο ίδιος.

Εκείνο το αξέχαστο βράδυ όλη η γειτονιά είχε καρφωμένα τα μάτια στην οθόνη, παρακολουθούσε με πολλή προσοχή και ψιθυριστά οι απορίες διαδέχονταν η μία την άλλη: «Πώς το κάνει αυτό...», «Πως περπατούν αυτοί πάνω στο πανί.....» κ.α. Για εκείνη την εποχή, όπου κανένα Αργιθεατόπουλο δεν είδε παράσταση Καραγκιόζη, αλλά ούτε καν τη λέξη δεν γνώριζε ήταν κάτι το πρωτότυπο το καταπληκτικό για τη μικρή τοπική μας κοινωνία. Από τότε, για δύο τρία καλοκαίρια, μας διασκέδαζε, συχνά, πυκνά τα βράδια με παραστάσεις Καραγκιόζη.

2. Παρ'όλο που ο Πανούλας ήταν (8-10) χρόνια μεγαλύτερος από τα λιανόπαιδα της γειτονιάς τις περισσότερες ώρες τα καλοκαίρια τα περνούσε μαζί μας. Μάζευε όλο το τσούρμο της γειτονιάς, καμιά δεκαριά παιδιά

όλα κι όλα, στο «Παλιοχώραφο» ένα μικρό ισάδι που το είχαμε για γήπεδο ποδοσφαίρου. Έπαιρνε έναν από εμάς για τερματοφύλακα και όλοι οι άλλοι αντίπαλοι. Ήταν καλός μπαλλαδόρος και ενώ ήταν αδύνατο να είμαστε εμείς νικητές, οι αγώνες συνήθως τελείωναν ισόπαλοι, τις περισσότερες φορές νικητές εμείς και τις λιγότερες αυτός. Η παιδαγωγική αρχή της ενθάρρυνσης σε πλήρη εφαρμογή

3. Τα βράδια συγκεντρωνόμαστε όλα τα παιδιά στο «κηπάκι του δασκάλου» κάτω από μια καρυδιά με αρχηγό πάντα τον Πανούλα. Εκεί οι συζητήσεις, τα πειράγματα, οι ατάκες του, ιστορίες από τα γυμνασιακά του χρόνια αλλά και τα χρόνια των σπουδών του στην Παιδαγωγική Ακαδημία, σχόλια για την καθημερινότητα των κατοίκων του συνοικισμού αλλά και των συγχωριανών μας στον απόηχο κάποιου πανηγυριού, γάμου κ.λπ. κρατούσαν αμείωτο το ενδιαφέρον όλων μας, κρεμόμαστε κυριολεκτικά από τα χείλη του. Ξεχνιόμασταν, πλησίαζαν μεσάνυχτα και με τις φωνές των γονιών μας αφήναμε την παρέα, με κρύα καρδιά και πηγαίναμε για ύπνο.

Ο Πανούλας διακρινόταν ακόμη για την κοινωνικότητά του συμμετέχοντας σε όλες τις εκδηλώσεις γάμους, πανηγύρια, γιορτές, όσο ζούσε στο χωριό μας αλλά και στην υπόλοιπη ζωή του στην Καρδίτσα και στην Αθήνα. Τη σεμνότητά του, αφού ποτέ δεν είχε την οίηση ενός σπουδαίου ποιητή. Οι λιγοστοί φίλοι που ξέραμε για τα γραφόμενά του, όταν του λέγαμε πόσο σπουδαία ποιήματα έγραφε, μας απαντούσε: «Δε βαριέσαι γρατσουνάω μερικούς στίχους για να περνάει η ώρα....». Ήταν ένας χαρούμενος και γελαστός άνθρωπος, χαιρετούσε γνωστούς και φίλους πάντα με ένα πλατύ χαμόγελο στα χείλη.

Παρ' όλα που ο ίδιος ήταν ένας χαρούμενος, εξωστρεφής και κοινωνικός άνθρωπος τα περισσότερα ερωτικά του ποιήματα αποπνέουν ένα πεσιμισμό, μια απογοήτευση. Ίσως η εξήγηση να βρίσκεται σ' έναν ανεκπλήρωτο νεανικό του έρωτα, που τόσο πολύ τραγούδησε και δεν μπόρεσε να ξεπεράσει ποτέ.

Διαβάζοντας κανείς τα (388) ποιήματά του, που είναι δημιουργία των νεανικών του χρόνων, διαπιστώνει ότι Πάνος Καψάλης είναι ένας ταλαντούχος ποιητής που υπηρέτησε την ποιητική τέχνη με πολλή αγάπη και μεράκι.

Είναι πολύ λυπηρό που δε βρίσκεται στα χέρια μας το μεγαλύτερο μέ-

ρος του ποιητικού του έργου που είναι δημιουργία της πιο ώριμης ηλικίας του και θα χρειαστεί μεγάλη έρευνα σε εφημερίδες και περιοδικά Καρδίτσας και Αθηνών για να συγκεντρωθούν, πέρα από τα (388) ποιήματα, όσα άλλα έχουν δημοσιευτεί. Όσοι δε φίλοι, γνωστοί και συγγενείς έχουν κάτι να προσθέσουν στην προσπάθεια ανεύρεσης των χαμένων ποιημάτων του, ας το πράξουν. Θα είναι μνημόσυνο στον τόσο πρόωρα, αποβιώσαντα ποιητή.

Ο Πάνος Π. Καψάλης έφυγε ξαφνικά απ' τη ζωή σε ηλικία μόλις 46 χρονών χωρίς να προλάβει να ολοκληρώσει το ποιητικό του έργο, χωρίς καν να προλάβει να τραγουδήσει κάποιο σκοπό προτού πεθάνει, όπως γλαφυρά έγραφε σ' ένα του ποίημα:

*Θα 'θελα να 'ξερα τη μοίρα μου
στον κόσμο τούτο τον επάνω
θα 'θελα να 'παιζα στη λύρα μου
κάποιο σκοπό προτού πεθάνω.*

Πετρίλο, 16-5-2015

Παναγιώτης Θ. Χόντζιας
Συνταξιούχος δάσκαλος

Μία πρώτη προσέγγιση στο λογοτεχνικό έργο του Πάνου Καψάλη

Διάβασα με πολλή αγάπη και ενδιαφέρον και τα 12 τετράδια με 388 ποιήματα (12 ποιητικές Συλλογές) του αείμνηστου δασκάλου από το Πετρίλο Αργιθέας Παναγιώτη (Πάνου ή Τάκη) Καψάλη που μου παραδόθηκαν από τους φίλους και συγγενείς του Παναγιώτη Χόντζια, Χρυσούλη Λαμπερή και Δημήτρη Καψάλη. Γράφω συνοπτικά τις παρατηρήσεις μου:

1. Γενικά με συγκινεί ο άνθρωπος-ποιητής, γιατί όντως έχει το χάρισμα να υπηρετεί τον ποιητικό λόγο, με τον τρόπο του βέβαια, και όχι ευκαιρικά, αλλά ολοζωής, από μαθητής Γυμνασίου Καρδίτσας (1947-1953), συνεχίζει στην Παιδαγωγική Ακαδημία Λάρισας (1954-1956), και τα τελευταία, που έχω είναι 1967/8, μ' ένα σκοτεινό διάστημα, 1956-1982. Ως μαθητής Γυμνασίου γνωρίζεται με τον συμμαθητή του, Γιάννη Σελλούντο φιλόλογο συνταξιούχο σήμερα στην Καρδίτσα. Φαίνεται ότι πιστεύει για το χάρισμα και το ταλέντο που έχει να στιχουργεί και να επιμένει στην τεχνική εκμάθηση του στίχου και θα έλεγα της ποιητικής τέχνης. Γράφει συνεχώς και καθημερινά. Μιλάμε για εκατοντάδες ποιήματα και όλα παραδομένα με το χέρι του, την πέννα του και ωραία γραφή. Σε κάποιο ποίημα από τα τελευταία (Στα μονοπάτια της Ζωής-Ποιήματα), με τίτλο Η Ποίηση, που είναι μια «ονειροφαντασία», όπως σημειώνει, παρακαλεί την Ποίηση (=γυναίκα, οπτασία), που καταγράφει τους μεγάλους ποιητές, να γράψει και το όνομα του, για να μείνει στην ιστορία:

.....Και βλέπω Θε μ' ονόματα πολλά νάναι γραμμένα:

Όμηρος, Πίνδαρος, Σουρής- αχ, λέω νάχε και μένα.

Μαβίλης και Ξενόπουλος.... Κι απότομα το κλείνω

φτάνει της λέω γράψε με.. .τέτοιος κι εγώ να γίνω.

Από μόνο του το γεγονός ότι άφησε ένα τεράστιο σε αριθμό ποιημάτων έργο, αδημοσίευτο, αξίζει να σκύψουμε σ' αυτό με σχετική μελέτη και έρευνα. Ας σημειωθεί όμως ότι λείπουν τα ποιήματα της δεκαετίας 1956-1966 καθώς και των χρόνων 1968-1982, δηλαδή λείπουν 24 χρόνια ποιητικής δημιουργίας. Χάθηκαν; Πετάχτηκαν μετά θάνατο; Γιατί και από ποιον; Πάντως, κατά ασφαλή πληροφορία του φίλου δασκάλου Παναγιώτη Χόντζια είχε γράψει γύρω στα 1300 ποιήματα!

2. Έστειλε ποιήματα σε εφημερίδες και περιοδικά προς δημοσίευση. Υπάρχουν λίγα αποκόμματα με ποιήματα δημοσιευμένα σε Εφημερίδες: Θεσσαλική Ηχώ, Νέος Αγών, Θεσσαλικά Νέα και Περιοδικά: Μαθητική Εστία (απ' όπου βραβεύτηκε για το ποίημα Τα δυο δάκρυα), Το Σπίτι του Παιδιού, Ζωή του Παιδιού, Χαρούμενο Σπίτι κ.ά.

3. Ονόματα που χρησιμοποιούσε ήταν Παναγιώτης ή Πάνος ή Τάκης Καψάλης και σε μια συλλογή (Κόκκινα Γαρύφαλλα) το ψευδώνυμο Αιμίλιος Βαλσαμίδης και αλλού Άλκη Αίγλη.

4. Η πιο παραγωγική περίοδος φαίνεται ότι υπήρξε η σπουδαστική στην Ακαδημία Λάρισας, όπου συνδέεται φιλικά με κάποιον Νίκο Πατσίκα ο οποίος του αφιερώνει ένα ποίημα και αυτός του αφιερώνει επίσης ένα σονέτο (12/2/1955). Γράφει πυρετωδώς και καταρτίζει 5 ποιητικές συλλογές, συνήθως με πρόλογο με χαρακτηριστικό τίτλο, ήτοι Μαραμένα κρίνα, Ροδαυγή, Κόκκινα γαρύφαλλα, Ώρες μοναξιάς, Στη χαμένη φίλη κ.ά.

5. Με τίτλο «ΠΟΙΗΜΑΤΑ» είναι συλλογή, 18 ποιημάτων, γραμμένη με μολύβι σε μεγάλο τετράδιο. Από πλευράς θέματος τα ποιήματα κινούνται σε γνωστές περιοχές και πηγές έμπνευσης, όπως η Φύση, η κοινωνία, ο έρωτας, η πατρίδα, ο γενέθλιος τόπος, η ποιμενική ζωή κ.λπ. Στο Γυμνάσιο, που μπορούμε να την ονομάσουμε πρώιμη περίοδο, τα ποιήματα του παρουσιάζουν ποικιλία θεματολογική και ποικιλία στο στίχο. Στέλνει ποιήματα για δημοσίευση στις τοπικές εφημερίδες, όπως Θεσσαλική Ηχώ και Νέος Αγών (και είναι πολύ σημαντικό για έναν μαθητή να δημοσιεύονται ποιήματα του στην εφημερίδα) αλλά και σε μαθητικά περιοδικά, όπως είναι η Μαθητική Εστία ή σε χριστιανικά όπως είναι το Σπίτι του Παιδιού, η Ζωή του Παιδιού κ.ά. Στα ποιήματα αυτά φαίνεται ότι ακολουθεί ένα πνεύμα συντηρητικό και μιμείται άλλους ποιητές, όπως ο Σολωμός, ο Παλαμάς, ο Κρυστάλλης κ.ά., καθώς και την χριστιανική ποίηση του Βερίτη, τουλάχιστον ως προς τα θέματα, π.χ. Ανάσταση, Ο Περιπλανώμενος, Ο Ετοιμοθάνατος, Ο θάνατος του ζητιάνου, Ο σκουπιδιάρης, Η δόξα του Ιωσήφ κ.λπ. Μετρικά δουλεύει με πιο πολλή άνεση τον ιαμβικό 15/σύλλαβο και λιγότερο τα άλλα ολιγοσύλλαβα μέτρα. Και απαρέγκλιτα ομοιοκαταληξία. Παρακολουθώντας την πορεία του διαπιστώνουμε ότι δεν απομακρύνεται από τον 15/σύλλαβο ούτε στην ώριμη ποίηση του, συμπεραίνοντας ότι έβγαине πηγαία αυτός ο στίχος από την ψυχή του, που έχει σχέση με το δημοτικό μας τραγούδι και που

το άκουγε στο χωριό του και, πιθανώς, το τραγουδούσε. Αλλά για το θέμα αυτό περισσότερα πιο κάτω.

Τα θέματα της Α΄ συλλογής ποιημάτων (όπως ο ίδιος την επιγράφει) «Μαραμένα Κρίνα» (1953) ανήκουν στη σφαίρα του ρομαντισμού και της μελαγχολίας, που συνάδουν βέβαια με τη νεανικότητα, αλλά φανερώνουν και μια επίδραση από την ποίηση του Σολωμού όχι τόσο στα θέματα όσο στα μέτρα και το ρυθμό. Θέματα που κυριαρχούν είναι: η νύχτα, η μέρα, ο ήλιος, η βρύση, ο τσοπάνος, όνειρα, πατρίδα, πεταλούδα, ο γυρισμός του ξενιτεμένου, ηλιοβασίλεμα, ελεημοσύνη, ερωτικοί χτύποι καρδιάς κ.λπ. Αυτό που είναι ορατό έχει σχέση με την κατασκευή του ποιήματος, έτσι γράφει στροφικά ποιήματα σε οκτάβες, σε σονέτο, σε ολιγοσύλλαβους στίχους, σε μέτρα συνήθως ιαμβικά, τροχαϊκά, αναπαιστικά κ.λπ. Βρίσκομε ποίημα του με την αφιέρωση «Στον Γιάννη Σελλούντο τον μεγάλο φίλο μου και ποιητή με όλη μου την αγάπη».

Με τη Β΄ συλλογή, «Ροδαυγή», ανοίγεται η δημιουργική περίοδος των σπουδών του στην Παιδαγωγική Ακαδημία Λάρισας, 1954-1956, κατά την οποία αλλάζουν κάπως τα θέματα (συναντούμε πατριωτικά, ερωτικά κ.ά.) αλλά παραμένει στα ποιήματα ο ρομαντισμός και η μελαγχολική διάθεση, καθώς κι ένας γενικότερος προβληματισμός. Απέξω στο τετράδιο σημειώνει το τετράστιχο:

*Ήθελα νάξερα τη μοίρα μου
στον κόσμο τούτο τον επάνω...
Ήθελα νάπαιζα στη λύρα μου
κάποιο σκοπό, πρωτού πεθάνω!*

Και υπογράφει με το ψευδώνυμο Αιμίλιος Βαλσαμίδης και κάτω απ' αυτό Παναγιώτης Καψάλης. Στην προτελευταία και την τελευταία σελίδα του τετραδίου καθώς και σε ένα λυτό δίφυλλο σημειώσεις για τους ρυθμούς και ποιήματα και για μετρική και στιχουργική, όπως ιαμβικός (15/σύλλαβος, 10/σύλλαβος κ.λπ.), τροχαϊκός (15/σύλλαβος κ.λπ.), αναπαιστικός (15/σύλλαβος κ.λπ.), «αμφίβραχυ» (12/σύλλαβος κ.λπ.), δακτυλικό (11/σύλλαβος κ.λπ.) με παραδείγματα ποιημάτων από τους ποιητές Λαπαθιώτη, Παλαμά, Μαβίλη, Δροσίνη, Σολωμό, Μ. Πολυδούρη, Πολέμη, Σουρή, Αθάνα, Τσιάκο, Μπάυρον, Σπεράντσα, Γκόλφη, Βλάχο, Καραθάνο, Βαλαωρίτη, Προβελέγγιο.

Στην Γ' συλλογή με τίτλο «Κόκκινα Γαρύφαλλα» και με ψευδώνυμο Αιμίλιος Βαλσαμίδης σημειώνει στο Αντί Προλόγου: «Είναι η Τρίτη Συλλογή Ποιημάτων της οποίας τα ποιήματα είναι αφιερωμένα στη γλυκιά πόλη της Καρδίτσας και ειδικά στη γειτονιά την οποίαν έζησα τη γελαστή και όμορφη μαθητική ζωή. Γιομάτος ιδέες και φυσικές εμπνεύσεις απ' τις καλλονές (ομορφιές) του φυτικού βασιλείου και της χαρωπής πλάσης, γράφω τα απλά αυτά τραγουδάκια». Γράφονται μεταξύ Ιουνίου και Νοεμβρίου 1954. Κι εδώ ποικιλία θεμάτων πολλά σε σονέτο. Στη σελίδα 11 υπάρχει ένα ποίημα με τίτλο «Κράτα γερά», με υπογραφή «Ένα κόκκινο γαρύφαλλο» (2 Ιουνίου 1954), και πιθανολογείται ότι πρόκειται για φίλη του. Εξαιτίας αυτού του γεγονότος φαίνεται ότι γράφει αργότερα το ποίημα «Κρυφός καημός», από 20 τετράστιχες στροφές, όπου αφηγείται την ερωτική του ιστορία και καταλήγει:

*«... Έφυγε χωρίς να ξέρω/ αχ, για μένα αν πονεί
και η σκέψη μου ετούτη/ πάντοτε με τυραννεί.
Μοναχά στα όνειρά μου/ η ομορφιά της πια πετά
κι όσο ζω γι' αυτήν το λέω/ η καρδιά μου θα χτυπά!..»,*

(Λάρισα 11-11-54/Σεπτέμβριος).

Αυτό το ερωτικό πάθος θα το συναντήσουμε πολλές φορές από δω και κάτω και σε όλες τις συλλογές που θα ακολουθήσουν.

Η Δ' συλλογή ποιημάτων «Ωρες Μοναξιάς» συγκροτείται μέσα σε 2 μήνες, καθώς σημειώνει, «Λάρισα, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1954» γράφοντας στον πρόλογο: «...Οι μονότονες μέρες κυλούν θλιμμένες και η μονότονη ζωή μου στη Λάρισα, μ' αναγκάζει να γράψω μερικά τραγουδάκια. Τα θέματα- παρμένα απ' την καθημερινή ζωή και πολλές φορές φανταστικά- δίνουν στον αναγνώστη να νοιώσει ποια είναι η σημερινή κοινωνία. Τούτο μπορεί αμέσως να καταλάβει κανείς κι απ' τον τίτλο ακόμα της συλλογής τούτης: «ΩΡΕΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ». Παρά τη ρητή χρονολογία στο εξώφυλλο, μέσα από τη σελίδα 22 κ.ε. καταχωρίζονται 15 ποιήματα γραμμένα μεταξύ 7 και 20 Ιανουαρίου 1955. Το ποίημα «Το Μοναστήρι», πήρε, καθώς υποσημειώνει, το Γ' Βραβείον περιοδικού «Μαθητικής Εστίας» για τον 43ον Διαγωνισμό. Σε πολλά ποιήματα εκφράζει τον πόνο και την ανεξήγητη εγκατάλειψη του από την αγαπημένη του καθώς και τον πεσιμισμό και την απελπισία του για τη ζωή, ιδιαίτερα στο ποίημα «Στοχασμός» κλείνει ως εξής:

*«...Στοχάσου τούτη τη ζωή ψυχή μου την απάνω
κι άσε αυτούς που πέθαναν... λησμονήθηκαν πάνε
κι αφού κάποιες σκληρές καρδιές δεν ξέρουν ν' αγαπάνε
τότες κι εγώ γιατί να ζω... Δεν πρέπει να πεθάνω;»*

Η 5η συλλογή με τίτλο «Στη χαμένη φίλη», με νέο ψευδώνυμο γραμμένο με μολύβι πάνω από το όνομα του κεφαλαία «ΑΛΚΗ ΑΙΓΛΗ», Γενάρης 1955, περιέχει 10 ερωτικά σονέτα και, καθώς στον πρόλογο σημειώνει, «είναι αφιερωμένα -όπως θα διαβάσετε- στην πρώτη μου Αγάπη. Δίνουν στον αναγνώστη να καταλάβει την σκληρή αλλά αληθινή πραγματικότητα...» Στη 2η σελίδα ξεχωρίζει το τετράστιχο:

*«Αν κάποτε θα σμίξωμε κι οι δυο καλή μου φίλη
στο δρόμο... και περάσωμε σα νάμαστε δυο ξένοι,
θα σε κοιτάξω με χαρά και με κλεισμένα χείλη
θα πω με πόνο μέσα μου: «Η ΦΙΛΗ Η ΧΑΜΕΝΗ...»*

Σε συρραμμένα 7 φύλλα κόλλας αναφοράς έχει 18 ποιήματα με τον τίτλο «Αντίλαλοι της Φλογέρας» Μάρτιος-Ιούνιος του '55 και Πετρίλο 22-Ιουλίου -56, δυνατές εικόνες ποιμενικής ζωής, βλάχικα και βουκολικά που θυμίζουν Κρυστάλλη, σε έξοχο 15/σύλλαβο και 8/σύλλαβο με 7/σύλλαβο. Στη πρώτη σελίδα, ως επίτιτλο έχει του στίχους:

*«...Θέλω και πάλι να βρεθώ στις ράχες των Αγράφων
Εκεί πουν' όλα όμορφα σαν πινελιές ζωγράφων...»*

Με τίτλο «ΨΙΘΥΡΟΙ», Λάρισα Οκτώβριος 1955, είναι η συλλογή με 30 ποιήματα αριθμημένα, σε 15/σύλλαβο και με ποικίλη θεματολογία. Στην αρχή «ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ» σημειώνει: «Από πολύ καιρό στη σκέψη μου στριφογύριζεν η ιδέα περί την έκδοση της ποιητικής μου τούτης συλλογής. Σκέφτηκα να συγκεντρώσω μερικά απ' τα τραγούδια μου, τα οποία άλλα δημοσιεύτηκαν σε περιοδικά και εφημερίδες κι άλλα όχι και να εκδόσω τα πρώτα μου ποιήματα... Τούτο όμως θεωρώ ως πρώτη μου προσπάθεια, ως απαρχή για κάτι επιτυχέστερο, για κάτι το καλύτερο...». Φαίνεται είναι εγκλωβισμένος σε μετρική και θέματα, στον 15/σύλλαβο κυρίως και στην ομοιοκαταληξία και επαναλαμβάνει ποιήματα και θέματα, για τους Βλάχους, τη Φύση και τον έρωτα (σε 6 ποιήματα κλαίει την απώλεια της αγάπης του), χωρίς να διαπιστώνουνε κάποια εξέλιξη. Ξεχωρίζουν τα ποιήματα «Όλα κοιμούνται) και «Κουβέντα με το Χάρο» και «ΘΕΣΣΑΛΙΑ»:

*«Ανάλαφρα σε σκέπασε του δειλινού το θάμπος
την ώρα που πηγαίνουνε στη βρύση νιες αφράτες
κι ο καταπράσινος, πλατύς, τους άφησεν ο κάμπος
τους δουλευτάδες και παντού γιομίσανε τις στράτες...»*

«Ερωτικό μπουκέτο» είναι ο τίτλος μιας άλλης συλλογής με 100 και πλέον ποιήματα, με ποικίλα θέματα (φυσιολατρικά, πατριδολατρικά, ερωτικά κ.λπ.), με ποικιλία ρυθμών και χωρίς την ταξινόμηση, που βλέπουμε σε προηγούμενες συλλογές. Έχει πολλά που δημοσιεύτηκαν σε Καρδιτσιώτικες εφημερίδες και περιοδικά, όπως «Τι είναι η Ελλάδα» στα Θεσσαλικά Νέα (28/10/55), «25η Μαρτίου» στο Σπίτι του Παιδιού κ.ά. Παρατηρείται μια εξέλιξη όσον αφορά τα θέματα και την έκταση ορισμένων ποιημάτων, αφού στρέφεται προς τα καθαρώς πατριωτικά και κυρίως για την Κύπρο. Το «ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ» είναι σύνθεση τριών σελίδων, 89 15/σύλλαβοι με πλεχτή ομοιοκαταληξία, όπου διεκτραγωδεί τα δεινά του νησιού και τους απελευθερωτικούς αγώνες του και, όπως υποσημειώνει, «Εξεφωνήθη στην Παιδαγωγική Ακαδημία Λαρίσης (στο συλλαλητήριο) το έτος 1956». Επίσης το «ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΠΕΡΔΙΚΑ» (Πορτίτσα, 9.12.56) είναι ένα συμβολικό ποίημα, όπου θάλασσα είναι η ισχυρή Αγγλία, ενώ πέρδικα η εγκλωβισμένη Κύπρος. Εξακολουθεί να είναι η ποίηση του ποτισμένη από την αγραφιώτικη φύση, τους ανθρώπους, τα κοπάδια προβάτων, τα λουλούδια, τα χρώματα της ανατολής και δύσης, εξακολουθεί να εκφράζει νοσταλγία της χωριάτικης και απλής ζωής, να ονειροπολεί και να θρηνεί την χαμένη αγάπη. Υπάρχει ένας γενικότερος πεσιμισμός για τη ζωή. Πολλά ποιήματα έχουν άρτια στιχουργία, όπως τα «Δειλία», «Παράπονο», «Τσοπάνικο» και βέβαια ξεχωρίζουν τα πατριωτικά. Στη Γ' ενότητα «ΤΡΕΛΛΕΣ ΛΑΛΙΕΣ» περιλαμβάνει παιδικά ποιήματα, παροιμίες, αινίγματα και διάφορα ακόμα ποιήματα.

Η ποιητική συλλογή «Στα Μονοπάτια της Ζωής» περιλαμβάνει 55 ποιήματα, γραμμένα από 15-1-55 έως 26-2-56, πάλι με την ίδια θεματολογία και τα ίδια μέτρα. Προσέχει πολύ την τεχνική του στίχου, τη στροφή, την ομοιοκαταληξία κ.λπ. και δημοσιεύει σε περιοδικά, όπως Χαρούμενο Σπίτι, Μαθητική Εστία (απ' όπου απέσπασε Α' Βραβείο για το ποίημα «Τα δυο δάκρυα») κ.ά. Ξεχωρίζουν τα ποιήματα «Τραγούδι», «Για σας» (για τους αγωγιστές του 1821), «Το πατρικό μου σπίτι», «Ηρθες», «Φθινοπωριάτικη», «Η

Ποίηση» (μια ονειροφантаσία) κ.ά. «ΣΤΟ ΜΝΗΜΑ ΔΥΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ» μας συγκινεί ο σπαραγμός του ποιητή για τη χαμένη αγάπη γραμμένο σε γνήσιο δημοτικοφανή στίχο:

*«Μαύρο πουλάκι κάθονταν ψηλά σε κυπαρίσσι
κι ετραγουδούσε κι έλεγε μ' ανθρωπινή κουβέντα.
Διαβάτες που διαβαίνετε 'πο τούτο δω το μέρος
σκύψτε κι ανάψτ' ένα κερι στη ρίζα δω 'ποκάτου,
κάποιος λεβέντης μορφονιός κείται δω στο χώμα
κι έχει αγκαλιά μιαν όμορφη μια πολυαγαπημένη.
Η μοίρα δεν τους άφησε να ζήσουνε αντάμα
σε τούτη τη γλυκεία ζωή και σμίξανε στην άλλη.»*

6. Παρεμβάλλεται μια δεκαετία «σιωπής», που δεν έχουμε ποιήματα του. Μπορεί να γίνουν πολλές υποθέσεις και ίσως η έρευνα μελλοντικά μας αποκαλύψει το μυστικό.

7. Για τη διετία που ακολουθεί, 1967-1968, έχουμε δύο ποιητικές συλλογές σε τετράδια ιχνογραφίας. Η πρώτη με τίτλο «Η Αμαρτωλή», Αθήνα, Φλεβάρης του '67, έχει 14 ποιήματα, που όλα μιλούν για κείνη. Η δεύτερη με τίτλο «Χρυσάνθεμα», Αθήνα, 1967, 19 Οκτωβρίου, περιλαμβάνει 9 ποιήματα και αυτά αφιερωμένα σε κείνη. Το τελευταίο της συλλογής με τίτλο «ΑΤΙΤΛΟΦΟΡΗΤΟ» περιέχει μια εξομολόγηση οριστική για τον κρυφό έρωτα του:

*«Ανείπωτο έχω μυστικό, μεσ' στις καρδιάς τα βάθη
και κάποιον έρωτα κρυφόν, αιώνια θα κλαίω,
χωρίς ελπίδα μυστικό, γι' αυτό δε σας το λέω
κι αυτή οπού με πλήγωσε, ποτές δεν θα το μάθει.*

(Καλοκαίρι του 1967)

8. Για τα χρόνια που ακολουθούν ως το θάνατο του, 1968-1982, δεν έχουμε ποιήματα, που δημιουργεί πολλές πάλι υποθέσεις και υποψίες, που όμως είναι θέμα της ιστορικής έρευνας.

9. Γενικά, ο Παναγιώτης ή Πάνος Καψάλης (1936-82) αποτελεί θέμα αξιοπρόσεκτο και προς έρευνα και ενδελεχή μελέτη, τόσο για την ποιητική δημιουργία, την γνωστή, όσο και για τυχόν άλλο υλικό που λανθάνει. Αναμφισβήτητα είναι ένας ποιητής με πηγαίο ταλέντο, αφοσιωμένος στην ποιητική τέχνη, εξαιρετικά παραγωγικός, αν και όλα τα ποιήματα του δεν έχουν

την ίδια βαρύτητα. Τα στοιχεία που ξεχωρίζουν στην ποίηση του είναι από θεματικής πλευράς τα φυσιολατρικά, πατριδολατρικά και ερωτικά ποιήματα (τα πιο πολλά σε αριθμό), με πολλές βέβαια υποκατηγορίες. Και φαίνεται ότι ο έρωτας στη νεανική του ηλικία τον στιγματίσει για όλη του τη ζωή: η κοπέλα που αγάπησε, με όλη τη δύναμη του είναι του, τελικά, χωρίς να έχει εξήγηση γιατί, παντρεύτηκε άλλον και αυτό το γεγονός του έγινε μόνιμη θηλεία καημού και απόγνωσης. Δεν μπόρεσε να το ξεπεράσει μέχρι τέλους, γεγονός που επηρέασε βαθιά την ποίηση του. Υπάρχουν φωτεινές στιγμές δημιουργίας στην πορεία του, που πάει να ξεφύγει από την πεπατημένη, όπως λ.χ. τα ποιήματα για την Κύπρο, αλλά δεν έχουμε συνέχεια, εκτός και είναι αυτά που δεν μας έχουν αποκαλυφθεί. Γιατί έχω την αίσθηση ότι γνώρισα (και μελέτησα) τη μισή εικόνα του ποιητή και μου λείπουν κομμάτια από ένα ολοκληρωμένο παζλ. Από αισθητικής πλευράς βλέπω να παραμένει σε όλη τη διαδρομή του ένας προικισμένος τραγουδιστής του δημοτικού στίχου και δεν είναι τυχαίο ότι ονομάζει τα ποιήματα του «τραγουδάκια και τραγούδια». Παραδοσιακός ποιητής, πέρα για πέρα, και καλλιέργει με επιτυχία τα παραδοσιακά μέτρα του στίχου και τα ολιγοσύλλαβα αλλά προπαντός τον 15/σύλλαβο, όπου εκεί δείχνει όλη την τέχνη του με αστραφτερούς στίχους και έξοχες συνθέσεις. Αυτή όμως η επιτυχία του ήταν και ο εγκλεισμός τους σε ορίζοντες περιορισμένους. Δε φαίνεται να δοκίμασε νέους δρόμους, πιο ελεύθερους, δεν πειραματίστηκε σε νέα γραφή, γι' αυτό ίδια θέματα τα επεξεργάζεται πολλές φορές για να δώσει πιο «καλλιτεχνική» έκφραση. Και αν ακολούθησε την τέχνη άλλων Ελλήνων ποιητών, όπως Σολωμός, Παλαμάς, Λαπαθιώτης κ.ά. και μας έδωσε ορισμένα ποιήματα σε άλλη μορφή στίχου και στροφής, φαίνεται πως ήταν απλά σαν μια άσκηση. Ο Καψάλης εκεί που ανέπνεε με όλη την ψυχή του ήταν ο δημοτικός στίχος, ο 15/σύλλαβος. Αν προσεγγίσουμε ιδεολογικά την ποίηση του, από μια απόσταση βέβαια, διαπιστώνουμε ότι η μόνη, συνεπής και συνεχής ανησυχία του είναι η ποίηση του, τα ποιήματα του, η καθημερινή άσκηση, η καθημερινή γραφή. Προσωπικά δεν έχω συναντήσει στα Γράμματα άλλον ποιητή με τόση παραγωγή σε τόσο λίγο χρόνο. Και αυτό είναι σημαντικό και στατικό στοιχείο της ψυχολογίας και ιδεολογίας του. Και αν θελήσουμε να κατηγοριοποιήσουμε τις άλλες προτεραιότητες θα δούμε ότι ακολουθούν σαν αγρύπνια και κυριαρχούσα σκέψη μέσα του ο έρωτας (πικρός και ανέλ-

πιδος), η Φύση (ιδίως η αγραφιώτικη), ο άνθρωπος (ο συνάνθρωπος, ο πονεμένος), εθνικά θέματα (Κύπρος), η καθημερινή κοινωνική ζωή. Κατά βάση παραμένει ρομαντικός και ονειροπόλος, ευαίσθητος και στοχαστικός, γι' αυτό και βυθίζεται στον πεσιμισμό, την απαισιοδοξία, την απογοήτευση. Πάντως όπως και να έχουν τα πράγματα, ο Πάνος Καψάλης είναι απαραίτητο να μελετηθεί ως προσωπικότητα και δημιουργός.

10. Πρόταση: Σαν πρώτο βήμα προτείνω μια Ημερίδα μνημοσύνης στο χωριό του και ταυτόχρονα μια έκδοση Ανθολογίας από το έργο του.

Κάτω Λεχώνια, 26-4-2015

Β.Δ. Αναγνωστόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

ΣΥΛΛΟΓΗ Α΄

ΤΟ ΔΩΡΟ ΣΟΥ...

Μείνε στο πλάι μου καλή μου
και χίλια δώρα θα σου κάνω
γλυκό σα μέλι το φιλί μου,
θα κάθεται σε θρόνο απάνω!

Θά 'χεις στρωσίδια πουπουλένια
του φεγγαριού χλωμές αχτίδες
και στα δειλιά τα χρυσαφένια
θα σου χτενίζω τις πλεξούδες.

Θα τρέχουν οι δροσιές σα σούδες
μαργαριτάρια στο λαιμό σου
θα φτερουγίζουν πεταλούδες
κάθε φορά στον ερχομό σου.

Μα, συ ζητάς ένα μονάχα
δώρο, και λες πώς είναι λίγο:
μου λες, δεν θέλω άλλα τάχα,
μόν' μακριά σου, θε να φύγω!

Αθήνα, Φλεβάρης του '67

ΣΟΝΕΤΤΟ

Τη νύχτα αυτή που ο βοριάς σκούζει έξω λες κι ουρλιάζει
και της αυλής τα σκέπασε το χιόνι τα πρεβάζια
μπαίνω καβάλα στ' άλογο και στ' ουρανού τ' ατλάζια
ονειρεύομαι πως περπατώ κι ο νους μου σ' αγκαλιάζει.

Ξεσπάει η μπόρα πάνω μου, με δέρνει το χαλάζι
σαν σ' οπτασία στην νυχτιά σε βλέπω μπρος γαλάζια
ζητώ από κάπου να πιαστώ, μα συ μου κάνεις νάζια
καθώς ο κόσμος γύρω μου, χίλιες μορφές αλλάζει.

Απόστασα και ναυαγός, θα πέσω σε μιαν άκρη
δεν θέλω πια τα μάτια μου άνθρωπο ν' αντικρύσουν,
έρμος, να μην τα δει κανείς, για σε που θα δακρύσουν.

Κι ύστερα από πολύ καιρό μέσ' στις ζωής τα μάκρη
κάποτε πάλι αν σε δω να σε φωνάξω: στάσου,
να γυαλιστώ στα μάτια σου, και να σβηστώ μπροστά σου.

Αθήνα, Φλεβάρης του '67

ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ

Τούτο το μαύρο σούρουπο με το πηχτό σκοτάδι
που κρέμονται τα σύγνεφα κάτ' απ' τον ουρανό,
με κουρασμένα βήματα, να σ' εύρω ξεκινώ,
έρμος, διαβάτης μοναχός, στις νύχτας το μαγνάδι.

Μα, ο δρόμος είν' ατέλειωτος, ατέλειωτη κι η στράτα,
δίνω κουράγιο στην καρδιά, καρδιά μου λέω κράτα,
και μην ξεφτάς σαν ύφασμα που φεύγει το υφάδι.
Ψάξε, κοντά της την αυγή ο δρόμος θα σε φέρει
και θα βαδίζετε μαζί, μαζί χέρι με χέρι.
Τότε θα νοιώσεις τη χαρά, το γέλιο και το χάδι!

Αθήνα, 24 του Φλεβάρη

ΑΜΑΡΤΩΛΗ

Σε κοιτάξα βαθιά στα μάτια, βαθιά, βαθιά ώρα πολλή,
κι η ζωγραφιά σου στο μυαλό μου για πάντ' άσβηστη θε να μένει,
το ξέρω αυτό είν' αμαρτία, είναι ματιά αμαρτωλή
γιατί δεν είσαι λεύτερη έχεις άντρα. Τι κρίμα! Να 'σαι παντρεμένη!

Μια φλόγα μέσα μ' έχει ανάψει, από την πρώτη σου ματιά
τάχα, τί κρύβεις στην καρδιά σου, να μ' αγαπάς κι εσύ στ' αλήθεια
ή άφησες να κρυφοκαίει, στα σωθικά μου μια φωτιά,
κι έτσι μ' αφήνεις πληγωμένο, με μια πληγή μέσα στα στήθια;

Δος μου γλυκειά μου για ενθύμιο, στερνό πικρό ένα φιλί,
στην αγκαλιά σου να βρω θέλω, λίγη χαρά, μόνο για λίγο,
θα 'ναι για μένα ελεημοσύνη, όχι δε θα 'σαι αμαρτωλή
θα μεταλάβω απ' το φιλί σου και δεν ξανάρχομαι, θα φύγω!

Αθήνα, 26 του Φλεβάρη

ΞΑΝΑΓΥΡΙΣΕ...

Θες να φύγεις μακριά μου
και μου λες, δεν μ' αγαπάς,
φύγε, μα θα με θυμάσαι
στη ζωή σου όπου κι αν πας.

Θες να πας σε κάποιον άλλον
που αγαπάς, όπως μου λες,
φύγε, μα θα μετανοιώσεις
και θα 'ρθείς ξανά να κλαις.

Όποια ώρα θέλεις, φύγε
φύγε, αν θες και τώρα δας
η καρδιά μου δεν αντέχει,
άλλο, να την τυραννάς!

Κι αν θάρθεις ξανά μια μέρα
και συγχώρεση ζητάς
έλα, μην ντραπείς, στο σπίτι
και κανένα μη τρωτά

1η Μάρτη

ΔΕ ΦΑΙΝΕΣΑΙ...

Κοιτάζω απ' το παράθυρο, πέρα βαθιά στη στράτα
μη λάχει φως μου κι έρχεσαι, που τόσο λαχταρώ
δίνω κουράγιο μόνος μου, καρδιά μου λέω κράτα
και θα φανεί μεσοστρατίς, λίγο για να χαρώ.

Περνούν διαβάτες άγνωστοι, μα... σένα περιμένω
να κατεβώ σαν θα σε δω, αφού τόσο θε να
σε σφίξω μεσ' στην αγκαλιά. Βράδυ πρωί προσμένω,
μα βλέπω άλλους να περνούν... Αλλά συ... πουθενά!

Αθήνα, 20 Μάρτη

ΕΙΚΟΝΑ...

Μουντό, κλαμένο δειλινό, π' όξω ο βοριάς ουρλιάζει,
κάποια θύμηση μούφερεις, πικρή στο νου γοργή,
κι ως βλέπω τ' αγριολούλουδα, ο βοριάς να τα ξυλιάζει
νοιώθω μέσα στα στήθη μου, κάποια κρυφή στοργή.

Για δεξ, λουλούδια ο άνεμος και χόρτα αναμαλλιάζει
που καρτερούν την Άνοιξη, πόρχεται αρχή, αργή,
γιομάτη με χαμόγελα θα τα σφιχταγκαλιάζει
μα... είναι το διάβα της μακριά και να φανεί αργεί.

Πλέξε τα χέρια μας σφιχτά και την ανάσα κράτα
μη μας ξεπλέξει ο χωρισμός, σαν το βοριά, που εμάδει
τα λούλουδα και μείνουμε καταμεσίς στη στράτα.

Ξέχνα τις έγνοιες της ζωής, λύπες, καημούς παράτα,
νάσαι σκοπός μας η χαρά κι η αγάπη μας σημάδι.
Έλα... δος μου το χέρι σου και ξέγνοιαστα περπάτα!

Αθήνα, Μάρτης του '67

ΣΥΛΛΟΓΗ Β΄

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ...

Μες στη ζωή μου έψαχνα,
για σένα αγαπημένη
ίσα στο δρόμο τράβηξα
μήπως σε συναντήσω
μπροστά μου παρουσιάστηκες
σε βρήκα πονεμένη
κ' ήρθα κοντά σου τη χαρά
κι αγάπη να σκορπίσω!

21 Οκτωβρίου

ΘΑ ΑΝΤΕΞΕΙΣ;

Στις τόσες μπόρες της ζωής μας
που θα μας βρουν μεσοστρατίς
θ' αντέξεις φως μου, θα κρατήσεις
αγάπη μου ή θα κουραστείς;

Στο χέρι μου γερά κρατήσου
βρες δύναμη, μη φοβηθείς
πολλά για μένα θα σου πούνε
όμως εσύ, μη μ' αρνηθείς.

Μόνο, στο δρόμο, μη μ' αφήσεις
χωρίς αγάπη το φτωχό,
θα με πεθάνει η στενοχώρια
καθώς θα μ' εύρει μοναχό.

Πες μου το τώρα, αν δεν αντέξεις
τώρα, πες το, πούναι νωρίς
γιατί μετά κι αν το θελήσεις
θάναι αργά, δεν θα μπορείς!

Αθήνα, Οκτώβριος 1967

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΦΙΛΙ

Στην πόρτα με σταμάτησες
θυμάσαι, κάποιο βράδυ;
Πλησίασες κι η ανάσα σου
γλυκύτατο ήταν χάδι.

Φίλησα τα μαλλάκια σου
τα χείλη σου, το στόμα
ήταν το πρώτο μας φιλί,
πούναι γλυκό ακόμα.

Κ' ύστερα με κοιτάξανε
βαθιά, τα δυο σου μάτια
κι ένοιωσα κάτι στην καρδιά
να γίνεται κομμάτια.

Και στων ματιών, τον έρωτα
διάβασα, τους καθρέφτες
και κύλησαν στα μάγουλα
δυο δάκρυα μου σαν κλέφτες.

19 Οκτωβρίου

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΦΥΓΕΙΣ?

Βαρύς απόψε μόνος μου, στους δρόμους περπατάω
δεν ξέρω για πού πάω
αφού αυτή π' αγάπησα, μ' αφήνει ν' αργολιώνω
- όλοι μ' αφήσαν μόνο -!

Σαν κάτι εντός μου έσπασε, για σε γλυκιά μου κλαίω
στο δάκρυ αργοπλέω
γιατί να φύγεις, να χαθείς, απ' τη ζωή μου, πε μου
δεν με λυπάσαι Θε μου;

Πριν φύγεις, θέλω να σταθώ, στα γόνατα μπροστά σου
- μη φεύγεις, λίγο στάσου -
για τις στιγμές που ζήσαμε, θε να σ' ευχαριστήσω
κι ύστερα... ας δακρύσω.

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου

ΔΕΝ ΧΩΡΑΝΕ ΔΥΟ ΑΓΑΠΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΚΑΡΔΙΑ...

Το λες, στην άκρη όλου του κόσμου
πως έχεις τάχα καρδιά φαρδιά
αν λες, χωράν, γελιέσαι φως μου
δύο αγάπες σε μια καρδιά

Αθήνα, 22-3-68

ΟΝΕΙΡΑ...

Μόνος, κλεισμένος στον οντά μου
προσμένω μήπως και φανείς
- δεν με θυμάται πια κανείς -
Χτύπα την πόρτα εσύ καλή μου.
Έλα, ν' ανοίξω και κοντά μου
να σ' έχω σ' όλη τη ζωή μου.

Στην πόρτα, αν σ' έβλεπα για λίγο
γλυκά να μου χαμογελάς
- μόνο να 'ρθείς... μη μου μιλάς -
θα στέρευαν τα δάκρυά μου
που στην καρδιά μου μέσα πνίγω...
μα είσαι τόσο μακριά μου...

Αθήνα, 24-11-67

ΑΣ ΗΤΑΝ ΛΙΓΟ ΝΑ Μ' ΑΓΑΠΟΥΣΕΣ

Κάποιες ώρες πούμαι μόνος
κάθομαι για να σκεφτώ
σκέφτομαι τη μοναξιά σου
κάθε βήμα σου όπου πας
και ρωτάω την καρδιά μου
το φιλί μου το καυτό
όσο εγώ σε αγαπώ
αν κι εσύ με αγαπάς.

Αχ! ας ήταν Θε μου λίγο
τόσο δα να μ' αγαπά
μα μη ζω στην αγωνία
κάθε ώρα που περνά
νάν' αλήθεια κάνε Θε μου
τα φιλιά που μου σκορπά
γιατί αυτή από δω και πέρα
τη ζωή μου κυβερνά.

Κι αν μια μέρα πάψει Θε μου
να με αγαπά κι αυτή
θα πεθάνω, δεν θ' αντέξω
μοναχός μου δεν βαστώ
τί τη θέλω τη ζωή μου
και γιατί να ζω, γιατί;
θα την αγαπώ εγώ αιώνια
Θε μου σε ευχαριστώ!

Αθήνα, Νοέμβριος

ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΝΑ!

Ζήτησε τί θέλεις, δίχως να διστάσεις
κάθε σου χατήρι, δεν θα στ' αρνηθώ
μέσα στη ματιά μου, τούτο θα διαβάσεις
και το ξέρεις φως μου, πόσο σ' αγαπώ.
Ζήτησέ μου πλούτη, ζήτησε μαγνάδια
'ραχνοϋφαμένα, χρυσοκεντιστά,
της αυγής λουλούδια, θάχουν για υφάδια
και τριγύρω αστέρια, θάν' ζωγραφιστά.

Κάθε επιθυμία σου, πάντα θε να γίνει
είτε πλούσιος είμαι, πάλι ή φτωχός
η καρδιά μου όλα, ό,τι θες στα δίνει
φτάνει να μη μείνω, έρμος, μοναχός.
Ζήτησε διαμάντια και μαργαριτάρια
τ' αγαθά του κόσμου, νάχεις στην ποδιά
τ' ουρανού τ' αστέρια, ήλιους και φεγγάρια
πάτησέ μ' ακόμα τη φτωχή καρδιά.

Πλάι σου μια μέρα, θέλω να πεθάνω
και με χείλια φως μου χαμογελαστά,
τη γλυκιά ματιά σου, να θωρώ από πάνω
ώσπου πια δε θα 'χω μάτια σφαιλιστά.
Ό,τι μου ζητήσεις, θα στο ξετυλίγω
στην ποδιά μπροστά σου, κάθε ζηλευτό
μόνο, από κοντά σου, μη μου πεις: θα φύγω,
ω! Δεν θα στο κάνω το χατίρι αυτό!!!

Αθήνα, Φεβρουάριος 1968

ΠΛΗΞΗ

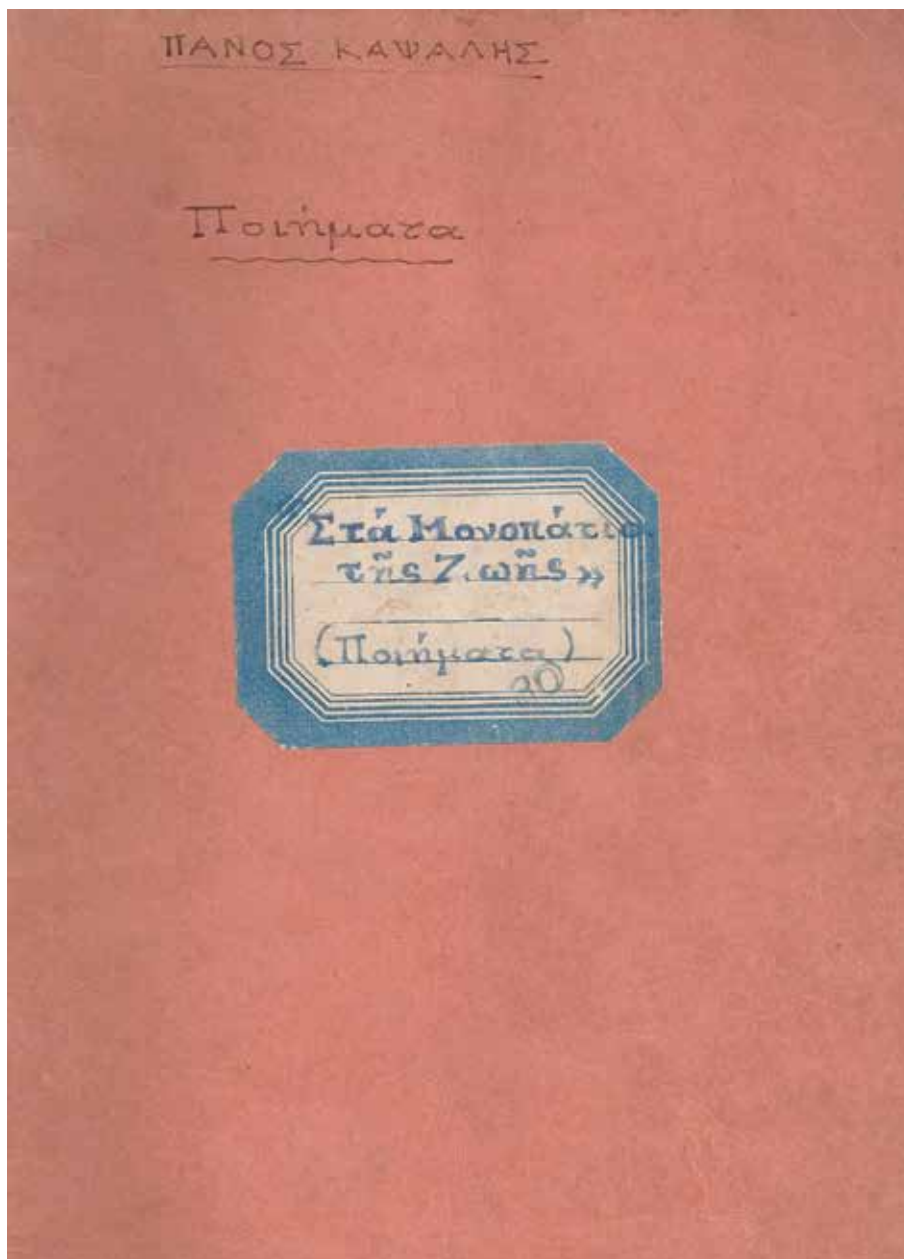
Απόψε που 'μαι μόνος μου
και νοιώθω τόση πλήξη
πάλι θα κατεβώ σιγά
στου δρόμου το καρτέρι,
μη λάχει και σ' αντίκρυζε
η ματιά μου που καρτέρει
κι ας ξέρω πια πώς μού φυγες
κι όλα έχουνε λήξει!!!

ΑΤΙΤΛΟΦΟΡΗΤΟ

Ανείπωτο έχω μυστικό,
μεσ' στις καρδιάς τα βάθη
και κάποιον έρωτα κρυφόν,
αιώνια θα κλαίω,
χωρίς ελπίδα μυστικό,
γι' αυτό δεν σας το λέω
κι αυτή οπού με πλήγωσε
ποτές δεν θα το μάθει

Καλοκαίρι του 1967

ΣΥΛΛΟΓΗ Γ΄

ΚΥΠΡΟΣ

Της Μεσογείου τ' όμορφο - αλλοί - το χρυσοψάρι
στα δίχτυα δεν το βλέπετε πως σπαρταράει αράδα
τί το ζητά άλλος ψαράς και θέλει να το πάρει
αφού πρώτη το ψάρεψεν η μάνα μας Ελλάδα.
Αφήστε το ελεύθερο το ξένο το ψαράκι
στην αγκαλιά της μάνας του να ζεσταθεί λιγάκι.

Λάρισα, 30-1-55

ΣΕ ΜΙΑΝ ΑΓΝΩΣΤΗ

Στου πάρκου ανταμωθήκαμε - φίλη - τα μονοπάτια
σε κοίταξα, με κοίταξες... σ' ονόμασα «νεράιδα»
μα η ομορφιά σου χάθηκεν απ' τα φτωχά μου μάτια
γιατί από τότε άλλη φορά ποτέ δεν σε ξανάειδα!

Λάρισα, 11-2-55

Η ΑΥΓΗ

Ω! κοίτα πως χλωμιάσανε στον ουρανό τ' αστέρια
και τρέμουν, λες θα πέσουνε τώρα κάτω στη γη
ρόδινα γύρω βάφτηκαν παντού όλα τα μέρια
να τώρα στην Ανατολή ξεπρόβαλλεν η αυγή.

Λάρισα, 15-2-55

ΣΤΟ ΦΙΛΟ ΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΗ Ν. ΠΑΤΣΙΚΑ

Μες στα ερείπια κι εσύ της ποίησης ζητούσες
να βρεις την προκομμένη σου και τη φτωχή σου ρίμα
κι άλλοτ' από το σπίτι της κοντά κοντά περνούσες
κι άλλοτε πάλι μακριά σε πέταγε το κύμα.

Μα τώρα ήρθαν γύρω σου οι παλιές ξανθομαλλούσες
νεράιδες που τραγούδαγες στο φτωχικό σου ποίημα
γλυκόλαλες - σου φέρανε την έμπνευση οι μούσες
λες δέσαν τα τραγούδια σου με μεταξένιο νήμα.

Στα μονοπάτια τα φτωχά π' άφησεν ο Γρυπάρης,
ο Κάλβος και ο Παλαμάς και κάποιος Μαλακάσης
γράψε κι εσύ και μην περνάς το τέρμα απ' τη βιασύνη.

Το δρόμο π' ακολούθησαν αυτοί κι εσύ θα πάρεις
μην θες ψηλά στα σύγνεφα τόσο νωρίς να φτάσεις
στο νου σου ας μην έρχεται η λύρα του Δροσίνη.

Λάρισα, 15-2-55

Η ΙΤΙΑ

Ξετύλιγες τα κλώνια σου ιτιά μπροστά στη λίμνη
και σμίγαν με τα κύματα σ' ατέλειωτο φιλί
σαν τα κουνούσε ανάλαφρα ο αέρας τα κλαδιά σου
λες και μπροστά στα κύματα φαινόσουναι δειλή.

Κατ' απ' τον ίσκιο το βαθειόν ιτιά κι εγώ ερχόμουν
κι έρριχνα πέτρες στο νερό της λίμνης και γελούσα
κοιτάζοντας πολύ μακριά τάχα μήπως ερχόνταν
εκεί κι οι δυο να παίξουμε, η κόρη π' αγαπούσα.

Μα τώρ' ω! λίμνη και ιτιά έφυγα από κοντά σας
και χάθηκε η αγάπη μου και σβήστηκε η χαρά μου
μ' εσάς τι κι αν σας έχασα πάλι θ' ανταμωθούμε
μα η χαμένη αγάπη μου θαν' μόνο στα όνειρά μου.

Λάρισα, 15-2-55

ΔΙΣΤΙΧΑ ΚΑΙ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

Το εισιτήριο της ζωής κράτα γερά στο χέρι
γιατί δεν ξέρεις τάχα που, η μοίρα θα σε φέρει...

Τούτη ζωή μας που κυλά γλήγορη φευγαλέα
σαν παίγνιο αντίκρυσ' την και πάντα θαρραλέα...

Βρέθηκα ξάφνου μια στιγμή μπροστά σε δύο χέρια
σε μάτια που με κοίταζαν φαιδρά και μαγικά...
έσβησαν όμως γλήγορα γιατί ήτανε αστέρια
και μ' έλουσαν με λίγο φως... αλλά περαστικά

Λάρισα, 1-3-55

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Ο ήλιος φεύγει φειδοσέροντας
ψηλά στον ουρανό
κι ήρθε η εσπέρα σπέρνοντας
γλυκό 'να δειλινό.

Έφυγε τώρα... να βασίλεψε
βουνά, νοσταλγικά
και κάποιος λες τα πάντα σμίλεψε
όμορφα, μαγικά.

Και στο ξωκκλήσι γλυκοσάλεψε
το σήμαντρον αργά
και στον άερ' ο αχός επάλεψε
να φτάσει αλαργινά.

Λάρισα, 1-3-55

ΚΑΠΟΙΟΣ Σ' ΟΝΕΙΡΕΥΤΗΚΕ...

Ψες κάποιος σ' ονειρεύτηκε
αγάπη ω! χαμένη
κι ένοιωσε πως γιατρεύτηκε
η καρδιά του η πληγωμένη.

Η ζωγραφιά σου πέρασε
απ' τα μάτια του αγάλι
σαν τότες... και τον κέρασε
λίγη χαρά και πάλι...

Λάρισα, 2-3-55

Σ' ΕΝΑ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ

Βαριά έσειρα τα βήματα ως τ' όμορφ' ακρογιάλι
και στάθηκα μονάχος μου σαν τότες τώρα πάλι.
Τότες που οι δυο σταθήκαμε κοντά εκεί στην άκρη
και δεν γνωρίζανε ποτές τα μάτια μας το δάκρυ.
Συχνά πηγαίνω τώρα εκεί, στο ακρογιάλι μόνος
αλλ' με τυλίγει στην καρδιά πάντ' ο πικρός ο πόνος.
Στέκω στην άκρη του γιαλού και με κλαμένα μάτια
βλέπω τα κύματα που σπαν και γίνονται κομμάτια.
Έτσι ραγίστηκε κι εμέ - 'πό τότες πούχες φύγει -
η φτωχική καρδούλα μου κι η θλίψη την τυλίγει.
Κοιτάζω πέρα μακριά όπ' ούρχοντ' απ' τα ξένα
καράβια και λέω μέσα μου πως φέρνουνε και σένα.
Και σαν βλέπω δεν έρχεσαι γλυκειά μου αγαπημένη
παίρνω το δρόμο κι ακολουθώ κάποια στρατούλα ξένη
κι όπου με βγάλει... και ξεχνώ κάπως τη μοναξιά μου
και λησμονιά μόν' στο κρασί βρίσκ' η φτωχή καρδιά μου.

Λάρισα, 4-3-55

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΖΗΤΙΑΝΟΥ

Ο βοριάς έξω σφυρίζει
με μανία δυνατά
και στο διάβα του σαρίζει
όλα ό,τι βρει μπροστά.

Μα στου δρόμου τη γωνία
ένας γέροντας σκυφτός
τόνε τρώει η αγωνία
και ο πόνος ο καυτός.

Είν' ντυμένος στα κουρέλια
κι όσοι από κει περνούν
άλλοι αρχίζουνε τα γέλια
κι άλλοι τότε συμπονούν.

Αργοσέρνεται σαν φίδι
κει στου δρόμου τη γωνιά
πεταμένος σαν σκουπίδι
σε μια φτωχογειτονιά!

Σ' ένα σπίτι τώρα φτάνει
σέρνοντας σε μian αυλή...
Δεν αντέχει... να πεθάνει
το Θεό παρακαλεί.

Τώρα έπεσε σκοτάδι
μες στην πόλης τη σιγή.
Τάχα θα περάσ' το βράδυ
ή δεν θα τον εύρ' η αυγή!

Τα δυο χείλια κάτι λένε
για τη μοίρα τη σκληρή
και τα μάτια του ενώ κλαίνει
πια το χάρο καρτερεί.

Άλλο δεν αντέχει... γέρνει
κάτι λέει σαν προσευχή
ήρθ' ο Χάροντας του παίρνει
τη φτωχή του την ψυχή.

Λάρισα, 3-3-55

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Κάτι σαν θρόισμα πικρό έφτασεν ως τ' αυτιά μου
στη γλώσσα τους μου μίλησαν ολόγλυκα τα κρίνα
για πάντα λες πως έμεινεν υγρή, θολή η ματιά μου
'πο τότες που το άκουσα να μου το λέν' εκείνα:

«Πάψε φτωχέ τραγουδιστή μου 'πανε τα λουλούδια
μην την προσμένεις πια να 'ρθεί στην αγκαλιά σου πάλι
την πληγωμένη σου καρδιά, γιάτρεψε με τραγούδια
κι αυτή σε ξέχασε κι αλιά, βρίσκεται σ' άλλη αγκάλη.

Μες στα τραγούδια ίσως βρεις λίγη πια παρηγόρια
και μην αφήνεις την ψυχή απ' τον πόνο να λυγίσει
κι αν τη θυμάσαι... ξέχαστην, γιατί είσαστε αχώρια
τάχα ποιος ξέρει... κάποτες ίσως ξαναγυρίσει»

Και το φτωχό γαρούφαλλο τ' άλικο το λουλούδι
τα ίδια μ' αποκρίθηκε κι αυτό με τ' άλλ' αντάμα
κι όπως σιγοψιθύριζεν αυτά σαν σε τραγούδι
δεν άντεξ' άλλο και πικρό πια ξέσπασε το κλάμα.

ΤΙ ΚΙ ΑΝ...

Τι κι αν ξεθώριασε απ' τη μνήμη η μορφή της
κι αν την εξέχασα και πια δεν την θυμάμαι.
Τί κι αν θα λάμπει σα να είν' Αποσπερίτης
μόν' στα όνειρά μου τότες που γλυκά κοιμάμαι!

Τι κι αν την ξέχασα... αν την έριξα στη λήθη
τι κι αν γι' αυτήν πια η καρδιά μου δεν χτυπάει.
Ω! σαν τη δω, γιατί γιατί νοιώθω στα στήθη
αλλόκοτα η φτωχή καρδιά ν' αργοχτυπάει!

Τι κι αν δεν σκέπτομαι που να 'ναι τώρα τάχα
και την μορφή της να ιδώ δεν θα μπορέσω!
Ω! φτάνει μόνο τη δω... φτάνει μονάχα
και σαν την δω... είν' αρκετό για να πονέσω.

ΠΑΣΧΑΛΙΕΣ

«Κατεβείτε στο περβόλι
μ' ανοιξιάτικη χαρά...»

Στο περβόλι κατεβείτε
μ' ανοιξιάτικη χαρά
στον ανθόκηπο να μπείτε
με ανάλαφρα φτερά.

Όλα γύρω λουλουδένια
σαν ανθένια αγκαλιά
δω μυρίζει η γαρδένια
και πιο πέρα η πασχαλιά.

Δω τιτίβισμα και γύρα
αλλού τραγούδι αλλού λαλιές
κι ευωδιάς παντού πλημμύρα
χύνουνε οι πασχαλιές.

Λάρισα 1η Απρίλη

ΣΤΗ ΦΙΛΗ ΜΟΥ

Κάθε πρωί τα λούλουδα
για σένανε ρωτούσα
και την πνοή σου απ' αυτά
αχόρταγα ροφούσα.

Σαν σ' όνειρο λες σ' έβλεπα
στα γιασεμιά, στα κρίνα
στα ρόδα, στα γαρούφαλλα
στα πεύκα και στα σκίνα.

Και στο φιλί του άνεμου
ω! σ' ένοιωθα κοντά μου
- απατηλά ονείρατα
στη φτωχική καρδιά μου -

Σήμερ' όλα τα πάγωσε
του άνεμου η μανία
όπως ετύλιξε κι εμέ
η φοβερή ανία.

Όλα, όλα μαράθηκαν
τα λούλουδα... και μόνες
στέκονται ολόρθες οι φτωχές
μονάχες δυο ανεμώνες.

Στο κρύο φιλί του άνεμου
γείρανε μαραμένα
ως την καρδούλα μου και συ
μάρανες! ωϊμένα.

ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟ ΠΑΡΣΙΜΟ

Κοντεύουνε μεσάνυχτα και στο βαθύ σκοτάδι
φωνές, πολέμου κράξιμο ολούθες αντηχούνε
κρότοι, κανόνια, τουφεκιές - σαν νάτανε στον Άδη -
Οι Τούρκοι στην αγιά Σοφιά απόψε θε να μούνε.
Όλη τη νύχτα πόλεμος με της Τουρκιάς το σμήνος
ως τα βαθειά χαράματα άπαρτη είν' η Πόλη...
Θάρρος παιδιά τους φώναζεν ο ήρωας Κωνσταντίνος
και μ' αγωνία πέρασεν έτσι η νύχτα όλη.
Και το πρωί σαν έφτασε, προτού ο ήλιος στείλει
τα χάρδια του στην έρμη γη... στα δόλια τα σπίτια
μπήκεν αλλοίμονο η Τουρκιά απ' του Ρωμανού τη Πύλη
και σε λιγάκι η όμορφη η πόλη ήταν ερείπια.

15-5-55

ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΙ ΤΗΣ

Φτωχός διαβάτης πέρασα
ψες στο παραθυρό σου
κι άθελα κοντοστάθηκα
μες στον ανθόκηπό σου.

Γύρω ευωδιές σκορπούσανε
πολλά λουλούδια: χίλια
και λίγο φως ξετρύπωνε
απ' τη δικιά σου γρίλια.

Λίγο να δω σταμάτησα
τ' όμορφο πρόσωπό σου
μα ως το πρωί περίμενα
μπρος στο παράθυρό σου!

16-5-55

ΣΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Σε σας κορίτσια - πέστε μου - τάχα τί να χαρίσω
οπού δεν έχω τίποτα; - Δεχθείτε όμορφά μου
τούτο φτωχό τραγούδι μου σε σας που θα αφήσω
για να 'χετε στο στόμα σας πάντοτε τ' όνομά μου.

Μάης '55

Η ΚΑΤΑΡΑ

Κάμποι, λαγκάδια και βουνά κλάψτε με μαύρα δάκρυα
κι εσείς βρυσούλες δάκρυα τρέξτε για το χαμό μου,
λουλούδια μην φυτρώσετε στη γης απ' άκρια ως άκρια
κλάψε κι εσύ μανούλα μου τον αποχωρισμό μου.

Θα φύγω πια πολύ μακριά... δεν θα ξαναγυρίσω
στον κόσμο αυτό τον ψεύτικο... η καρδιά μ' αλλού θα πάει
τί δεν αξίζει μοναχός τούτη ζωή να ζήσω
αφού αυτή με ξέχασε και πια δεν μ' αγαπάει!

Κλάψε κι εσύ φτωχή μ' ιτιά π' ορχόμασταν από κάτου
κι όμορφα μας ξετύλιγες απάνω μας τα κλώνια
να μη δεχτείς κάνα πουλί - μονάχα του θανάτου -
να τραγουδήσει απάνω σου. Ούτε κι αυτά τ' αηδόνια.

Μην ακουστούν την Άνοιξη, φωνές, τραγούδια κ' ύμνοι
να βουβαθούνε τα πουλιά... να μαραθούν οι κρίνοι...
κι αυτού - π' όρκους αλλάξαμε μ' αυτήν - καλή μου λίμνη
όποιος περάσει απ' αυτού, για πάντα αυτού να μείνει!

Κι όπου περνάει η κόρη αυτή που τόσο έχω αγαπήσει
αχ, όλα να μαραίνονται κι απ' τα δεντριά τα φύλλα
να πέφτουνε... και στην καρδιά ποτέ της να μην κλείσει
λίγη χαρά... παντού γι' αυτήν νάν' συγνεφιά, μαυρίλα.

ΓΙΑ ΣΑΣ...

Για σας που πολεμήσατε σα να 'σαστε λιοντάρια
λεβέντες για τη λευτεριά, την πίστη, την πατρίδα
λίγα φτωχά μαζεύουμε απ' της γης χλωρά χορτάρια
για σας που πολεμήσατε με πίστη και μ' ελπίδα.

Λίγα λουλούδια κόβουμε φτωχά αλλά δροσάτα
για σας που η ανδρεία σας σαν λιονταριού εφάνη
κι η νίκη που παντοτινά μαζί σας επερπάτα
και πλέκουμε ένα φτωχό φτωχό για σας στεφάνι.

Δάφνινα λίγα κόβουμε φτωχά για σας χορτάρια
και κλείνουμεν ευλαβικά μπροστά σε σας το γόνυ
και φτάνουμε ως το μνήμα σας περήφανα κι ανάρια
γιατί κοντά σας νοιώθουμε το θάρρος να φουντώνει.

Και τ' όνομά σας άγνωστο σε μας αν έχει μείνει
πάντα κοντά σας βλέπουμε σαν σ' όραμα σανθείο
πάντα πετάτ' ανάερα στη φτωχική μας μνήμη
για σας στήνουμε «τ' άγνωστου Στρατιώτη» το μνημείο.

20-5-55

**«Ταπεινό αφιέρωμα στους αγωνιστάς
του ιερού αγώνος του 1821».**

ΤΟ ΠΑΤΡΙΚΟ ΜΟΥ ΣΠΙΤΙ

Αγνάντια στην Αητόραχη και χαμηλά στο ρέμμα
φτωχό και μόνο - μακριά μακριά από κάθε βλέμμα
εκεί 'ναι το σπιτάκι μου... το σπίτι το δικό μου
που τόσο το νοστάλησα τώρα το πατρικό μου.
Κρυμμένο μες στις φυλλωσιές, στις Άνοιξης τα μύρα
ακούς γύρω τιτίβισμα παντού χαράς πλημμύρα.
Λουλούδια χύνουν περισσή παντού την ευωδιά τους
και λες πως το σπιτάκι μου σφιχτά μέσ' στην ποδιά της
τ' αγκάλιασε η αγράμπελη με την περικοκλάδα.
Μες στην αυλή πως φύτρωσε κάποια φτωχή αγριάδα
και το ποτάμι που κυλά σαν ασημένια λίμνη
λάμπει απ' τον ήλιο κάποτες χιλιάδες γύρω ύμνοι
ακούγονται σαν προσευχή αργά αργά το βράδυ
προτού το κρύψει ολότελα το σπίτι το σκοτάδι
είναι φτωχό το σπίτι μου... κάθε γύρω κομμάτι
όμως για μέν' ολόχρυσο, πανώριο είν' παλάτι.

Λάρισα, 1-6-55

ΣΑΝ ΠΕΘΑΝΟΥΜΕ

Μια μέρα σαν πεθάνουμε και φύγουμ' απ' τον κόσμο
τίποτας δεν θ' αφήσουμε να μας θυμούντ' οι άλλοι
θα γείρουμε σαν λούλουδα, σαν κρίνα, σαν το δυόσμο
που δεν τα σκέπτεται κανείς σαν γείρουν το κεφάλι.

Στίχους ν' αφήσουμε μπορεί, πέντ' έξι... δέκα μόνο
κι απ' τη ζωή μας τίποτας άλλα πια δεν θα μείνουν
ίσως να κλειούνε μέσα τους πικρό πικρό τον πόνο
λίγο για μια ανάμνηση κ' ύστερα πάλι σβήνουν.

Πορτίτσα, 25-6-55

ΗΡΘΕΣ

Έρθες σαν τη στάλα στο ξηρό χωράφι
και μες στη ζωή μου σκόρπισες χαρά
να μου ψιθυρίσεις ήρθες ω! καλή μου
όνειρα κι ελπίδες, λόγια τρυφερά.

Έρθες σαν τ' αηδόνι να μου τραγουδήσεις
στο μπαλκόνι μ' ήρθες κι έχτισες φωλιά
ήρθες σαν το χάδι τ' απαλού τ' αγέρα
μου 'φερεις αγάπη, μου 'φερεις φιλιά.

Σ' έβλεπ' ολόιδια βράδια στ' όνειρό μου
κ' ήρθες τώρ' αλήθεια σα νάτανε θάμα
στης ζωής τις μπόρες πιάσε μ' απ' το χέρι
να μη μας χωρίσουν... Να 'μαστε αντάμα!

ΟΜΟΡΦΙΕΣ

Η Ελλάς είναι η διαμαντόπετρα
στο δαχτυλίδι της γης...

Ένα κομμάτι σύγνεφο για δεξ εκεί στην άκρη
με τ' αφρισμένα κύματα της θάλασσας πώς σμίγει
ανάλαφρα απλώθηκεν απ' του ουρανού τα μάκρη
μες την ποδιά της θάλασσας απάνω του τυλίγει.

Η γύρω φύση ένα νησί σα νύφη το στολίζει
σαν γέρνει ο ήλιος στο βουνό και πάει να βασιλέψει
τότες που στην ακρογιαλιά το κύμα παιγνιδίζει
κι αρχίζει η θάλασσα γλυκά γλυκά ν' αργοσαλέψει.

Κι αλλού τοπίο μαγικό πελέκησε μια σμίλη
κι ένα πινέλο ζωντανές εικόνες έχεις αφήσει
απάνω ξάστερο ουρανό και κάτω σα μαντήλι
από μετάξι κεντιστό μοιάζει παντού η φύση.

Πεύκα, πλατάνια και οξυές ολόγυρα κι ελάτια
υψώνονται καμαρωτά και σειώνται τα κορφάδια
λες θέλουνε στων ουρανών να φτάσουνε τα πλάτια
και ροβολάνε στις πλαγιές απέναντι κοπάδια.

Πετρίλον Καρδίτσας, Αύγουστος 1955

ΣΤΟ ΜΝΗΜΑ ΔΥΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ

Μαύρο πουλάκι κάθονταν ψηλά σε κυπαρίσσι
κι ετραγουδούσε κι έλεγε μ' ανθρώπινη κουβέντα:
Διαβάτες που διαβαίνετε 'πο τούτο δω το μέρος
σκύψτε κι ανάψτ' ένα κερί στη ρίζα δω ποκάτου
κάποιος λεβέντης μορφονιός κείτεται δω στο χώμα
κι έχει αγκαλιά μιαν όμορφη μια <πολυαγαπημενη.
Η μοίρα δεν τουςάφησε να ζήσουνε αντάμα
σε τούτη τη γλυκιά ζωή και σμίξαν στην άλλη.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΑΤΙΚΟ

Χαμήλωσαν τα σύγνεφα και πλάκωσε η μαυρίλα
κι ευθύς απλώθηκεν παντού κρύα πνοή θανάτου.
Με λύσσα σπάζει τα ξερά ο άνεμος τα ξύλα
και τα φτωχά αγριολούλουδα τρέμουν στο πέρασμά του.

Απ' τα κλαριά κατάξερα σωριάζονται τα φύλλα
με θρήνους λες κ' είν' σάβανο και κλαιν' εκεί ποκάτου
κι όποιος περνάει ξαφνικά νοιώθει μια ανατριχίλλα
κι αργοκυλάν στο πρόσωπο κοντά τα δάκρυά του.

Απόμερα σε μια γωνιά κείτομαι κουρασμένος
κι αργοδιαβαίνουν θύμησες στο νου και περασμένα
κι ανάμνησες κι ονειράτα πούτανε ξεχασμένα.

Κι όπως κοιτάζ' εκστατικά τα φύλλα που σκορπάνε
σηκώνομαι και περπατώ βαθειά συλλογισμένος
κ' ύστερ' οι θύμησες πικρά χάνονται σβήνουν πάνε.

Η ΠΟΙΗΣΗ (Ονειροφантаσία)

Κάποια νεράιδα - στ' όνειρο - γλυκειάν είδα μπροστά μου
και με ουράνιο θείο φως γιόμισε τον οντά μου.
Σιγά την πόρταν άνοιξε και στον νοντά μου μπαίνει
και με κοιτάει γλυκά γλυκά... Της κραίνω, δε μου κραίνει
ξένη ποια είσαι τί ζητάς της λέω στο σπιτικό μου
λάθος το σπίτι θάκανες κ' ήρθες δω στο δικό μου.
Κι αυτή κοιτάζει γύρω της... σ' εμένα δεν κοιτάει
μα τ' είν' εκείνα που κρατεί, στα χέρια τί βαστάει;
Παίρνω θάρρος, πλησίασα στα μάτια τη κοιτάω
και με φωνήν ολόγλυκια ξανά την ερωτάω:
- Κι αυτά τ' είναι στα χέρια σου, της λέω, τα κλωνάρια;
- Είμαι, μου λέει, η Ποίηση με μια φωνή καθάρια
κι αυτά είναι δαφνοκλώναρα στους ποιητές τα δίνω.
Καλά τα δαφνοκλώναρα... μα το χαρτί εκείνο
τ' είναι; ρωτάω τρέμοντας. Κι αυτή μου το ανοίγει.
Γυρνάει τα φύλλα γλήγορα τί βιάζεται να φύγει.
Και βλέπω Θε μ' ονόματα πολλά να 'ναι γραμμένα:
Όμηρος, Πίνδαρος, Σουρής - αχ, λέω να 'χε και μένα -
Μαβίλλης και Ξενόπουλος... κι απότομα το κλείνω
φτάνει της λέω γράψε με... τέτοιος κι εγώ να γίνω.
Ακόμα... λέει και γέλασε φτωχέ τραγουδιστή μου
γράψε τραγούδια αμέτρητα μη βιάζεσαι μαζί μου
να 'ρθείς, γιατί ποτές εγώ ποτές ναι δεν γερνάω
κι άλλη φορά απ' το σπίτι σου πάλι ξαναπερνάω.

ΦΤΑΝΕΙ ΜΟΝΟ ΝΑ ΣΕ ΒΛΕΠΩ

Καλή μου βγες στο παραθύρι ρίξε μου μια γλυκιά ματιά
ντύσου, πήγαινε να γιομίσεις, βάλε την άλλη φορεσιά
πάρε τη φιλή σου και πάε μια βόλτα κει στη γειτονιά...
Έβγα καλή μ' από το σπίτι πήγαινε ως την εκκλησιά
πέρν' απ' το σπίτι μου απόξω, κι αν είναι κι άλλοι μην κοιτάς
πάρε τις φίλες σου και πάτε στο ξωκκλησάκι στον Αη - Λια.
Μου φτάνει να σε δω μονάχα στο δρόμο κει να περπατάς
να νοιώσω τη χαρά για λίγο κι εγώ φτωχός μόν' μια σταλιά.

Κι αν πεις καλή μου δεν με θέλεις κι αν τάχα πεις δε μ' αγαπάς
κι αν βρω την πόρτα της καρδιάς σου - αλλοίμονο - να'ναι κλειστή
ω! άσε μόνον να σε βλέπουν όπου γυρίζεις κι όπου πας
τα μάτια μου - φτωχά κλαμένα - μάτια φτωχού Τραγουδιστή.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΣΕ ΒΡΗΚΑ!

Σ' έβλεπα ολοΐδια όπως είσαι τώρα
αγαπούλα, φως μου, πάντα στα όνειρά μου
σ' έβλεπα, ως σε βλέπω τώρα ω! χαρά μου
κάθε μέρα τότες μα και κάθε ώρα.

Πλάι μου κοπέλες πέρναγαν αφράτες
που γλυκοκοιτούσαν τη θολή ματιά μου
μα εσύ ακόμα ήσουν μακριά μου
και βαρύς γυρνούσα μοναχός στις στράτες.

Σ' έβλεπα μονάχα πάντα στα όνειρά μου
κι έψαχνα να σεύρω, να σε συναντήσω
στης ζωής το δρόμο πια να περπατήσω
πλάι σου, να σ' έχω πάντοτε κοντά μου.

Και σε βρήκα φίλη σα να 'τανε θάμα!
μα φοβάμαι τώρα κάτι να σου πω
το καταλαβαίνεις... είν' το «σ' αγαπώ»
θα δεχτείς - μα πέσμου - να 'μαστε αντάμα;

Δεκέμβρης '55

ΣΤΗ ΜΑΝΑ ΜΟΥ

Όταν είμαι μόνος Μάνα κάποιες ώρες
και με πνίγει μαύρη γύρω συγνεφιά
κι έχω μόν' του πόνου πλάι μου τις κόρες
την οργή, τη θλίψη, πάντα συντροφιά,

τότε που είμαι μόνος, ω! πώς περιμένει
η θολή ματιά μου λίγο να φανείς...
Καρτερεί η ψυχή μου τότε η πονεμένη
που 'ναι πάντα γκρίζα, κάτι να της πεις.

Σαν έρθεις το ξέρω... δεν θα τον αφήσεις
πάνω μου τον πόνο όλο να κυλεί...
ότι έχω στο νου μου, όλα θα τα σβήσεις
ω! καλή μου Μάνα μ' ένα σου φιλί.

Λάρισα, 3-12-55

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

Μες στη νύχτα ετούτη μόνον
ο βοριάς λυσομανά
κι όλη η φύση κάποιον πόνον
νοιώθει να την τυραννά.

Άρχισε να πέφτει χιόνι
και να στρώνεται στη γη
σαν ολόλευκο σεντόνι
μες στη πόλης τη σιγή.

Απ' τα παραθύρια μόνη
μια αχτίδα ντροπαλή
ξετρυπώνει και στο χιόνι
παιγνιδίζει σαν τρελλή.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΟ

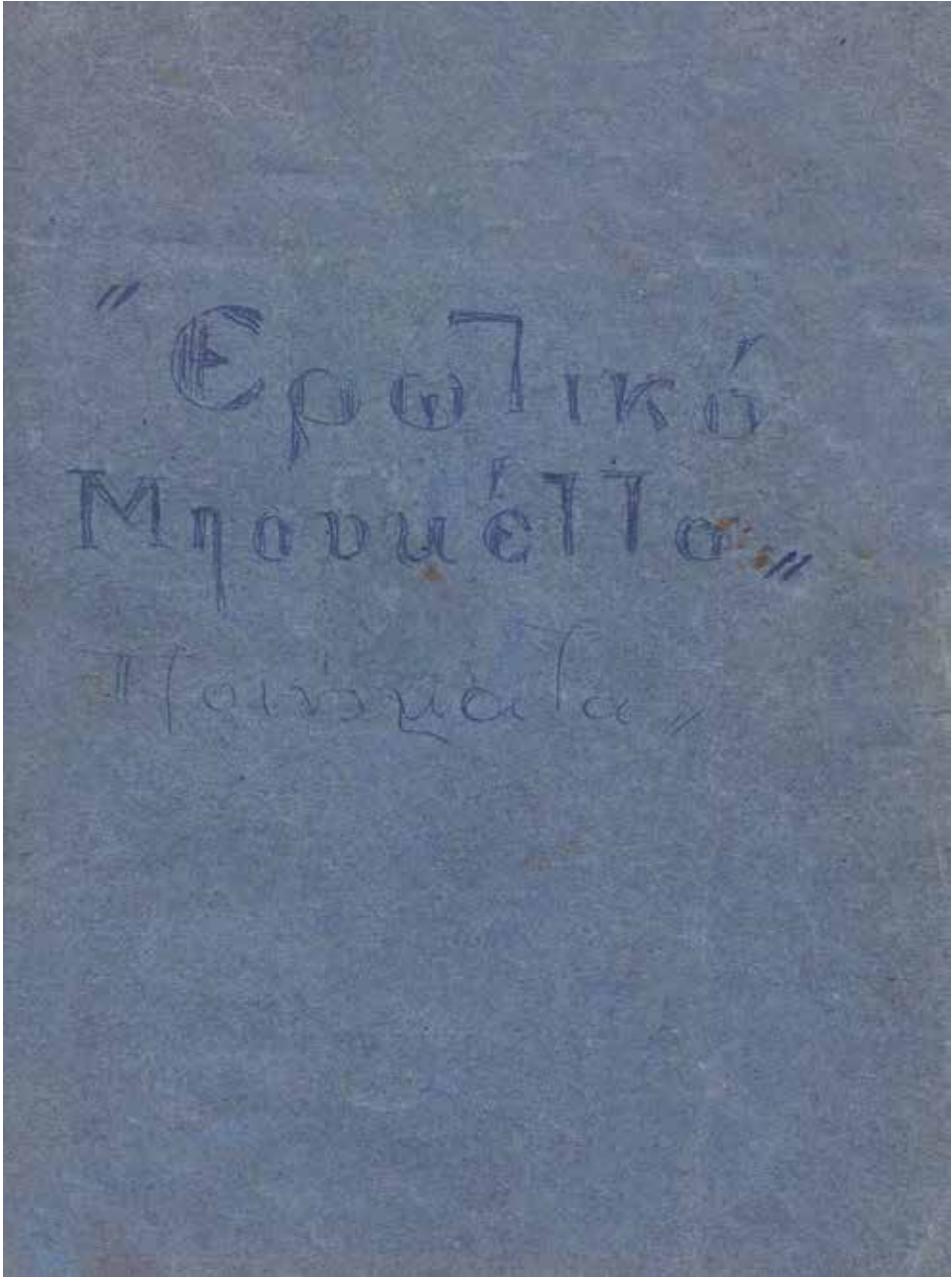
Στο δρόμο αν σε συναντούσα
σε κάποια απόμερη γωνιά
για λίγο θα σε σταματούσα
γιατί αύριο είν' πρωτοχρονιά.

και μες στις πόλης πια τους ήχους
φτωχό ένα δώρο να σου κάνω:
ένα μπουκέτο από στίχους
γιατί πιο πάνω άλλο δε φτάνω.

Κι εσύ αν μ' ερωτούσες τάχα
τί θέλω για να μου χαρίσεις
θα σου 'λεγα αυτό μονάχα:
«κοντά μου να ξαναγυρίσεις»!

Γενάρης, Πρωτοχρονιά 1956

ΣΥΛΛΟΓΗ Δ΄

ΕΙΚΟΝΑ

Ας ήταν να 'μουνα ζωγράφος με δέξιο χέρι σταθερό
με φτερωμένη φαντασία το κάθε τί να το θωρώ.
Με πινελιά θεοσταλμένη - ας ήμουν ενός τέτοιου δώρου -
ο κτήτωρ, για να ζωγραφίσω, εικόνα στην καρδιά του φθινοπώρου.

Να βάλω στο θλιμμένο φόντο, ένα κλαμένο δειλινό
και μια κοπέλα ν' ανεβαίνει σ' ένα δρομάκι αλαργινό.
Να 'ναι κατάξερα τα φύλλα, σωροί, σωροί στα δένδρα κάτου
και γυμνωμένα ως θάν' τα πάντα, να μοιάζει εκεί με σπίτι του θανάτου.

Τα χείλη να 'ναι μαραμένα, της κοπελιάς και στη ματιά
να 'ναι ζωγραφιστός ο πόνος καθώς θε να κοιτάει βαθιά.
Ένα φουστάνι ξεσκισμένο... ξυπόλυτη να περπατάει
στο σύνολο κάποια ψυχούλα, π' αγάλια σβήνει απ' τη ζωή και πάει.

ΓΑΡΟΥΦΑΛΛΑ

Τα 'χω τα δυο γαρούφαλλα που μου 'χες τότε δώσει
και τα βαστώ πάντα νωπά μαζί μ' ένα σου γράμμα.
Κανένα φυλλαράκι τους δεν έχει πια ζαρώσει
τί τα ποτίζω πάντοτε με το πικρό μου κλάμα.
Όσο θα ζω θα 'ναι νωπά, δροσάτα κι ανοιγμένα
σα ναν' φρέσκα στον κήπο σου φτωχά σε κάποιαν άκρια.
Μα σκέφτομαι πως κάποτε τα μάτια μου - ωιμένα -
θα κλείσουνε και τότε πια... δεν θα 'χουν άλλα δάκρυα.
Τα κόκκινα γαρούφαλλα τότε θα μαραθούνε
κι ας είναι πια Μαγιάπριλο και λουλουδένια η φύση
θα γείρουν τότε που άλλα πια γαρούφαλλα θ' ανθούνε
στον κήπο, κι έτσι μόνη σου δεν θα σ' έχουν αφήσει.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Της νιότης μου τις θύμησες εσκέφτηκα να μάσω
και κάποια χρυσονείρατα σχεδόν ξεψυχισμένα
κάποιες στιγμές παιδιάτικες που δεν θα τις ξεχάσω
λίγα θλιμμένα δειλινά της νιότης ξεχασμένα.

Τότες π' ακόμα μαθητής έλαχε να περάσω
σε κάποια φτωχογειτονιά - πράγματα περασμένα -
κι αντάμωσα μιαν όμορφη που δεν θα την ξεχάσω
γιατί άφησε τα μάτια μου για πάντα δακρυσμένα.

Θα πλέξω τις ανάμνησες - μιας άνοιξης χαμένης -
με της αγάπης την κλωστή. Με μεταξένιο νήμα
θα δέσω τη βαρκούλα μου να μην πνίγει στο κύμα

που θα 'χει χρυσονείρατα μιας νιότης ξεχασμένης
και θ' αργοπλέει ήσυχα στις θύμησες τα πλάτια
πια τώρα αφού γκρεμίστηκαν της νιότης τα παλάτια.

Πετρίλον, 20-6-56

ΣΕ ΜΙΑ ΠΕΡΑΣΤΙΚΗ

Καθώς μονάχος μου γυρνούσα
μες στη ζωή απελπισμένος
- κ' ήμουνα τόσο κουρασμένος -
αχ ήθελα να συναντούσα
κάποια κοπέλ' αφροπλασμένη.
Κ' ήρθες εσύ τώρα κοντά μου
μου 'δωσες πάλι τη χαρά μου
με μια ματιά σου μαγεμένη.

Τρεις μέρες έμεινες κοντά μου
κ' ήρθες και σπίτι μου καλή μου
καθήσαμε και στην αυλή μου
κ' ύστερας έφυγες μακριά μου,
και μ' άφησες πάλι μονάχο
μες στη ζωή όπως και πρώτα
κι όποιον κι αν θέλεις έλα ρώτα -
τον πόνο συντροφιά μου να 'χω!

ΑΠΕΡΑΝΤΟΣΥΝΗ

Τάχα τί ναν' πέρα απ' το χάος;
Το τίποτα θάν' δίχως άλλο
κι όμως για σκέψου αυτό το τίποτα
αλήθεια νάν' τόσο μεγάλο!

Κι εμείς... κι ο χρόνος μαζί φεύγουμε,
που πάμε τάχα με βιασύνη;
Πίσω απ' το χάος πιο μακριά
εκεί στην απεραντοσύνη!

ΕΙΜ' Η ΙΤΙΑ

Είμαι η ιτιά που απάνω σου ξετυλίγει τα κλώνια
που με κρυφομιλήματα στο πρόσωπα σ' εφίλα
κι εσύ στης λίμνης τα νερά μου τα 'ριχνες τα φύλλα
και τραγουδούσαν πάνω μου ερωτιάρικα τ' αηδόνια.

Είμ' η ιτιά που ήξερε κάθε χαρά σου ή λύπη
και μένει εδώ προσμένοντας, πάντα στην ίδια θέση
να ξαναρθείς, τί ήρθε ο καιρός η ιτιά τώρα να πέσει
αφού η μόνη συντροφιά από καιρό της λείπει!

ΔΕΙΛΙΝΟ

Έγειρε ο ήλιος στο βουνό σε μαγικό κλινάρι
κι άφησε χίλια ονείρατα να 'ναι χρυσοπλεγμένα
καθώς κάνει τα σύγνεφα βαθειά αιματοβαμμένα
και την ελπίδα πώς θα 'ρθεί στερνό μου απομεινάρι.

ΘΥΜΑΜΑΙ

Θυμάμαι μια βραδιά ασημολουσμένη
βραδιά μαγευτική τ' Απρίλη
που οι δυο μας πήγα μ' απ' το δείλι
σ' ένα χορό πού 'μασταν καλεσμένοι.

Θυμάμαι δεν σε γνώριζα.. μα πάλι πήρα
αμέσως θάρρος κι' ήρθα εμπρός σου
- κ' ήσουν σαν στάλαγμα της δρόσου -
και σ' είπα να χορέψουμε μια γύρα.

Θυμάμαι δέχτηκες... κ' ήταν για μένα
τότες ο κόσμος πια δικός μου
και την καρδιά μου ένοιωθα εντός μου
αλλιώς να μου μιλάει... Μαγεμένα!

Θυμάμαι πως χορεύαμεν αντάμα
στο μάγουλο είδα την ελιά σου
κ' ήμουν σαν μες στην αγκαλιά σου.
Μόν' όμως μια βραδιά... σα να 'ταν θάμα!

ΧΡΟΝΙΑΡΕΣ ΜΕΡΕΣ

Έρχονται χρονιάρες μέρες
τάχα τί να σου χαρίσω,
που 'μια πια τόσο φτωχός;
Ξέρεις πως δεν έχω πλούτη
κι όπου πάω κι όπου γυρίσω
είσαι συ ο θησαυρός.

Ένα απόκομμα μονάχα
θα σου στείλω από χαρτί
ολίγοι θα 'ναι γραμμένοι στίχοι:
του φτωχού σ' τραγουδιστή.
Κι αν δεν θα σ' αρέσει τάχα
το δωράκι το φτωχό μου...
θα καταραστώ την τύχη
που φτωχός είμαι μικρό μου!

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ

Μες στη ζωή μου μόνο ένα ήτανε πάντα τ' όνειρό μου
να 'κανα πλάι σου μια βόλτα, ναι μόνο μια ήθελα να κάνω
στη γειτονιά σου σε μιαν άκρη, σε μια γωνιά εκεί του δρόμου...
κ' ύστερας, έλεγα, ας πεθάνω...

Κ' ήρθε για μένα αυτή η ώρα λες κι έγινε κανένα θάμα
πλάι μου σ' είχα ένα σούρπο, κι ω! τί χαρά που 'σουν μαζί μου
ποτέ δεν πίστευα καλή μου βόλτα να κάνουμε αντάμα
μέσ' στη μονότονη ζωή μου...

9 Σεπτεμβρίου '56

ΣΑΝ ΑΜΕΜΩΝΗ

Στο κρύο φιλί του άνεμου για δεξ την ανεμώνη
πως σιγοτρέμει η ορφανή γυμνή μέσ' στου χειμώνα
την παγερή και σκυθρωπή και μαύρη ανατριχίλα
χωρίς λουλούδια πλάι της παντέρημη και μόνη.
Μέσ' στη ζωή μας την πλατιά και συ σαν ανεμώνα
χωρίς θα μείνεις ευωδιά, μόνη, χωρίς πια φύλλα.

ΔΕΙΛΙΑ

Δεν θα τολμήσω, ναι το λέω
να της το πω το μυστικό
ποτές. Καλύτερα να κλαίω...
να ζω μέν' όνειρο γλυκό.

Ποτές, ποτές δεν θα το μάθει
το μυστικό μου το τρανό...
Μέσ' στην καρδιάς μου πια τα βάθη
για πάντα ας μείνει ζωντανό.

Δεν θα τολμήσω, ναι το λέω
να της το πω όπου κι αν βρεθεί
κάλλιο στο δάκρυ ν' αργοπλέω
παρά να μου το αρνηθεί.

Μέσ' στη ζωή μου πια την είδα
ο σύντροφός μου είν' ο κρυφός
κάλλιο να ζω με την ελπίδα
παρά να μείνω μοναχός.

Γι' αυτό καλή μου δεν στο λέω
μην μ' αρνηθείς και τότε πια
μέσα στο πέλαγος θα πλέω
χωρίς τιμόνι και κουπιά.

ΜΗ ΜΕ ΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟ ΓΙΑΤΙ...

Σ' είδα μια νύχτα τότες που τα πάντα ασημώνει
το φεγγαράκι π' έκλαιγες στου δρόμου μια γωνιά
καθώς περνούσα μόνος μου - γύρω ψυχή καμιά,
κοντά σου δεν εμπόρεσα λίγο να σταματήσω
κι έφυγα... δεν σου μίλησα, σ' άφησα πάλι μόνη...
Μη με ρωτήσεις το γιατί... Δεν ξέρω ν' απαντήσω...

ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΙ ΣΟΥ

Φτωχός διαβάτης πέρασα
ψες στο παράθυρό σου
κι άθελα κοντοστάθηκα
μπρος στον ανθόκηπό σου.

Γύρω ευωδιές σκορπούσανε
πολλά λουλούδια χίλια
και λίγο φως ξετρύπωνεν
απ' τη δικιά σου γρίλλια.

Λίγο να δω σταμάτησα
τ' όμορφο πρόσωπό σου
μα ως το πρωί περίμενα
μπρος στο παράθυρό σου.

ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΠΕΡΔΙΚΑ

(Η θάλασσα έχει κλεισμένη την πέρδικα σ' ένα νησί και δεν την αφήνει να πετάξει μακριά πέρα στη μάνα της).

- Κι αργοσαλεύει η θάλασσα και βγάζει μια φοβέρα κ' η πέρδικα έβγαλε λαλιά κι ακούστηκε ως πέρα πικρή λαλιά για ν' ακουστεί στα πέρατα του κόσμου: «Θάλασσα... δεν βαστάω πια! αυτό πώ 'χω εντός μου θα το φωνάξω δυνατά, ο κόσμος να τ' ακούσει:» «Αυτή που με φυλάκισε πια δεν με κυνηγούσε κι ούτε με βρήκε μοναχή! Με χρήμα καρτερούσε να μ' αγοράσει κι είμαι δω σκλάβα - αγορασμένη κι ας λέει αυτή πως μ' έπιασε και με κρατάει δεμένη!...»
- Τόσον καιρό που ήμουνα κλεισμένη θάλασσά μου μεγάλωνα και ταίριαζα τα λίγα τα φτερά μου για ν' ανεβώ στα σύγνεφα κ' ύστερα να πετάξω στη μάνα μου κι ας λες εσύ:
- «Το διάβα σου θα φράξω τι είμαι πλατιά και γύρω σου σφιχτά σα δαχτυλίδι σε ζώνω και φαρμακερό στο λέω είμαι φίδι!»
- Τη λευτεριά μου θάλασσα χρόνια σου τη ζητούσα και να 'ρθει η μέρα γλήγορα το Θεό παρακαλούσα. Σε παρακάλεσα πολύ κι έκλαψα ω! πλανεύτρα μα τώρα πια σε γνώρισα... είσαι κακιά και ψεύτρα. Σ' έφυγε τώρα το πουλί θάλασσα από τα χέρια γιατί βρήκε το δρόμο του πάνω από τ' αστέρια!

Πορτίτσα, 9-12-56

Το ποίημα είναι συμβολικό. Θάλασσα η Αγγλία, Πέρδικα η Κύπρος.

ΑΠΙΤΛΟΦΟΡΗΤΟ

Ανείπωτο έχω μυστικό, βαθιά μες στην καρδιά μου
και μιαν αγάπη της στιγμής θα τη θυμάμαι χρόνια
καθώς φεύγουνε κι έρχονται πίσω τα χελιδόνια
και βρίσκουνε απ' τα κλάματα θολή να 'ναι η ματιά μου.

Θε να κρατήσω μυστικιά μέχρι τα γερατειά μου
μι' αγάπη κι έναν έρωτα θα κλαίω τώρα αιώνια
μι' αγάπη που την ψάλλουνε σαν προσευχή τ' αηδόνια
κι ο άνεμος την τραγουδεί κάθε στιγμή στ' αυτιά μου.

Γλυκιά ήταν περδικόστηθη κι όμορφη σα νεράιδα
μι' ανάλαφρη περπατησιά και με περίσσεια χάρη
μα γρήγορα την έχασα και πια δεν την ξανάειδα.

Τρανή γι' αυτήν απόφαση από τότες έχω πάρει
στίχους γι' αυτή το στήθος μου πολλούς για να ξεθάβει
μι' αυτή δεν με κατάλαβε... κι ίσως δεν καταλάβει!

ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Τώρα, πετάν ανάλαφρα για δεξ τις πεταλούδες
στα πρώτα τα χαμόγελα της άνοιξης που εφάνει
σαν κοπελιά στα πράσινα ντυμένη, με πλεξούδες
κατέβηκε απ' τ' αμάξι της την πλάση να γλυκάνει.

Τα ρεμματάκια αλλάζανε τραγούδια εκεί στις σουδες
και βγήκε η αράχνη στις αυλές νέο πανί να υφάνει
Χινοπωριάτικα στερνά πια απομεινάρια οι φλούδες
και λίγα φύλλα κίτρινα στου κήπου το γαϊτάνι.

Κ' ήρθανε πάλι στην παλιά φωλιά τα χελιδόνια
και τιτιβίσματα πουλιών γλυκά ξανακουστήκαν
κι ανθίσαν τα χρυσάνθεμα στις γλάστρες, στα μπαλκόνια.

Νύφες φαντάζουνε καθώς οι μυγδαλιές βιαστήκαν
ν' ανθίσουνε και μέσα μου κάτι ξυπνάει αγάλι
απ' τον Οκτώβρη με έλεγεν άνοιξη θα 'ρθεί πάλι.

ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ

Σε μια γωνιά σιμώσαμε του δρόμου εκείο το βράδυ
κ' ήταν από τα κλάματα θολή κι άγρια η ματιά μου
καθώς τα πάντα γύρω μας σκέπασε το σκοτάδι
κι ο πόνος έτσι σκέπασε και τη φτωχή καρδιά μου.

Κι έμοιαζεν η φωνούλα σου μ' αόρατον υφάδι
- να τρέχουνε σαν ένοιωθα καυτά τα δάκρυά μου -
την άκουγα άλλοτε άγρια κι άλλοτε πάλι χάδι
καθώς η σκέψη μου 'λεγε πώς θα 'φευγες μακριά μου.

Μες στ' απαλά τα χέρια σου που 'ταν λευκά σαν κρίνα
σαν πήρες πια και μου 'σφιζες στερνή φορά το χέρι
δεν βάσταξα περσότερο κι αρχίνησα το κλάμα.

Και σαν θυμάμαι αλλοίμονο - κλαίω - τη νύχτα εκείνη
που βιαστικά με λίγο φως μ' έλουσες σαν τ' αστέρι
κι αφήνοντάς με - χάθηκες - ένα στερνό σου γράμμα!

25η ΜΑΡΤΙΟΥ

Από τα μαύρα σύγνεφα βγήκε μian ηλιαχτίδα
και φώτισε στο πέλαο κι έλαμψε στη στεριά
τότες καθώς μεγάλωσε κάποια κρυφήν ελπίδα
που κρυφοκαίει στους Έλληνες για την ελευτεριά.

Με μιας οι κρίκοι σπάζουνε για την τρανή Πατρίδα
και βρόντησαν στα πέρατα τα σίδερα βαριά
τους ήρωες ακλώνητους να μάχονται τους είδα
για την γλυκειάν ελευτεριά σε κάθε μια μεριά.

Κι εδώ... ξαναγεννήθηκαν καινούργιες Σαλαμίνες
κι οι Μαραθώνες γίνηκαν νέες λαμπρές ακτίνες
κι άσβηστη μένει πάντοτες η παναρχαία δάδα.

Κάτι μου καίει στο στήθος μου... κάτι μου καίει εντός μου
για να φωνάξω, ν' ακουστεί στα πέρατα του κόσμου:
είσαι και θα 'σαι πάντοτες αθάνατη ω Ελλάδα!

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΗ ΛΑΜΠΑΔΑ

Λαμπάδα της Ανάστασης ολόλευκη
που κράταγα μικρό παιδί στο χέρι
κι απόψε μόλις σ' άγγιξα στα πρώτα μου
στα πιο μικρά μου χρόνια μ' έχεις φέρει.

Σαν γύριζα το βράδυ απ' την Ανάσταση
με ολάσπρη σαν και σένα την ψυχή μου
το φως σου για να φέρω στο σπιτάκι μου
μαζί με τη χαρά που είχα μαζί μου.

Ώρες καλές κι αξέχαστες που μένουνε
βαθειά μες στην καρδιά μου χαραγμένες,
που μπρος στο φως που έριξε η θεία φλόγα σου
ξανάλαμψαν σαν πρώτα αγαπημένες.

Λαμπάδα της Ανάστασης ολόχαρη
στο σπίτι μου και πάλι θα σε φέρω
μαζί μ' Αυτόν που νίκησε το θάνατο,
και θα γενώ παιδί ξανά, το ξέρω.

ΡΕΜΒΑΣΜΟΣ

Τρίζει βαριά ο νερόμυλος στην ακροποταμιά
και το νερό παφλάζοντας τη φτερωτή του λούζει
κι ένας βαθύς αντίλαλος στην πράσινη ερημιά
μέσα στο δάσος σβήνοντας σα νυχτοπούλι σκούζει.

Σ' αυτή βαριά μυλόπετρα του μύλου που γυρνά
κι όλους τους μόχθους του χωριού στα δόντια της αλέθει
μοιάζει και μένα η σκέψη μου καθώς γυρνά ξανά
στα περασμένα και ζητά της λησμονιάς τη μέθη.

Μες στο νερό που αφρίζοντας χύνεται στο γκρεμό
και σέρνει τον αντίλαλο του μύλου που βογγάει,
βαρκούλα εγώ τον πόθο μου να ρίξω επιθυμώ,
μακριά σε κόσμους άγνωστους μια μέρα να με πάει.

ΤΟΣΟΝ ΚΑΙΡΟ

Τόσον καιρό σ' είχα ξεχάσει
κι ούτε σκεπτόμουνα για σένα
τόσος καιρός είχε περάσει
κι όλα μου ήταν ξεχασμένα.

Μα ψες η σκέψη μου κοντά σου
καλή μου πάλι φτερουγάει
και νοσταλγώντας τα φιλιά σου
κλεφτά παντού σ' ακολουθάει.

Τόσον καιρό σ' είχα ξεχάσει
μα τώρα σ' έχω νοσταλγήσει
κι η σκέψη μου στην τόση βιάση
πάλι σε σένα έχει γυρίσει.

ΣΕ ΜΙΑ ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΟΜΟΡΦΗ

Είσαι αφράτη νοστιμούλα
κι έχεις χάρη περισσή
ας ερχόσουν μια στιγμούλα
κοπελίτσα μου χρυσή.

Είσαι ευωδιαστό λουλούδι
έχεις κάλλη ένα σωρό
είσαι ωραίο αγγελούδι
πλασματάκι μου μικρό.

Είσαι το λαμπρό τ' αστέρι
στης ζωής τον ουρανό
αχ, ας σ' έπιανα το χέρι
όμορφό μου γαλανό.

Είσαι.. τί δεν είσαι πέσμου
Αφροδίτη μου μικρή
τη ματιά σου χάρισέ μου
τη γλυκιά και τρυφερή.

ΑΣ ΕΡΧΟΣΟΥΝ...

Για λιγάκι ας ερχόσουν αγάπη μου
στη θλιμένην ετούτη βραδιά
να γλυκάνεις με λίγα λογάκια σου
τη βαριά μου πια τώρα καρδιά.

Ας ερχόσουν λιγάκι να σ' έβλεπα
μοναχά δυο λεφτά να σε δω
ας ερχόσουν για λίγο αγαπούλα μου
που θλιμμένα για σε τραγουδώ.

Ας ερχόσουν μια μέρα να μ' εύρισκες
στη ζεστή μας φωλίτσα ξανά
έλα τώρα που τόσο περίμενα
σε ζητώ... μα εσύ πουθενά!..

ΑΠΟΨΕ

Απόψε δεν μπορώ να κοιμηθώ
κοντά σου το μυαλό μου φτερουγάει
ανάλαφρα στο σπίτι σου με πάει
και κάθομαι πικρά να θυμηθώ.

Μι' αγάπη που δεν βάσταξε πολύ
αλλοίμονο σα ναν' αστέρι
κι όμως κανένας δεν το ξέρει
πως ήτανε μι' αγάπη αγνή, δειλή.

Απόψε δεν μπορώ να κοιμηθώ
νοστάλησα κι εγώ τα περασμένα
τα χρόνια που περάσανε χαμένα
και θέλω πια κοντά σου να βρεθώ.

ΑΡΓΙΘΕΑ

Αχ πόσο πια το λαχταρώ και πάλι ν' αγναντέψω
την Αργιθέα από μακριά τα βράδια όντας σουρπώνει
λίγες χαρές απ' το δειλιό του τόπου να μαζέψω
τότες που μάτια και ψυχήν ο γήλιος τα θαμπώνει.

Ν' αγνάντευα το λαχταρώ τότες που ροβολάνε
οι δουλευτάδες στις πλαγιές και πέρα αργοσαλεύει
κάποιο γλωσσίδι απόμακρα κ' οι νιες που τραγουδάνε
τότε που ο ήλιος κρύβεται κι αγάλια βασιλεύει.

Νοστάλησα τον τόπο σου και τα ψηλά βουνά σου
μάννα Αργιθέα μου γλυκιά και μάννα ζηλεμένη!
Νοστάλησα τα πρωϊνά... τα όμορφα δειλινά σου
' άσβηστη μέσα η θύμηση η δική σου μ' απομένει.

Να περπατήσω λαχταρώ στον τόπο σου διαβάτης
τα γνώριμα τα μέρη σου πως θέλω ν' αντικρίσω
καθώς στη σκέψη μου έρχονται και κάθονται σιμά της
οι θύμησες και θέλω πια κοντά σου να γυρίσω.

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Μια κόρη περδικόστηθη μια γαλανή παρθένα
έπαιξε στην ακρογιαλιά με μάτια δακρυσμένα
και σαν παιδάκι έφτιαχνε όμορφα παιγνιδάκια
με τέχνη και μες στο νερό έριχνε караβάκια.
Μονολογούσε κι έλεγε μ' ολόγλυκα λογάκια
σαν έριχνε στη θάλασσα χάρτινα караβάκια.
- Πάτε καράβια στο καλό ήσυχα αγάλι - αγάλι
και σαν θα φτάσετε μακριά σε γνώριμο ακρογιάλι
σταθείτε λίγο, μείνετε στις μάνας μου τον τόπο
που τσακισμένα θα 'σαστε μετά από τόσον κόπο.
Δώστε τα χαιρετίσματα στη μάνα μου που κλαίει
και νύχτα μέρα η άμοιρη στο δάκρυ αργοπλέει
κι απλώνει τα χεράκια της σφιχτά να μ' αγκαλιάσει
μ' αλλοίμονό της δεν μπορεί τόσο μακριά να φτάσει.
Δώσαν λεφτά και μ' άρπαξαν δυο χέρια ματωμένα
και με τα πόδια, στο κλουβί με κλείσανε, δεμένα
κι έχασα θάλασσα πλατιά τα κάλλη μ' η καημένη
από τότε που με ρίξανε σφιχτά αλυσσοδεμένη
στο σιδηρένιο το κλουβί. Κι έχασα τη λαλιά μου
κι ακούς τώρα που πνίγεται στο λάρυγγα η λαλιά μου
κι έσβησε τώρα αλλοίμονο η πρώτη μου ομορφάδα
γιατί με βρίσκουν συμφορές... κακό αράδα - αράδα.
Βουβάθηκεν η λύρα μου να την ξαναχαϊδέψω
και τα μαλλιά μου δεν μπορώ τώρα να τα ξεπλέξω
τί δεν ξαναχτενίστηκα... Τα κλάματα ποτάμι
τρέχουν από τα μάτια μου. (Δεν ξέρω να 'χω κάμει
κακό κανέναν) αχ γιατί απ' τη μάνα με κρατάνε
τόσο μακριά - αχ όλα μου τώρα πως με πονάνε -
Και στέλνω χαιρετίσματα στη μάνα μου η φτωχούλα.
Μη με ζυγώνεις θάλασσα και καμιά στάλα στάξει
από το δάκρυο μου κι αλοι κατάμαυρη θα βάψει
τη γαλανή σου την ποδιά και τον κάτασπρο αφρό σου!

ΣΤΗ ΜΥΓΔΑΛΙΑ

Τόσο πολύ τι βιάστηκες αμυγδαλιά ν' ανθίσεις
και στ' άσπρα έχεις ντυθεί;
Της χειμωνιάς τα λούλουδα που απάνω θα κρατήσεις
δεν τα 'χεις βοφηθεί;

Ντύθηκες νύφη πρώιμα και τώρα μεσ' στα κλώνια
που ο αέρας τα κουνεί
δεν ξεχωρίζουν τ' άνθια σου από τα πολλά τα χιόνια
στ' άσπρο σου το πανί.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Θα βγω ένα δείλι στο βουνό
λουλούδια να μαζέψω...
κ' ύστερας λες ευλαβικά
τον κόσμο πέρα μαγικά
Θεέ μου ν' αγναντέψω.

Ένα θλιμμένο δειλινό
που ο ήλιος θα βασιλεύει
θ' ανέβω απάνω στο βουνό
να πάρω δρόμο αλαργινό
ποτές να μην τελεύει.

Σαν θ' αποστάσω και βρεθώ
κοντά σε καμιά βρύση
καλή μου θα σε θυμηθώ
πάλι κοντά σου θε να 'ρθώ
ώσπου η ψυχή μου σβήσει.

ΤΣΟΠΑΝΙΚΟ

I

Για κοίτα πώς αντάριασε ψηλά στα κορφοβούνια
να 'την η μπόρα φτάνει
στερνή φορά ν' ακούγονται στα πλάγια τα κουδούνια
τί φεύγουν απ' τη στάνη
κι εδώ δεν τα προφτάνει
η βαρυχειμωνιά.
Χάι, χάι και με σουρίσματα, τα πράϊντα ροβολάνε
να 'παν να ξεχειμάσουν
σα σύρμα κατεβαίνουνε στη στράτα δεν βολάνε
κοπάδι να περάσουν
ποιός ξέρει πώς θα φτάσουν
στην άλλη μας χρονιά!!

II

Σαλάγατα βλαχούλα μου, σαλάγατα τα πρώτα
στα χειμαδιά να φτάσουν
να μη μας εύρει η χειμωνιά δω πάνου πρώτα - πρώτα
τώρα ας κακοπεράσουν
ώσπου στον κάμπο φτάσουν
στα χειμαδιά ξανά!

III

Βλάχικη πως σε λαχταρώ - ζωή - πώς σε ζηλεύω
σαν 'ρχοσαι στο μυαλό μου
σαν έρθει το χινόπωρο μαζί σου... ταξιδεύω
κι εγώ με τ' όνειρό μου
στη μέση είμαι του δρόμου
στον κάμπο... στα βουνά!

ΑΓΡΑΜΠΕΛΗ

Για ρίξε ολόχαρες ματιές
και κοίταξε στις ρεματιές
να δεις μπουκέτα θεϊκά μ' ολόδροσα λουλούδια,
καθώς φαντάζουν ανοιχτά
μπουμπούκια λες θαν' διαλεχτά
κι ολόκληρες οι αγράμπελλες πώς μοιάζουν με πλεξούδια!

Μες στη θερμή της αγκαλιά
και κάτ' απ' τα ξανθά μαλλιά
σφιχταγκαλιάζει ολόγλυκα το κάθε τί που πιάνει.
Στην αγκαλιά σου λαχταρώ
λίγη χαρά κι εγώ να βρω
η ζωγραφιά σου ως με μεθά στα μάτια μου σαν φτάνει.

ΘΑ ΄ΡΘΩ

Θα ἴρθώ σπίτι σου ένα βράδυ
κι ὄξω απ' τα παράθυρά σου
θα προσμένω στο σκοτάδι
να βγεις λίγ απ' τον οντά σου.

Θα σε καρτερέσω λίγο
- σαν τον κλέφτη - στην αυλή σου
για να βγεις... προτού να φύγω
και ν' ακούσω τη φωνή σου.

Θα ἴχω κάτι να σου δώσω...
και κρυφά σαν τον αλήτη
δεν θα σε ξανανταμώσω
δεν ξανάρχομαι στο σπίτι.

Κάνας... ούτε το φεγγάρι
δεν θα μας αναγνωρίσει...
στη ζητάει αυτή τη χάρη
η καρδιά μου πριν ραγίσει.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Ανάλαφρα σε σκέπασε του δειλινού το θάμπος
την ώρα που πηγαίνουνε στη βρύση νιες, αφράτες
κι ο καταπράσινος πλατύς, τους άφησεν ο κάμπος
τους δουλευτάδες και παντού γιομίσανε τις στράτες.

Τα θεία σου τα δειλινά σκέπτομαι ω! Θεσσαλία
τώρα π' Όλυμπος στέκεται σα γίγας, κι από κάτω,
βλέπω να φιδοσέρνεται ο Πηνειός σαν τροχαλία
καθώς ζωγράφων πινελιές σκορπά στο πέρασμά του.

Θεσσαλικά τοπία μου: Μετέωρα και Τέμπη
πάντα σας συλλογίζομαι, χειμώνες, καλοκαίρια
και πιο πολύ την Άνοιξη... Μαγιόπριλο σαν έμπει
και σεις καθάρια, ζωντανά μένετε εντός μου ακέραια!

Μπροστά στο Γέρο - Όλυμπο στέκομαι ν' αντικρίσω
την κατοικία των Θεών και του Διός το θρόνο
κι όσο κι αν θέλω... δεν μπορώ, τώρα να μην δακρύσω
κι ας είν' Μυθολογία αυτή κι ας μένει θρύλος μόνο!

ΑΠΡΙΛΟΜΑΗΣ

Μες στους κήπους τα λουλούδια
χίλια βάζουν στολίδια
και στα πλάγια τα πράσινα
βγήκαν κι άλλα στρωσίδια.

Πεταλούδες ανάλαφρα
στον αέρα πετάνε
τα σύγνεφα φύγανε
διαλύθηκαν πάνε.

Τα τριαντάφυλλα κόκκινα
μες στους κήπους μπουκέτα...
μυγδαλιά μου τα κλώνια σου
τώρα μείνανε σκέτα.

Τιτιβίσματα ξέγνοιατα
των πουλιών μες στα κλώνια
μαγική λες πως στήγουνε
συναυλία τ' αηδόνια.

Και των τοίχων χορτάριασαν
τα πετρένια πρεβάζια
τα νερά μεσ' στις θάλασσες
κυματίζουν γαλάζια.

ΗΤΑΝ... ΓΡΑΦΤΟ

Σε παρακάλεσα πολλές φορές και σ' έχω γράψει
να μου 'δινες αν ήθελες κι εμέ λίγη χαρά...
Σαν το σκουλήκι σύρθηκα στα πόδια σου μπροστά
και σαν μικρούτσικο παιδί μπροστά σου έχω κλάψει.
Έκλαψα και μετάνιωσα γιατί να σ' αγαπάω
σκληρή καθώς κομμάτιασες τη δόλια μου καρδιά
σύντροφο μόνο το κρασί μ' άφησες κι όλο πάω
μες στις ταβέρνες για να πιω κρασί κάθε βραδιά.
Κι αν τάχα το μετάνιωσες κι αν με ζητάς συγνώμη
θα σ' αγαπώ, σε συγχωρώ... μα μη ζητάς πολλά
απ' τ' όνειρα... απ' τις θύμησες δεν έσβησες ακόμη
μα να τα ξαναφτιάξουμε... είναι πολύ αργά...
Κι αν φίλη μου με πέταξες, δεκάρα εκεί στο ράφι
τ' ομολογώ χωρίς ντροπή και πάλι σ' αγαπώ
τέτοια η μοίρα μου ήτανε και τέτοια αυτή μου γράφει
γραφτό ήταν... με κατάστρεψε αυτό σ' όλους θα πω...

ΤΩΡΑ ΠΟΥ...

Τώρα πια που οι ψυχάλες μ' ένα αλλόκοτο ρυθμό
πέφτουνε πάνω στα τζάμια και ψηλά στα κεραμίδια
απ' τα παιδικά μου χρόνια κάποιονε παλιό καημό
τώρα που του φθινοπώρου τα δειλιά είναι τα ίδια.

Τώρα που όλα είναι θλιμμένα μες στα ίδια δειλινά
και θαρρείς τα πάντα γύρω θλιβερά να σιγοκλαίνε
κάποια θύμηση στη σκέψη έρχεται τώρα ξανά
και στα τζάμια πια οι ψυχάλες κάτι πια μου σιγολένε.

ΣΤΑΛΑ ΣΤΗ ΜΠΟΡΑ

Όταν κάθομαι μονάχος στη βεράντα μου τα βράδια
και χειροπιαστά τριγύρω νοιώθω μ' αγκαλιάζει η πλήξη
τις ανάμνησες ο νους μου πια 'ρχινα να ξετυλίξει
νάν' γεμάτες θλίψη άλλες κι άλλες νάν' γλυκιές σαν χάδια.

Ξεπετιέται μιαν αχτίδα ζωηρή απ' το καλοκαίρι
και μου καίει η θύμησή της κάτι μες στα σωθικά μου
τότες που είκοσι κορίτσια ζήσανε τόσο κοντά μου
κ' ύστερα χαθήκαν πάνε και κανείς που 'ναι δεν ξέρει!

Κάθομαι συλλογισμένος και θυμάμαι κάποιες ώρες
που περάσανε σαν στάλες ανοιξιάτικες στα ρόδα
κ' ήμουν στάλα σ' ένα ρόιδο κ' ύστερα έσβησα δεν τόδα
σαν με στέγνωσε μ' αχτίδα... κι έγινα στάλα στις μπόρες.

ΤΟ ΚΥΚΝΕΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΜΟΥ

Τώρα που κάθε ελπίδα μου για σένανε έχει σβήσει
και τώρα που μ' αφήσανε φίλοι μου και γνωστοί
σε μια βρυσούλα θε να βγω και μες στου ήλιου τη δύση
θα καρτερέσω να σε δω, προτού κοπεί η κλωστή
της τελευταίας μου πνοής, να σ' αποχαιρετήσω.

Θα περιμένω να σε δω στερνή φορά στη βρύση
όπως την πρώτη τη φορά που σ' είδα γελαστή
- θυμάσαι ένα χαμόγελο που μου 'χες πια χαρίσει; -
Θ' αφήσω τότες αν δε 'ρθείς να πικροτραγουδήσει
το κύκνειο της αγάπης μου η καρδιά μου η σφαλιστή.

ΑΝΤΙΟ ΚΟΡΩΝΑ

Περάσαν τόσο γρήγορα
κι αυτές οι λίγες μέρες
κι ήρθε καιρός ν' αφήσουμε
τα ελάτια και τις φτέρες.

Τα μέρη όλα ν' αφήσουμε
που 'χαμε συντροφιά μας
και να ξαναγυρίσουμε
στην πόλη, στα χωριά μας.

Αντίο Κατασκήνωση
αντίο πια Κορώνα
συχνά θα σας θυμόμαστε
άνοιξη και χειμώνα!

(Κορώνα: Ιερά Μονή: Θέρος 1957)

Η ΑΛΕΠΟΥ

Σαν η νύχτα πέφτει γύρα
και σκεπάζει το χωριό
ξεκινούσε η κακομοίρα
για να κλέψει η Μαριώ.

Κάθε βράδυ μια κοτούλα
θα 'βρισκε στη γειτονιά
αν ξεχνιένταν η πορτούλα
ανοιχτή στη σκοτεινιά

Χολογιένται οι κυρούλες
τι κακό που μας ευρήκε
πάνε όλες οι κοτούλες
στα κοτέτσια όπου μπήκε.

Κι όπως πάντα ένα βράδυ
βιαστική περνά στη βρύση
κάτι ακούει στο σκοτάδι
κι έχει κατ' εκεί γυρίσει.

Αχ με πόνεσε το πίσω
το ποδάρι μου τι να 'ναι
δεν μπορώ να περπατήσω
τα σκυλιά δω θα με φάνε.

Μες στον πόνο της τα χάνει
κι όπως ήταν βιαστική
πιάστηκε από το δοκάνι
κι έτσι έμεινε τώρα εκεί!

ΣΕ ΖΗΤΑΩ

Σε ζητάω κι απόψε καλή μου
να σε δω μια στιγμή στα κλεφτά
σαν νυχτώσει να 'ρθείς στην αυλή μου
να σε δω στα κλεφτά δυο λεφτά.

Σε ζητάω... μα τόσο μου λείπεις
μια στιγμή να σε δω κι ας χαθείς
και το ξέρω στα δίχτυα της λύπης
δεν μ' αφήνεις, το ξέρω θα 'ρθείς.

Σε ζητάω να 'ρθείς... μην αργήσεις
γιατί νοιώθω τριγύρω ερημιά
κι αν καλή μου κι εσύ πια μ' αφήσεις
δεν υπάρχει πια ελπίδα καμιά!

ΑΝΤΙ ΝΑ ΚΛΑΙΣ ΠΟΥ Μ' ΕΧΑΣΕΣ

Κι αν έφυγες και μ' άφησες στον κόσμο αυτό κουρέλι
λίγο το συλλογίζομαι και πιο λίγο με μέλει
κι αν θες καλή μου να στο πω μαράζι δεν το βάζω
γιατί σαν πέσει καταγής θα σπάσει πια το βάζο.

Μα μην 'ρθείς μετανιωμένη
και συγνώμη μου ζητάς
γιατί τότες θά 'ναι ξένη
η καρδιά μου που κρατάς.

Κι αν τώρα βρήκες κάπου αλλού γλυκόλογα και χάρδια
θα 'ρθεί μια μέρα γρήγορα να πλες μες στα σκοτάδια.
Σαν τη δικιά μου την καρδιά δεν θα βρεθεί στο λέω
κι αντί να κλαις που μ' έχασες κάθομαι εγώ και κλαίω.

Μα μην 'ρθείς μετανιωμένη
και συγνώμη μου ζητάς
γιατί τότες θά 'ναι ξένη
η καρδιά μου που κρατάς.

ΑΝ ΞΑΝΑΓΥΡΝΟΥΣΕΣ

Αν ξαναγυρνούσες πάλι στην παλιά μας γειτονιά
θα μου γιάτρευες τον πόνο που 'χω μέσα μου πικρό
αν ξαναγυρνούσες φως μου θα 'διωχνες τη παγωνιά
φέρνοντας την άνοιξη μου που 'χασα από καιρό.

ΣΤΕΡΝΗ ΧΑΡΗ

Καλή μου δεν κατάλαβα που μπήκες στην καρδιά μου
και φύτεψες πολύ βαθειά τη ρίζα της αγάπης
σαν ηλιαχτίδα τρύπωσες μέσα στα σωθικά μου
μονάχα λίγο να σταθείς, κ' ύστερα πάλι εχάθης.

Μου χάρισες ένα σωρό, πίκρες, χαρές και χάρδια
καημούς, φιλιά, γλυκές ματιές έστω για λίγη ώρα...
Μα τώρα πες μου πως μπορώ να σβήσω αυτά τα βράδια
και πως μπορώ στη θέση σου άλλη να βάλω τώρα;

Πώς να ξεχάσω τις χαρές που μου 'δωσες καλή μου
και πως τα μάτια μου να δουν αντί για σένα άλλη
κι αφού μου πήρες την καρδιά στο πρώτο το φιλί μου
και μ' άφησες χωρίς νερό, λουλούδι στ' ανθογιάλι;

Ακόμα και τα δάκρυα που 'χω για σένα χύσει
καλό μου κάνανε κι αυτά και μέσα στα ενθύμια
θα χύνω κι άλλα δάκρυα καθώς τώρα έχουν σβήσει
τα ονειράτα κι οι ελπίδες μου και γίνανε συντρίμμια.

Μια χάρη σου ζητώ στερνή: «Θε να με συγχωρήσεις
αν άθελα σε πίκρανα... κι αν σμίξουμε σαν ξένοι
σαν φίλομίλα μου γλυκά, μίσος μη μου κρατήσεις
θέλω η αγάπη μας να ζει. Αντίο αγαπημένη».

ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΠΕ ΠΟΥ ΜΕ ΦΙΛΟΥΣΕΣ

Στον καναπέ που κάθησα να σε γλυκοφιλήσω
θέλω να 'ρθώ άλλη μια φορά τώρα προτού να φύγω
θέλω ξανά να θυμηθώ τους όρκους σου για λίγο
κ' ύστερα δεν ξανάρχομαι να σε ξαναενοχλήσω.

Ακόμη θέλω μια φορά στον καναπέ σου πάλι
να 'ρθώ να ξαναθυμηθώ τα χάρδια, τα φιλιά σου
τότες που μοναχά για μένα είχες την αγκαλιά σου
και μ' έβαζες να κοιμηθώ στ' όμορφο προσκεφάλι.

Στον καναπέ που κάθησα με σένα αγαπημένη
θέλω για λίγο να βρεθώ κι άθελα να δακρύσω
για μια χαρά που χάθηκε προτού να τη γνωρίσω
για μιαν αγάπη αληθινή, για μια χαρά χαμένη.

Θέλω να 'ρθώ άλλη μια φορά, κ' ύστερα πια θα πάψω
στον καναπέ σου να 'ρχομαι. Μου φτάνει αυτό μονάχα
κι έστω κι εσύ αν δεν είσαι εκεί, θα μου φανεί σα να 'χα
πλάι μου την αγάπη μου κι από χαρά να κλάψω.

ΑΝΤΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Δεν θα σε ξεχάσω όμορφο σχολειό μου
όπου κι αν γυρίσω όπου κι αν βρεθώ
θά 'σαι μες στη σκέψη, θα 'σαι στ' όνειρό μου
κι όπου κι αν πηγαίνω θα σε θυμηθώ.

Τις χαρές κοντά σου που 'νοιωσα θυμάμαι
κι απ' τα μάτια δάκρυα τρέχουνε καυτά
δεν θα σε ξεχάσω ναι όπου και να 'μαι
γιατί όλα της μοίρας είν' αυτά γραφτά.

Τώρα πια περάσαν όλα και θα φύγω
και μακριά σου θα 'μαι μα δεν σε ξεχνώ
θα 'θελα στην πόρτα σου να μείνω λίγο
κ' ύστερα να φύγω κάποιο πρωινό.

Και χαρά και λύπη... Τα 'νοιωσα τα δύο
τώρα που θα φύγω... Πέρασε ο καιρός
ω! καλό σχολειό μου ω σχολειό μ' αντίο
ο καημός που φεύγω είν' πολύ πικρός.

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΣΒΗΣΕ

Στερνή βραδιά ανταμώσαμε
- πικρά τηνέ θυμάμαι -
καλή μου όπου και να 'μαι
για να με τυραννεί.
Βραδιά χινοπωριάτικη
θολή, φουρτουνιασμένη
και μου 'ρθες κακιωμένη
τη νύχτα τη στερνή.

Μου 'ρες πως δεν μ' αγάπησες
κι ούτε θα μ' αγαπήσεις
κι ήρθες για να μου σβήσεις
και τη στερνή χαρά.
Και γω... στη γεια σου ρούφηξα
της πίκρας το ποτήρι
- που 'ρθε σε με να γείρει
κι ετούτη τη φορά.

Θα πω πως ήταν όνειρο
και την καρδιά θα σφίξω
με δάκρυα θε να πνίξω
του πόνου τη φωτιά.
Συγχώρα με και κάθησε
κάτσε, μη φεύγεις... στάσου
μα ωϊμέ τα βήματά σου
σβήνουνε στη νυχτιά.

Έτσι λοιπόν σκληρόκαρδη
φεύγεις κι αλί μ' αφήνεις
στις ώρες της οδύνης
δίχως σταλιά χαρά;
Για ιδές γύρω σκοτείνιασε
ψηλά τα νέφη κλαίνε
τα δάκρυα δεν σε καίνε
που χύνονται πικρά;

Κάτσε φοβάμαι μόνος μου
κοίτα μακριά θ' αστράφτει
βροντάει και γύρω ανάφτει
το σκότος το κρουστό
και βόγγει τ' ανεμόβροχο
γύρω κι απανωθέ μου,
που ν' απογείρω Θε μου
για να ξεκουραστώ!

ΟΙ ΜΕΛΙΣΣΕΣ

Όλη μέρα τριγυρίζουν
και στα λούλουδα πετούν
ψάχνουνε να βρούνε νέκταρ
γύρη, ψάχνουνε να βρουν.

Πέρα δώθε στον αέρα
στα λειβάδια στα κλαδιά
στις κολοκυθιές στα κρίνα
στη μηλιά και στη ροδιά.

Πάντα ακούραστη πετάει
πότε δω και πότε εκεί
στην κερήθρα μεγαλώνει
μεσ' στο μέλι κατοικεί.

Η ΚΥΨΕΛΗ

Η χαρά και η εργασία βασιλεύει στην κυψέλη
και οι μέλισσες πετάνε στα λουλούδια αλαφρά
για να μασούνε τη γύρη και να μας την κάνουν μέλι
από χίλια δυο λουλούδια, χίλια άνθη δροσερά.

Στο καθάριο τους σπιτάκι, η ομόνοια βασιλεύει
δεν ακούς εκεί καυγάδες, δεν υπάρχει τεμπελιά
στη δική της εργασία, κάθε μέλισσα δουλεύει
ξέρει η κάθε μια να κάνει, τη δική της τη δουλειά.

Της δουλειάς το πανηγύρι που κι άνθρωποι το ζηλεύουν
σαν παιγνίδι, σαν τραγούδι, τόχουνε καθημερινά
με τ' ανάλαφρα φτερά τους, στον αέρα λες χορεύουν
κι η ζωή τους μεσ' στο μέλι και μεσ' τη χαρά περνά!

ΤΟ ΜΕΛΙΣΣΙ

Έναν ολόκληρο λαό, στην κύρνα έχουνε κλείσει
με τη βασίλισσα αρχηγό, χωρίς ν' αντισταθεί
ένας αμέτρητος λαός - ολόκληρο μελίτσι -
που ψάχνει τόπο για να βρει και κάπου να σταθεί.

Και την κυψέλη οι μέλισσες, με μέλι έχουν στολίσει
να ζήσει ένας ολάκερος, λαός να μη χαθεί
κι απ' τη γλυκιά τους τη δουλειά, μέλι να ξεχειλίζει
κι όξω από την κυψέλη τους, τριγύρω να στρωθεί.

Ζηλεύουνε οι άνθρωποι, τη θαυμαστή ζωή τους
τ' ανάλαφρα πετάγματα, ζηλεύουν τη βουή τους
που 'ναι σιγοψιθύρισμα και της δουλειάς τραγούδια.

Να ζούσα θα 'θελα κι εγώ ζωή σαν τη δική τους
μέσα στο μέλι, στη χαρά, να γλυκαθώ μαζί τους
να 'χω τη σκέψη στη δουλειά το νου μου στα λουλούδια.

ΣΥΛΛΟΓΗ Ε΄

ΠΑΝΟΥ ΚΑΨΑΛΗ.

« Αντίλαλον
της
Φλογέρας»

(ποιήματα)

... Θέλω και πάλι να βρεθώ στις ράχες των Αγράφων
εκεί που 'ν' όλα 'ομορφα σαν πινελιές ζωγράφων...
ΠΑΝ. ΚΑΨ.

Δάρια 1η Μαρτίου.

ΒΛΑΧΙΚΟ

Κατέβα ήλιε μ' χαμηλά να 'ρθεί το καλοκαίρι
να βγούμ' απάνου στα βουνά στα όμουρφα τα μέρη
να βγουν τα πρότα στις πλαϊές στις ράχες ο τσοπάνος
και ν' ακουστεί στις ρεματιές με τη φλογέρα ο Γιάννος.

Να ντύσει η βλάχα τόμουρφο ταντελωτό φουστάνι
κι όλοι μαζί να στήσουμε ψηλά στα βνά τη στάνη.
Πότε θαρθεί μιαν άνοιξη να λυώσουνε τα χιόνια
να 'ρθούμε πάλι στα παλιά όπως τα χελιδόνια...

Λάρισα, 1-3-55

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ

Λυώσαν τα χιόνια στα βουνά
κι οι κάμποι πρασινίζουν,
τα ταξιδιάρικα πουλιά
τώρα ξαναγουρίζουν.

Βγαίνουν οι βλάχοι στα βουνά
στον καθαρόν αγέρα
βγαίνουν και τα βλαχόπουλα
λαλώντας τη φλογέρα.

Λάρισα, 2-3-55

ΣΤΗ ΒΡΥΣΗ

Ροβόλησε τα πρόβατα να κατεβούν στη στάνη
και κοντοστάθηκ' ο βοσκός στην κρουσταλένια βρύση
κάτ' απ' τον ίσκιο το βαθειό που σπέρνει ένα πλατάνι
σταμάτησε το σκύλο του για να γλυκοσουρίσει.
Α, νάτος ο μαντρόσκυλος κοντά του τώρα φτάνει
μα στο κοπάδι βιάζεται για να ξαναγυρίσει.

Λάρισα, 4-3-55

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΦΛΟΓΕΡΑΣ

Γλυκός αχός μακρόσυρτος
από μακριά σταλμένος
φτάνει στ' αυτιά μου μαγικά
γλυκός και μαγεμένος.

Και παίρνουν τον αντίλαλο
γλυκά λαγκάδια, βράχοι
κι ολόγυρα τον σπέρνουνε
σε κάμπο και σε ράχη.

Κι όλα όπου φτάσει η φωνή
τα κάνει μαγεμένα
ως και στ' αυτιά μου έφτασε
και μάγεψε και μένα.

Λάρισα, 3-3-55

ΒΟΣΚΟΣ

Ολημερίς μονάχος μου γυρνώ με τα κοπάδια
σε ράχες σε βουνά πλαγιές, σ' απόκρημνα λαγκάδια
κι αν νοιώσω πως με τύλιξε καμιά φορά η πλήξη,
κάποια φλογέρα μου γλυκά γλυκά για να λαλήξει
φέρνω στα χείλη και ξεχνώ πως ήμουν πρώτα μόνος
και φεύγει απ' τα χείλη μου τότε ο πικρός ο πόνος.
Κάποιες ψηλές βουνοκορφές έχω πάντα λημέρια
και νιώθω σαν δικά μ' αυτά πως είν' εδώ τα μέρια.
Σύντροφο πάντοτε πιστόν έχω μόν' το σκυλί μου
κι όλα τα γύρω αντηχούν σαν ακουστεί η φωνή μου
και μεσημέρι σαν θα 'ρθεί για ολόχρυσα παλάτια
- τρώγω στον ίσκιο το βαθειό - πανύψηλ' έχω ελάτια.

Λάρισα, 3-3-55

ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Γιορτή μεγάλη στο χωριό, γλέντια χαρές τραγούδια
σαν αγγελούδια το χορό τον σέρνουν κοπελούδια
και τα τραγούδια αντιλαλούν στις ρεματιές στα ράχια
λες και τα παίρνει ο άνεμος και τα κολλάει στα βράχια.

Για κοίτα πως χορεύουνε μπροστά γέροι γριούλες
κι ύστερα οι άντρες κι ακολουθούν κοντά οι καλές κυρούλες
και παρακάτω άλλο χορό εστήσανε αχώρια
τα κοπελούδια τ' αλαφρά κι αλλού πάλι τ' αγόρια.

Βασιλεμαηλιού, σκορπίσανε και γιόμισαν οι στράτες
σαν να χορεύουνε κι εδώ πηδούν οι νιες αφράτες.
Ροβόλησαν τα πρόβατα στις ράχες από πέρα
κι ένα σκοπό ολόγλυκο σκορπά παντού η φλογέρα.

Λάρισα, 1-6-55

ΝΑ ΒΓΟΥΝ ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ

Περήφανα ψηλά βουνά, βουνά σεις των Αγράφων
φέτος ν' ανθίστε γλήγορα να βγουν οι βλάχοι απάνου,
να στήσουνε στα έλατα βαθίσκιωτα λημέρια.
Να βγει κι ο πρωτοσέλιγκας ο γιος του γέρο - Δήμου
πού 'χει τα γίδια τα πολλά τα πρόβατα χιλιάδες
τα ροβολάει στις πλαγιές και στις ψηλές ραχούλες
κι αντιλαλούν οι λαγκαδιές απ' τα πολλά κουδούνια.
Θέλει κι ο Μήτρος του Κωστή να βγει εκεί απάνω
απάνω στα ψηλά βουνά στα βλάχικα κουνάκια
και ν' αγναντέψει στις πλαϊές για να ιδεί τη Χρύσω
τη Χρύσω την πεντάκαλλη τη μορφή βλαχοπούλα
να της σουρίσει τρεις βολές να κατεβεί στη βρύση.

ΝΑ ΄ΜΟΥΝ ΑΗΤΟΣ ΝΑ ΠΕΤΑΓΑ...

Τριτόημερα μια λυγερή στον αργαλειό υφαίνει
και σιγομουρμουρίζοντας γλυκό τραγούδι λέει:
Ας ήταν να ΄μουν σταυραετός να πέταγα στις ράχες
στις λαγκαδιές και στις πλαγιές ν' αγνάντευα ουλούθε
νάγλεπα την αγάπη μου το σπλάχνο της καρδιάς μου
όπου φυλάει τα πρόβατα και παίζει τη φλοέρα...
Να ΄μουν εγώ η κρύα πηγή που σκύφτ' εκεί και πίνει
κι εγώ να ΄μουν ο έλατος που στήνει το λημέρι.
Το μεσημέρι να ΄μουνα κοντά του εκεί στο σταύλο
που δίπλα από το πρόβατα και το σκυλο - Νταβέλη
πλαγιάζει κι ονειρεύεται την κόρη π' αγαπάει.
Να ΄μουν αέρας το δειλινό να πήγαινα σαν χάδι
να τότε γλυκοφίλαγα στο πρόσωπο, στο στόμα.
Κοντά του να ΄μουνα η φτωχή φόντας γλυκοτραγδάει
κι αντιλαλούν οι λαγκαδιές και παύουν τα κοσύβια
και κοντοζυγώνουν πέρδικες ν' ακούσουν τη λαλιά του.
Φόντας το στόμα σταματά και παίρνει τη φλογέρα
κι ακούγεται ο αντίλαλος γλυκός - γλυκός σαν χάδι
σμίγοντας με της πέρδικας το λάλημα το σούρπο...

ΚΙ ΟΤΑΝ Ο ΗΛΙΟΣ ΑΝΕΒΕΙ...

Ήθελα νάμουν τσέλιγκας κι εγώ το καλοκαίρι
και νάχα χίλια πρόβατα μόνος να τα βοσκάω
νάχω γιατάκι ζηλευτό βαθίσκιωτο λημέρι
και κάθε μέρα στις πλαγιές μονάχος να γυρνάω.

Ν' αφήνω αγνάντια την κοπή στ' απόσκια αποπέρα
να ροβολάει στις πλαγιές κι εγώ να τ' αγναντεύω
κι αχός με τα κουδούνια τους να σμίγει απ' τη φλογέρα
κι όντας ο ήλιος ανεβεί... στο στάλο τα μαζεύω.

ΑΠ' ΤΟ ΜΠΑΛΚΟΝΙ

Εψές αργά το δειλινό μια κόρη στο μπαλκόνι
σκυφτή κεντούσε το πανί και γλυκοτραγουδούσε
κι εκεί που τόσο ανάλαφρα πέρναγε το βελόνι
λεβέντη ακούει που σφύριζε στο δρόμο που περνούσε.

Παράτησε το κέντημα μόλις τον αντικρίζει
και γλήγορα στο σπίτι της μπαίνει κι ως τον κοιτάει
απ' το παράθυρο κρυφά κι άθελα της δακρύζει,
η σκέψη της ανάλαφρα σ' ονειράτα πετάει.

Αυτός είν' ο λεβεντονιός που παίζει κάθε βράδυ
με τη φλογέρα εκεί ψηλά - ψηλά στην Αητοράχη
και νιώθει τον αγέρα αυτή σαν νάν' δικό του χάδι
σαν τον ακούει απ' το μπαλκόνι που κάθετα μονάχη.

ΑΠΑΝΟΥ ΣΤ' ΑΓΡΑΦΑ

Ω! Σπράτες τί με φέρατε σ' αυτής της γης τα πλάτια
κι άφησα ράχες και βουνά λαγκάδια και στεφάνια
που 'ναι πανώριες οι οξυές, βαθίσκιωτα τα ελάτια
και τρέχουνε κρυόβρυσες κάτω απ' τα πλατάνια.

Τάχα γιατί έφυγα από κει πώχουν τρανά παλάτια
οι πέρδικες και οι Σταυραετοί πετάν με περηφάνια
στις πιο ψηλότερες κορφές και χάνονται απ' τα μάτια
κι όλων των τόπων τώρα αυτών ω! νιώθω την ορφάνια!

Θέλω και πάλι να βρεθώ στις ράχες των Αγράφων
εκεί πούν' όλα όμορφα σαν πινελιές ζωγράφων
και κελαηδούνε στις πλαγιές πέρδικες όλη μέρα

σμίγοντας με γλυκοαχούς που παίζει μια φλογέρα.
Εκεί π' ακούς τις άνοιξες ο κούκος να το λέει
και σαν βραδιάζει θλιβερά ο γκιώνης πια να κλαίει.

ΝΑΜΟΥΝΑ ΣΤΑΜΝΑ ΣΟΥ...

Να 'μουν στάμνα στον ώμο σου
να σε γλυκοχαϊδέω
τα καστανά σου τα μαλλιά
να τα απαλοαναδεύω.

Να 'μουν το δείλι η στάμνα σου
καλή μου βοσκοπούλα
στον ώμο σου να μ' έφερνες
όμορφη... νοστιμούλα.

Τότες που κατεβαίνουνε
τα πρόβατα από πέρα
και σέρνεται ο γλυκός αχός
οπού σκορπάει η φλογέρα.

ΚΑΗΜΟΣ

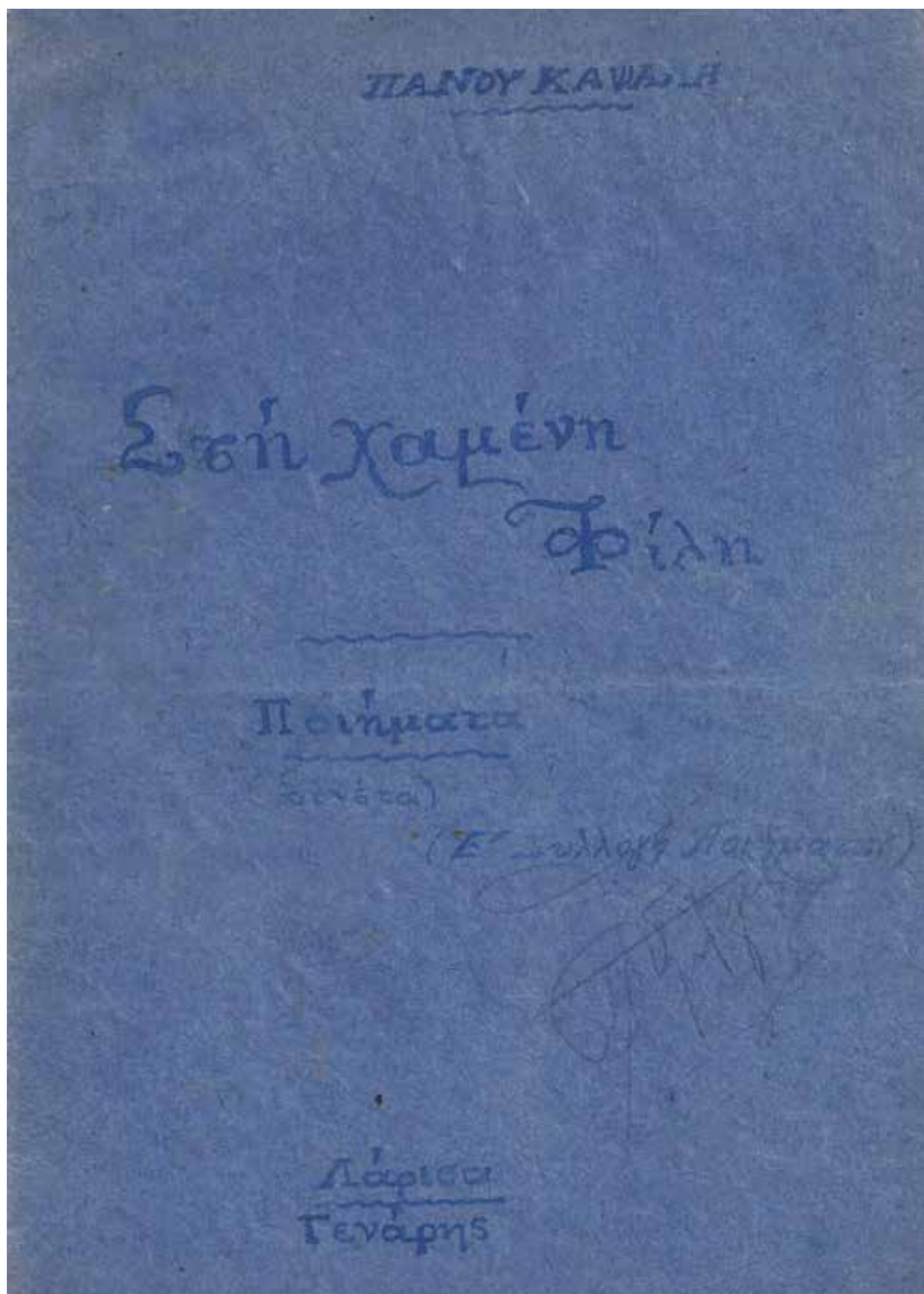
Να 'μουν κι εγώ ένας τσέλιγκας με διαλεχτά κοπάδια
να παίρνω δίπλα τα βουνά δίπλα τα κορφοβούνια
να ροβολάω σε πλαγιές να τρέχω σε λειβάδια
και ν' ακούγονται αντίπερα γλυκότηχα κουδούνια.

Να σαλαγάω την κοπή στη στάνη πια το γιόμα
κι αργά τ' απομεσήμερο να πάω να τα σκαρίζω
να λέω με τη φλογέρα μου σαν τη φέρνω στο στόμα
τραγούδι με βαθύ καημό κι άθελα να δακρύζω!

ΠΟΥ ΠΑΣ ΕΛΕΝΗ...

- Πού πας Ελένη μοναχή τώρα το βράδυ - βράδυ
με τη ροκούλα γνέθοντας και ψιλοτραγουδώντας;
- Το Μήτηρο μου πάω να βρω που βόσκει το κοπάδι
κει πέρα στην Ψηλόραχη - λέει κοντοσταματώντας.
Να σαλαγήσω την κοπή να 'ρθεί εκειός ν' αλλάξει
γιατί έχει μέρες για να 'ρθεί στο σπίτι του λιγάκι
να φάει ο δόλιος μια μπουκιά ζεστό, ζεστό ψωμάκι
κι έρχεται εκείνος σαν νυχτώσει τα πράϊντα να φυλάξει.
Κι ως περπατάει ανάλαφρα κι αντίπερα κολάει
ακούει του Μήτρου τη φωνή να τ' αργοσαλαγάει.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΤ΄

ΣΕ ΣΕΝΑ

Κι αν μ' άφησες παντέρημο στη φύση δω απάνω
στον πόνο και στη μοναξιά, γλυκό μου αγγελούδι,
ποτέ μου δεν σε ξέχασα, ούτε και σε ξεχνάω
της άνοιξής μου ήσουν συ το ευωδιαστό λουλούδι.

Θα πάψω πια για σένανε - αν κάποτε πεθάνω
να γράφω κάποιο χαρωπό ή θλιβερό τραγούδι
και τότε θ' αναρωτηθείς: Καρδιά μου τί να κάνω
τώρα που έσβησε για με της ζήσης κάθε χνούδι!

Τώρα μες στα τραγούδια μου έχεις ξαναγυρίσει
μα θα τελειώσουν κάποτε και τότες ωιμένα
θα μείνεις έρμη... μοναχή σκουπίδι σε μιαν άκρη!

Ως τώρ - αλί - για μένανε δεν έχεις πια δακρύσει
μα κάποια μέρα θαν' για σε πικρά όλα θλιμμένα
και θα κυλάει στο πρόσωπο καυτό αργά το δάκρυ!

Λάρισα, 24-1-55

ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ ΜΕΡΗ

Μόνος περνώ κάθε βραδυά στο έρμο μονοπάτι
που περπατούσαμε κ' οι δυο με βλέμμα χαρωπό
και κάπου σταματούσαμε... τριγύρω μας σαν κάτι
λες και σιγοψιθύριζε... σ' ολόγλυκο σκοπό...

Και κει ψηλά στον ουρανό τ' ολόγιομο το μάτι
της νύχτας πως μας κοίταζε... - Καλή μου Σ' αγαπώ -
κι ακούγονταν από μακριά σταλμέν' ένα κομμάτι...
'πο τότες όμως που 'φυγες, το δάκρυ μου είν' νωπό.

Μα τώρα πάω μόνος μου στ' αγαπημένα μέρη
και τραγουδώ τον πόνο μου κι άλλοτε πάλι κλαίω
ώσπου μια μέρα ο θάνατος κοντά σου να με φέρει.

Μέρη παλιά σεις μείνατε οι μόνοι σύντροφοί μου
και το πικρό τον πόνο μου σε σας μόνο τον λέω
σεις μόνο ξέρετε γιατί πονάει η ψυχή μου!

Λάρισα, 26 Γενάρη

ΜΟΝΟΣ

Έχω μείνει τώρα μόνος
να γυρνά μέσα στην πλάση
και το στόμα μου ο πόνος
δεν τ' αφήνει να γελάσει.

Κάθε μπόρα του χειμώνας
πάνω μου λες και θα σπάσει
και της λύπης πια ο φθόνος
πάνω μου λες θα ξεσπάσει.

Κάλλιο οι χειμώνες Θε μου
να 'πεφταν απάνωθέ μου
κι ας μην ήμουν μοναχός.

Έφυγες από κοντά μου
και γυρνά μες στον οντά μου
μόνος φίλη μου ο φτωχός.

Λάρισα, 27-1-55

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΣΕ ΧΑΣΩ!

Τάχα τί να της έκανα και μ' έχει πια αφήσει
μονάχο μέσα στη ζωή κι ο πόνος να τυλίγει
την κουρασμένη μου καρδιά και θέλει να τη σβήσει
Αχ Θε μου τί σκληρή καρδιά... γιατί γιατί να φύγει.

Όχι δεν θα πεθάνω πια, ίσως ξαναγυρίσει
και τότες αχ αν δε με βρει ο πόνος θα την πνίγει
ποιός ξέρει κάποτε κι αυτή πικρό δάκρυ αν χύσει
τότες που πόνος και χαρά μες στη ζωή μας σμίγει.

Όλα κοντά σου στα 'φερνα ότι κι αν μου ζητούσες
καλή μου μόνο σένανε μονάχα θέλω νάχω
- κοντά μου πάλι - τί χαρά - ω αν ξαναγυρνούσε.

Θα περιμένω ώσπου να ρθεί δεν θα τηνε ξεχάσω
κι ας έφυγε κι ας μ' άφησε μες στη ζωή μονάχο.
Μα τάχα γιατί να 'φυγε... γιατί να τηνε χάσω;

Λάρισα, 28-1-55

ΒΟΥΒΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Αραχνιασμένα τα βουνά στέκουνε δακρυσμένα
ο κάμποι πια δεν βγάλανε φέτος χλωρό χορτάρι
ο ουρανός συγγέφιασε δεν θα βγει το φεγγάρι
τα κρίνα, τα γαρύφαλλα γείρανε μαραμμένα.

Ποτέ δεν θάρθει άνοιξη μες στη ζωή σε μένα
μες στην ψυχή μου της χαράς έσβησε το φανάρι
κι απ' της ελπίδας πιάνομαι ακόμα το κλωνάρι
μα βλέπω να γκρεμίζονται τα όνειρα ένα ένα.

Και της αγάπης πέσανε τα ολόχρυσα παλάτια
και τα ονείρατα κι αυτά σβήσανε τώρα πάνε,
μόνον ο νους μου πια πετά στις θύμησης τα πλάτια.

Ω! το τραγούδι μου βουβό το νοιώθω πια να βγαίνει
κι ο ύπνος τώρ' από μακριά θε νά 'ρθει όπου νά 'ναι
μα κι αν δεν έρθει η ψυχή να τονε 'βρεί πηγαίνει!

Λάρισα, 29-1-55

ΠΟΣΟ ΣΕ ΕΧΩ ΝΟΣΤΑΛΓΗΣΕΙ

Η αύρα τούτη πόρχεται απ' τα πεύκα και τα σκίνα
καλή μου τώρα άθελα κοντά σου μ' οδηγεί
αφήνω τώρα τούτης δω της ζήσης τη ρουτίνα
και με τ' ονείρου τα φτερά φεύγω από τούτη γη!

Κι έρχομαι τώρα στα παλιά τα χρόνια μας εκείνα
πούταν για μας τότε η ζωή αιώνια ροδαυγή...
Μα τώρα πούφυγες εσύ σα μαραμένα κρίνα
περνούν τα έρμα νιάτα μου, κι ο θάνατος αργεί!

Να γύριζες! Ω τί χαρά που θα 'νοιωθα ο καημένος
θα 'γραφα πια χαρούμενα για σένανε τραγούδια
και θα στα τραγουδούσανε στον ύπνο τ' αγγελούδια.

Μα θά 'μαι τώρ' αλλοίμονο για σέναν' ένας ξένος!
Καλή μου πόσο να 'ξερες πια σ' έχω νοσταλγήσει
μα συ στον κόσμο μοναχό μ' έχεις απαρατήσει.

ΛΗΘΗ

Τώρα που είσαι όμορφη μικρούλα μου κι αφράτη
με ξέχασες αλλοίμονο... και πια μέσα στα στήθη
απ' τα παλιά μας όνειρα κανένα αναστήθη
και της αγάπης το ψηλό γκρεμίστηκε παλάτι.

Μα νάξερα! Δεν έμεινε μες στην καρδιά σου κάτι
απ' την παλιάν αγάπη μας; Μ' έχεις ρίξει στη λήθη
και της ζωής μας τέλειωσες νωρίς το παραμύθι
και μ' άφησες να δέρνομαι στου πόνου το κρεβάτι.

Μα... κάποια μέρα θε να 'ρθεί κι εσέ να σε ζητήσει
ο θάνατος και θα σκεφθείς: Πώς κάπου τάχα μ' είδες
κι εμένα μες στη ζωή... Μ' αλί μας, κι ωϊμένα.

Τότες θα πεις πώς μπόραγεν αυτός να μ' αγαπήσει
αληθινά κι ας έρχονταν στο πρόσωπο οι ρυτίδες.
Τώρα για σέναν' όλα αυτά... είναι λησμονημένα!

Λάρισα, 3-2-55

ΠΟΙΟΣ ΞΕΡΕΙ !!...

ΣΤΗ ΧΑΜΕΝΗ ΦΙΛΗ

Αν κάποτε θα σμίξωμε κι οι δυο καλή μου φίλη
στο δρόμο και περάσουμε σα νάμαστε δυο ξένοι
θα σε κοιτάξω με χαρά και με κλεισμένα χείλη
θα πω με πόνο μέσα μου: Η φίλη η χαμένη...

Νάτην αυτή που μ' έφερε της ζήσης μου το δείλι
κι ήταν αλλοίμονο για με, η πιο αγαπημένη.
Και συ ποιός ξέρει, μια λοξή ματιά θα μούχες στείλει
κι ας φαίνεσαι χαρούμενη θα νοιώθεις λυπημένη.

Θα πας στο σπίτι σ' ύστερα και θα ριχτείς στο κλάμα
κι ίσως μου γράψεις υστερνά δυο λέξεις... ένα γράμμα
και κάποτες από χαρά ποιός ξέρει κι αν θα κλαίμε.

Ποιός ξέρει αν έρθεις κάποτε στο σπίτι μου και κλάψεις
ποιός ξέρει πάλι αν για με και συ τραγούδια γράψεις
κι αν έρθεις τάχα να μου πεις: Ήρθα! Συγχώρεσέ με!

Λάρισα, 3-2-55

** Έγραφε τραγούδια*

Μια κρύα ανοιξιάτικη ημέρα, ένα κόκκινο γαρύφαλλο, άνοιξε τα μενεξεδένια του φτερά... Ο κρύος όμως βοριάς δεν τ' άφησε να χαρεί και προτού ακόμα ανθήσει μαράθηκε! Έτσι πολλές φορές μαραίνονται και οι αγάπες προτού ν' ανθήσουν.

ΝΕΚΡΟ ΦΙΛΙ

Μιαν αυγή η φύση φέρνει
κόκκινο γαρυφαλλάκι
μα ο βοριάς το χτυποδέρνει
στο φτωχό του κεφαλάκι.

Μα προτού να βγει... πια γέρνει
το καημένο λουλουδάκι
το κεφάλι και του παίρνει
την ψυχή του τ' αεράκι.

Φύσηξε βοριάς και γύρω
άπλωσε κρύα σιγή
κι έσβησε γλυκά σαν μύρο

κάποια κρύα χαραυγή,
ως μαράθηκε και μένα
η ψυχή μου... ωιμένα.

Λάρισα, 4-2-55

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

Αυτή οπού με πλήγωσε στα παιδικά μου χρόνια
κανένας δεν την έμαθε κανείς δεν θα τη μάθει
μόν' η φωνή μ' ακούγεται απ' της καρδιάς τα βάθη
να λέει μόνο αυτήν αγάπησα και θ' αγαπώ αιώνια.

Κι αν γρήγορα διαβαίνουνε: Άνοιξες... χελιδόνια
κι απ' τη ζωή μου τώρ' αυτή αλλοίμονο ν' εχάθη
θα καρτερώ... κι ας πέσουνε στην κεφαλή μου χιόνια.
Σύντροφος το τραγούδι μου μες στη ζωή εστάθη.

Κι αν κάποτε στο διάβα της πέσουν μπροστά στα μάτια
πικρές παλιές ανάμνησες, οι φτωχικοί μου στίχοι
θα νοιώσει την καρδούλα της να γίνεται κομμάτια.

Έτσι θα πει το θέλησεν η φτωχική μας τύχη...
Μα τώρα θαν' πολύ αργά πίσω για να γυρίσω
σκληρή μοίρα συ θέλησες να μην τον αγαπήσω!

ΝΑ ΞΕΡΑ ΤΗ ΜΟΙΡΑ ΜΟΥ

Ήθελα να 'ξερα τη μοίρα μου
στον κόσμο τούτο τον επάνω...
Ήθελα να 'παιζα στη λύρα μου
κάποιο σκοπό, προτού πεθάνω!

ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΣΟΥ

Κοντοστάθηκα για λίγο
μέσα στον ανθόκηπό σου
για ν' ακούσω πριν να φύγω
ένα 'λόγλυκο σκοπό σου.

Κοίταξα ολόγυρά μου
μα δε σ' είδα πουθενά
μόνο μέσα στα όνειρά μου
φάνταζες αληθινά.

Όλα γύρω μου μιλούσαν
με μια 'γαπη περισσή
κι οι αύρες με φιλούσαν
σα να ήσουν εσύ.

Τα λουλούδια σου ρωτούσα
μήπως σ' είδαν τα καημένα
και πολύ μακριά κοιτούσα
με τα μάτια δακρυσμένα.

Μου 'παν τότε οι μαντζουράνες:
«διώξε απ' τα δάκρυστά σου
τις ελπίδες σου τις πλάνες
έχει φύγει μακριά σου».

Τότε ρώτησα τα κρίνα
που 'ταν κάπως πιο τρανά
κι αποκρίθηκαν κι εκείνα
πώς δεν σ' είδαν πουθενά.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Οι μέρες πέταξαν μακριά σα ναν' αγριοπερίστερα
σ' άλλους γιαλούς τις έριξε της λήθης το καράβι
εσβήσανε μες στ' άπειρο κι τ' όνειρό μου ύστερα
δειλά τις ακολούθησε τάχα να τις προλάβει.

Τις λύπες που ζωγράφισε του χρόνου η μελάνη
τις έσβησε... τις έλιωσε ο κρύος ο χιονιάς.
Πρωτοχρονιά την τραγουδούν, στις τέντες οι τσιγγάνοι
Πρωτοχρονιά τριγύρω μας γιορτάζει ο ντουνιας.

ΑΠΙΤΛΟΦΟΡΗΤΟ

Αυτή οπού με πλήγωσε στα παιδικά μου χρόνια
κανένας δεν την έμαθε, κανείς δεν θα τη μάθει
μόν' η φωνή μ' ακούγεται απ' της καρδιάς τα βάθη
αυτή, να λέει, αγάπησα και θ' αγαπώ αιώνια.

Κι αν γρήγορα διαβαίνουνε: Άνοιξες... χελιδόνια
κι απ' τη ζωή μου τώρ' αυτή αλλοίμονο εχάθη
θα καρτερώ... κι ας πέσουνε στην κεφαλή μου χιόνια
σύντροφος το τραγούδι μου μες στη ζωή εστάθη.

Κι αν κάποτε στο διάβα της πέσουν μπροστά στα μάτια
πικρές παλιές ανάμνησες, τούτοι μ' εδώ οι σίχοι
θα νιώσει την καρδούλα της να γίνεται κομμάτια.

Έτσ' ίσως πει, το θέλησε αλλοίμονο η τύχη...
μα τώρα θάν' πολύ αργά για να γυρίσω πίσω
σκληρή μοίρα συ θέλησες να μην τον αγαπήσω!

ΣΕ ΜΙΑ ΠΕΡΑΣΤΙΚΗ

Βρέθηκα ξάφνου μια στιγμή μπροστά σε δύο χέρια
σε μάτια που με κοίταζαν γλυκά και μαγικά
σβήσανε όμως γρήγορα γιατί ήτανε αστέρια
και μ' έλουσαν με λίγο φως μα τόσο βιαστικά!

ΣΚΛΑΒΑ ΣΤΟ ΧΑΡΕΜΙ

- Τα πλανεμένα μάτια σου γιατί είναι δακρυσμένα
κι όλο διαμάντια τρέχουν,
γιατί τάχα σου βρέχουν
το χλωμισμένο πρόσωπο κι όλο κοιτούν θλιμένα;

- Αλλοίμονο με κλείσανε σκλάβα δω στο χαρέμι
μέρα και νύχτα κλαίω
στο δάκρυ αργοπλέω
νοιώθοντας την καρδούλα μου σα φύλλο πια να τρέμει.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΑΤΙΚΟ

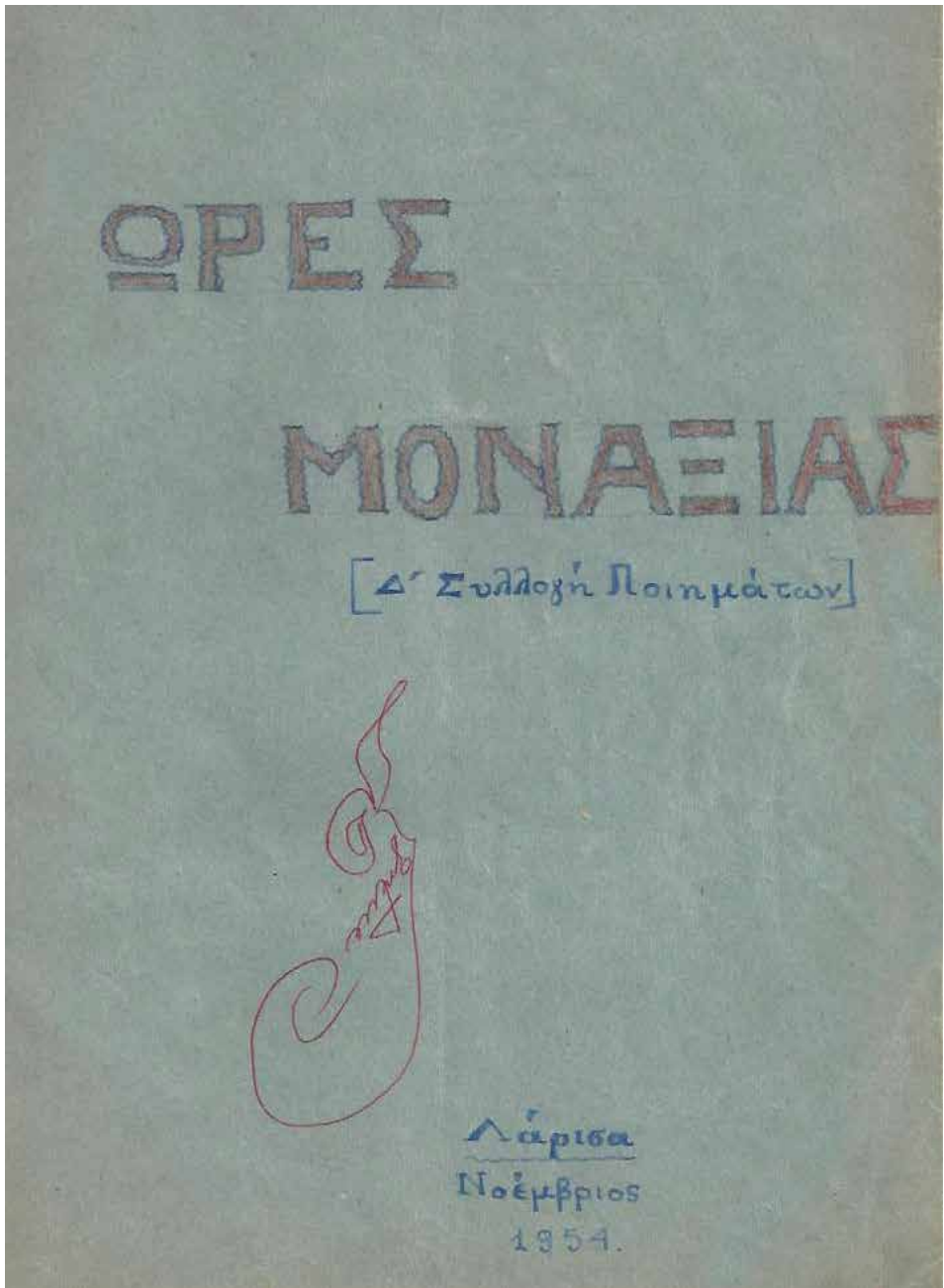
Χαμήλωσαν τα σύγνεφα και πλάκωσε η μαυρίλα
κι ευθύς απλώθηκε παντού κρύα πνοή θανάτου
με λύσσα σπάζει τα ξερά ο άνεμος τα ξύλα
και τα φτωχά γριολούλουδα τρέμουν στο πέρασμά του.

Απ' τα κλαριά κατάξερα σωριάζονται τα φύλλα
με θρήνους, λες κ' είν' σάβανο και κλαίν' εκεί ποκάτου
κάθε διαβάτης ξαφνικά νοιώθει μι' ανατριχίλα
και κάποιον πόνο ανώφελο μέσα στα σωθικά του.

Απόμερα σε μια γωνιά κείτομαι κουρασμένος
κι αργοδιαβαίνουν θύμησες στο νου και περασμένα
κι ανάμνησες κι ονειράτα πούτανε ξεχασμένα.

Κι όπως κοιτάζω εκστατικά τα φύλλα που σκορπάνε
σηκώνομαι και περπατώ βαθιά συλλογισμένος
κ' ύστερ' οι θύμησες πικρά χάνονται σβήνουν πάνε.

ΣΥΛΛΟΓΗ Η΄

ΠΟΘΟΣ ΓΥΡΙΣΜΟΥ

Μακριά απ' της μάνας την αγκάλη
είμαι σε μέρη μακρινά
ποιός ξέρει η μοίρα αν θα με βγάλει
στον τόπου μου πια τα βουνά.

Γυρίζω έρμος δω στις στρατές
σε ξένες χώρες και χωριά
είμαι κι εγώ απ' τους διαβάτες
άγνωστος μες στην ξενιτιά.

Αχ! πόσο θέλω να γυρίσω
- κι ας είν' ταξίδι μακρινό -
να δω τη θάλασσα κει πίσω
και τον καθαρίο ουρανό.

Ποθώ να 'ρθώ πια στην Ελλάδα
και με τη γλύκα του ματιού
να ιδώ κάποια περικοκλάδα
που 'ναι στην πόρτα του σπιτιού.

Δεν θα μπορέσω πια να ζήσω
εδώ στη μαύρη ξενιτιά
κι αν δε γυρίσω πια θα σβήσω
απ' τον καημό μου μια νυχτιά.

Λάρισα, 25-11-54

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΄ΣΒΗΣΕ...

Βραδιά θλιμμένη ήτανε
στερνή, σκοτεινιασμένη
θυμάμαι π' ανταμώσαμε
σε μια γωνιά του δρόμου...
Περνάς σα να 'σαι ξένη
πλάι... χωρίς χαρά.
Σε φώναξα... σιμώσαμε
- τη βλέπω στ' όνειρό μου -
κι η νύχτα γύρω ν' άπλωνε
τα μαγικά φτερά.
Μού 'πες πως δεν μ' αγάπησες
κι ούτε θα μ' αγαπήσεις
κι όλα να τα ξεχάσουμε
και πια να ζούμε χώρια...
Σ' είπα να σταματήσεις
μαζί μου στη νυχτιά
λίγο για να περάσουμε
δίχως πια στενοχώρια...
Τώρα πως θα την πνίξω
του πόνου τη φωτιά;
Θυμάμαι νύχτα ήτανε
μιαν Άνοιξη θλιμμένη,
στερνή βραδιά που πέρασες
στη ζήση τη δική μου
- κι όμως στο νου μου μένει -
η όμορφή σου ζωγραφιά.
Πικρό ποτήρι κέρασες
τη δόλια την ψυχή μου
και την τυλίγει πάντοτε
του πόνου η συγνεφιά.

Λάρισα, 26 Νοέμβρη

Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ

(Χαρισμένο στο φίλο μου Θ.Μ.)

Μια βοσκοπούλα όμορφη
στα φτωχικά ντυμένη
στο νου μου πάντα μένει
ανάμνηση παλιά.
Ανάλαφρα περπάταγε
παντού όπου πατούσε
κι ο αέρας τη φιλούσε
στα ολόξανθα μαλλιά.

Στου δειλινού το θάμπωμα
και στου ήλιου τη δύση
ερχόντανε στη βρύση
κρύο να πάρει νερό
πάντα ήταν καλόκαρδη,
γλυκιά γαλανομάτα
ποτέ της πια στη στράτα
δεν έχανε καιρό...

Μια μέρα την αντάμωσα
άθελα εκεί στη στράτα
καλή μου λέω σταμάτα
κάτι για να σου πω...
Κι αυτή ξεροκοκκίνησε
κατέβασε τα μάτια
κι ένοιωσα εγώ γινάτια
σαν κύμα αγριωπό.

Λάρισα, 28 Νοέμβρη

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΑΤΗ

Γυρνώ στους δρόμους μοναχός, έρημος στρατοκόπος
κι εγώ δεν ξέρω τι είν' εδώ... ποιός είν' αυτός ο τόπος.
Σε ξένα μέρη βρίσκομαι... που πάω πια μονάχος
που οι μπόρες πέφτουν πάνω μου, σαν μες στο κύμα βράχος;

Κουράστηκα... αλαργινός μου φαίνεται ο δρόμος...
περνώ σε κάμπους και βουνά κι όλο με πιάνει ο τρόμος
νύχτας σκοτάδι πιο πυκνό πέφτει απανωθέ μου
ως πότε θα γυρνώ εδώ... Λυπήσου με Θεέ μου.

Είναι για μένα η ζωή κάτι σαν παραμύθι
κι όλοι οι δικοί μου μ' έχουνε ρηγμένονε στη λήθη!
Α! Όχι τι είπα ξέχασα! Δεν έχω πια κανένα
σαν το πουλάκι τ' ορφανό μ' αφήσανε και μένα.

Γυρνώ στους δρόμους... άρρωστος, πια της ζωής κουρέλι
ποιός ξέρει η μαύρη μοίρα μου τί να με κάνει θέλει.
Σκληρή μοίρα που μ' οδηγείς σε τούτο μονοπάτι
τί μ' άφησες παντέρημο στους δρόμους πια διαβάτη;

Ω! Δεν αντέχω... σκοτεινιά γιατί είναι γύρωθέ μου
θε να πεθάνω δεν μπορώ να ζήσω τώρα Θε μου!
Σωριάστηκε στην έρμη γη τ' ανθρώπινο κουφάρι
θα σκεπαστεί για πάντοτε απ' το φτωχό χορτάρι.

Λάρισα, 2 Δεκέμβρη

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ

Ένα σπιτάκι κατάσπρο
όμορφα στολισμένο
και ξεμοναχιασμένο
θα χτίσω μοναχός.
Μακριά απ' του κόσμου τη βοή
θα κατοικήσω μόνος
μακριά μου θάν' ο πόνος
της λύπης κάθε αχός.

Λουλούδια θα 'χει γύρω του
γλάστρες στο παραθύρι
στην πόρτα του θα γείρει
αγιόκλημα φαιδρά.
Πανσέδες και γαρύφαλλα
την ευωδιά τους γύρα
- θα 'ναι χαράς πλημμύρα -
θα χύνουν. Τί χαρά!!

Λάρισα, 4 Δεκέμβρη

ΣΕ ΜΙΑ ΟΡΦΑΝΗ

Στους δρόμους έρμο μοναχό
έμεινε σαν κουρέλι
το κοριτσάκι το φτωχό...
Δεν ξέρει πια τί θέλει.

Δεν έχει μάνα τ' ορφανό
κ' είναι δίχως πατέρα
στο δρόμο πια το μακρινό
βαδίζει νύχτα μέρα.

Μέρες περνάει θλιβερές
και πονεμένες ώρες
ξυπόλυτο πολλές φορές
βρίσκεται μες στις μπόρες.

Φόρεμα μαύρο φτωχικό
ντυμένο έχει γύρα
κι έχει τους πόνους σπιτικό
τα δάκρυα πλημμύρα.

Τις νύχτες άρρωστη - αλοιιά -
σε ποια γωνιά, ποιός ξέρει,
θα γέρνει τα ξανθά μαλλιά
στης χειμωνιάς τ' αγέρι.

Λάρισα, 5-12-54

ΤΣΙΓΓΑΝΙΚΑ ΒΙΟΛΙΑ

Τ' αλαφρό αεράκι με χάρη
στης νυχτιάς το μαγνάδι φυσάει
κι ασημώνει παντού το φεγγάρι...
Καθετί ολογύρα γελάει.

Θλιβερό 'να τραγούδι αγροικιέται
μακρινό στης νυχτιάς τη γαλήνη
απ' τον άνεμο λες πώς κρατιέται
και απλώνει παντού την οδύνη.

Είν' οι νότες βιολιών που με πόνο
οι τσιγγάνοι θα παίζουν στο δρόμο...
Νοιώθω τώρα ανία... κρυνώνω...
...κάποια θύμηση πλέει στ' όνειρό μου.

Τα βιολιά τους ακούω που κλαίνε
και θυμάμαι παλιές αναμνήσεις
και το πρόσωπο δάκρυα μου καίνε
απ' τις νότες ξεσπούν οι θυμήσεις.

Το πικρό τους ολούθε τραγούδι
αντηχεί, και στο διάβα μαραίνει
κάθε φύλλο και κάθε λουλούδι
κι αναμνήσεις σε μένα ανασταίνει.

Λάρισα, 6-12-54

ΘΥΜΗΣΗ

Πέταξε ο νους μου απόψε πάλι
σε κάποια φτωχογειτονιά
σ' ένα ολόλευκο σπιτάκι
που κείτονταν σε μια γωνιά.

Με τα φτερά της φαντασίας
πέταξα απόψε στα παλιά
κουβέντιασε ξανά απόψε
με σιγανή γλυκιά λαλιά.

Είδα στο νου μου μια εικόνα
στο σπίτι κει σε μια μεριά
είδα μια ζωγραφιά απόψε
κάτω από μια κληματαριά.

Έρθε στο νου μου πάλι τώρα
θύμηση όμορφη γλυκιά
μα είν' αλοίμονο για μένα
σχεδόν χαμένη... φτωχικιά.

Θυμήθηκα μια ξεχασμένη
σκληρή και άπονη καρδιά...
μόνο στα όνειρα μου φέρνει
μεθυστικιά γλυκιά ευωδιά!

Λάρισα, 8-12-54

ΜΟΝΑΞΙΑ...

Στο παραθύρι του σπιτιού ήμουν μια μέρα μόνος
στην κάμαρά μου, σκεφτικός, πού 'ναι τόσο φτωχή
κι ένοιωθα τάχα στην καρδιά σαν νά 'χε γίνει φόνος
και κάτι μέσα μου έλεγε η κρύα μου ψυχή.

Η ανία με κυβέρναγε και ο πικρός ο πόνος
κι όξω απ' τα τζάμια τα θολά ψιλή έριχνε βροχή
κι από τις στάλες τις ψυχρές πάντα ο ίδιος τόνος
ακούγονταν λες ρυθμικά... Στο δρόμο μοναχή.

Κάποια μικρούλα γελαστή - πεντάμορφη κοπέλα
με κοίταξε κατάματα με πονεμένο γέλι
ταράχτηκα... και έφυγα από το παραθύρι.

Μα όμως αυτή δεν έφυγε... σαν μ' είδε πάλι εγέλα.
Σκέφτηκα πια πως ήμουνα ανθρώπινο κουρέλι
και στο κρεββάτι κλαίγοντας πικρά είχα απογείρει.

Λάρισα, 9-12-54

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Όντας στου Χάρου άρρωστος
θα είμαι την αγκάλη
ζητήσω να 'ρθεις πάλι
για να σε δω στερνά,
μην αρνηθείς αγάπη μου
έλα λίγο κοντά μου
στο φτωχικό νοντά μου
που ο πόνος κυβερνά...

Σαν θα σε δουν τα μάτια μου
πλάι μου να 'σαι πίσω
ποιος ξέρει... ίσως ζήσω
απ' την τρανή χαρά...
Απ' τα γλυκά τα μάτια σου
- τους όμορφους καθρέφτες -
τότε θα βγουν σαν κλέφτες
δυο δάκρια τρυφερά...

Κι αν θα 'ρθείς πάλι άργησες
και στη ζωή δεν θα 'μαι
μαζί μου έλα να πάμε
καλή μου ως εκεί,
που θα 'ναι πια ο τάφος μου...
Ρίξε με ένα λουλούδι
εκεί που το τραγούδι
σ' όλους θα κατοικεί.

Λάρισα, 10-12-54

Σ' ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

Σ' ευχαριστώ που μ' οδηγείς Ουράνιε Πατέρα.
Εσύ σε τούτη τη ζωή μακριά από κάθε πράξη.
Ύπουλη και ενάντια από το αγαθό...
Χαρά σκορπάς μες στις ψυχές και νοιώθουν πώς πετάνε.
Ανάλαφρα λες με φτερά στους ουρανούς επάνω.
Ρέμα η αγνή αγάπη μας τρέχει απ' τις καρδιές μας.
Ία και ρόδα να ανθούν στο δρόμο της ζωής μας.
Σ' ευχαριστώ για όλα αυτά που μας χαρίζεις τώρα.
Τη μέρα αυτή που πέρασε χωρίς καμιά κακία.
Ω! πολλά μου χάρισε Θεέ... πολύ Σ' ευχαριστώ.

Λάρισα, 15-12-54

ΕΚΕΙΝΗ

Η κόρη που αγάπησα στα παιδικά μου χρόνια
στην πονεμένη μου καρδιά μένει ζωγραφιστή
πάντα της έλεγα γλυκά για μιαν αγάπη αιώνια
και τ' όνειρό μας να 'μαστε μαζί δεν θα σβηστεί.

Και μες σε σκέψεις κάποτε αν βυθίζομαι και κλαίω
και μένει πια στο μάγουλο ένα δάκρυ μου νωπό
κλαίω γιατί σε ρόδιους καιρούς πάλι αργοπλέω.
Δεν είσαι συ μικρούλα μου εκείνη π' αγαπώ!

Η άψυχή της ζωγραφιά στο νου μου έχει μείνει
τη βλέπω ως τη γνώρισα να μου χαμογελά...
Όχι δεν είσαι συ, δεν είσαι συ η αγάπη μου εκείνη
κλαμένο ας είν' το μάτι μου... ποτέ δεν με γελά!

Η ομορφιά σου η εξωτική εμέ δεν με θαμπώνει
κι ούτε και τα χρυσάφια σου που βάζεις στο λαιμό
η ομορφιά εκείνης λες στο νου μου πώς τρυπώνει
και νοιώθω μέσα μ' άθελα το αίμα πιο θερμό.

Ας είσαι τόσο όμορφη και συ σα να 'σαι εκείνη
και η ματιά σου η φλογερή πάνω μου όταν πέφτει
τη ζωγραφιά της εκείνης ποτέ δε μου τη σβήνει
κι αντίς εκείνης έχω σέν' ανάμνησης καθρέφτη!

Πορτίτσα, 18-12-54

ΠΙΚΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ήσυχη γαληνημένη απλωνότανε η φύση
τη μαγευτική εσπέρα του ολόδροσου Απριλιού
χίλια χρώματα λουσμένα απ' τη μαγεία του δειλιού
σαν από ζωγράφου χέρι, λες και σ' είχαν ζωγραφίσει.

Η ματιά μου από σένα ήθελε για να ρουφήσει
μιαν ανάμνηση στερνή μου του καιρού μας του παλιού
τώρα που 'σβησε η αγάπη σαν το γέρμα του ηλιού
και μονάχο η καρδιά σου η σκληρή μ' έχει αφήσει.

Ρόδινοι καιροί χαμένοι δεν μπορώ να σας ξεχάσω
σας θυμάμαι κι ένα βάρος νοιώθω μέσα μου στα στήθη
χρυσονείρατα στο διάβα της ζωής μου είστε σπαρμένοι.

Φτερουγάτε μες στο νου μου και στιγμή πια να συχάσω
δεν μπορώ. Και τώρα ακόμα κάποια θύμηση ανεστήθη,
απ' τα περασμένα χρόνια πούτανε αλοί χαμένα!

Πορτίτσα, 20-12-54

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ*

Σαν σ' όνειρο υψώνεται τ' όμορφο μοναστήρι
κρυμμένο μες στις φυλλωσιές, στα πεύκα τα σκιερά
στην άκρη εκεί να κοιμηθεί λες κι έχει απογείρει
και κρύβει μες στα σπλάχνα του κάποια κρυφή χαρά.

Το φως απ' την καντήλα του κι από το παραθύρι
των άγιων τα πρόσωπα φωτίζουν θαμπερά
απ' όξω κει σε μια γωνιά, φτωχό 'να κοιμητήρι
και κυπαρίσσια ολόγυρα λυγίζουν αλαφρά.

Η ροδοδάχτυλη αυγή, γλυκά σαν ανατείλει
τα ολόχρυσα στεφάνια της εκεί θα πρωτοστείλει
φωτοπλημμύρα στο βουνό θα λάμπει χαρωπά.

Και στη γιορτή γλυκόχη το σήμαντρο χτυπά
σαν συμμαζώνει τους πιστούς στο εσπερινό το δείλι
ν' ανάψουν φως απ' της ψυχής το θείο το καντήλι.

Πορτίτσα, 29-2-54

** Γ' Βραβείον περιοδικού «Μαθητικής Εστίας» για τον 43ον Διαγωνισμό.*

ΣΕ ΜΙΑ ΓΙΟΡΤΗ

Ήτανε γλυκιά βραδιά ασημολουσμένη
και τρεμόσβηνε ψηλά το καθ' ένα αστέρι
- φως που τις βραδιές γλυκά πάντοτ' ομορφαίνει -
και η σιγή τα πέπλα της στο χωριό είχε φέρει.

Κ' ήρθα στο σπιτάκι σου γιόρταζε ο αδερφός σου
να σας πω χρόνια πολλά και να δω και σένα...
να μου 'λεγες εκεί τον πόνο τον κρυφό σου
αν κι εσύ σκεφτόσουν κάτι τί για μένα.

Ήσουν στο μπαλκόνι σου κι ανέβαινα τη σκάλα
που κοντά σε σένανε ήθελε να με φέρει...
...Σας πολυχρονίσαμε... κ' ύστερα στη σάλα
βρήκες μέρος σκοτεινό και μου 'σφιξες το χέρι...

Όνειρο λες κι ήτανε για μέν' αυτή η ώρα
και μες στο στήθος η καρδιά μ' αλλόκοτα χτυπούσε
και σκέφτηκα για μια στιγμή κι αυτή ποιος ξέρει τώρα
αν η καρδιά της χτύπαγε αλλιώς... αν μ' αγαπούσε!

Όταν το δίσκο έφερε με τα πολλά γλυκά της
και ο καθένας εύχονταν: χρόνια πολλά και τ' άλλα
πέρασε κι από μένανε και ήπια στην υγεία της
κι ένοιωσα τότε τη χαρά, κι εγώ ο φτωχός μια στάλα.

Θα φεύγαμε... χαιρέτησα καθέναν που 'ταν γύρω
και σαν μπροστά της βρέθηκα... κι ήταν σειρά δικιά της
την εχαιρέτησα σφιχτά και κίνησα να φύγω
κι ως όξω με συνόδευε η ολόγλυκια ματιά της.

ΤΟ ΓΡΑΜΑ

Τούτο χαρτί που τώρα στέλνω
με το γαλάζιο χρώμα
σε γράφω ό,τι δεν μπορεί
να σου το πει το στόμα.

Το μυστικό μου εδώ μέσα
τόχω κλειστό - τί θάμα! -
διάβαστο και απάντησε
στο φτωχικό μου γράμμα.

Το στόμα μου θάναι κλεισμένο
για σε δεν θα τ' ανοίξω
άλλη φορά... θα προσπαθήσω
τον πόνο μου να πνίξω.

Ω! Τώρα πια αλλοίμονό μας
τί ωφελεί το κλάμμα
τούτο μας χώρισε για πάντα
το άψυχο το γράμμα.

Λάρισα, 10-1-55

Η ΣΤΡΑΤΑ...

Λευκή στρατούλα μαγική
όμορφη και φιδίσια
στη βρύση εκεί που οδηγείς
γλήγορα κι ολοΐσια
μην είδες κάποιον άγγελο
που πέρασε κοντά σου;
Γιατί δεν τηνε μίλησες
τί δεν της είπες: στάσου;

Ήταν η κόρη π' αγαπώ
και πήγαινε στη βρύση
τώρα πού είν' αλλοίμονο
μήπως έχει γυρίσει;
Θέλω την κόρη π' αγαπώ
πάντοτε να γελάει
στα χείλη νάν' ζωγραφιστό
χαμόγελο όπου πάει.

Τριαντάφυλλα ευωδιαστά
στο διάβα της στρωμένα
νά ναι και κρίνα ζηλευτά
γύρω της σκορπισμένα.
Σαν την ιδείς άλλη φορά
εδώ να περπατήσει
στράτα μου πέστηνε γλυκά
λίγο να σταματήσει.

Λάρισα, 12-1-55

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΣΟΥ

Τ' άψυχο τούτο το χαρτί στα χέρια σαν βαστώ
βλέπω να ξετυλίγονται όλα τα όνειρά μου
νοιώθω αλλοίμονο, γιατί, το σώμα μου ζεστό
και άθελα μου πνίγεται και η στερνή χαρά μου.

Σε βλέπω τώρα ως ήσουνα να μου χαμογελάς
και στα ροδένια χείλη σου το γέλιο είν' ακόμα
κι αν στέκεις τόσο σκεφτική τώρα και δε μιλάς
κάποτες άκουσα λαλιά απ' το γλυκό σου στόμα.

Τί με κοιτάς εκστατικά απ' τ' άψυχο χαρτί
κάτι τα χείλη σου να πουν θέλουν να μου μιλήσουν
γιατί μακριά μου έφυγες, και δεν μπορούν, γιατί
τα χείλη μου τη ζωγραφιά σ' ακόμα να φιλήσουν;

Τη λατρευτή εικόνα σου με πόνο τραγουδώ
την έχω μες στα στήθια μου και την κοιτώ με πόνο
τί κι αν με ξέχασες κι αλλιόιά δεν θα σε ξαναδώ
μου φτάνει - κι ω! σ' ευχαριστώ - η ζωγραφιά σου μόνο!

Λάρισα, 13-1-55

ΗΛΙΟΓΕΡΜΑ

I

Τ' άρμα του Υπερίωνα σιγόγειρε στη δύση
σ' ονείρων κορυφές
το μαγικό μανδύα του απ' τις πλαγιές θα γδύσει
κι από ψυχές κρυφές.

Με τ' άλικο το χρώμα του - λες πινελιές ζωγράφων
που μοιάζουν με φτερά
βάφει τα σύννεφα ψηλά... Στους τόπους των Αγράφων.
Μαγεία και χαρά!

Λες κουρασμένος τώρα πια μες στου 'ρανού τα πλάτια
πίσω απ' τα βουνά
θα γείρει για να χτίσει αλλού ολόχρυσα παλάτια
...έσβησε τώρα να...

II

Η εργατιά ροβόλησε μ' ολόγλυκο τραγούδι
'πο πέρα στις πλαγιές
σήκωσε το κεφάλι του της γης κάθε λουλούδι
όπως και τις αυγιές.

Κοπάδια βόσκουν ήσυχα στ' απόσκια κει 'πο πέρα
και κάποιιο χαρωπό
με χάρη τσοπανόπουλο, παίζει με τη φλογέρα
ολόγλυκο σκοπό.

III

Στην εκκλησιά ξεκίνησε τώρα ο παπάς να πάει
για τον εσπερινό
ο ήλιος τις αχτίνες του αλλού τώρα σκορπάει
σε δρόμο μακρινό.

Λάρισα, 14-1-55

Η ΜΟΥΣΑ

Πεντάμορφη νεράιδα μου και χαμηλοβλεπούσα
τραγούδια έγραψα πολλά χαρούμενα για σένα
η έμπνευσή μου ήσουν Συ και η τρανή μου Μούσα.

Κι αν κάπου κάπου έγραφα τραγούδια πονεμένα
πάλι εσύ τα ζήτηγες, ω Μούσα μου! ω φως μου!
Μα τώρα πια τα μάτια μου πολύ είναι δακρυσμένα.

Ξεσκίδι είμαι της ζωής και παίγνιο του κόσμου
και το κομμάτι το φτωχό μπροστά ω! στο ζωγράφο
και στην καρδιά μου έμεινε πικρός πια ο καημός.

Σύντροφο πια σαν έφυγες μ' άφησες όσα γράφω
κι έγραψα μα η ψυχή μου πια λύγισε... εμαράθη
τί θέλω πια να γράψω - αλλοί - αφού η Μούσα εχάθη.

Λάρισα, 14-1-55

ΣΜΙΛΕΥΤΗΣ

Νάχα τη δύναμη κι εγώ καρδιές για να σμιλεύω
με τη φτωχή μου σμίλη...
τα όμορφα της χείλη
μ' ένα φιλί να μπόραγα κι αυτά ν' ανασκαλεύω.

Η σμίλη μου κάθε σκληρή καρδιά να πελεκάει
και να την κάνει ίσια
ω! τότες τί περίσσεια
χαρά που θα 'νοιωθα αφού η καλή θα μ' αγαπάει.

Ποιός ξέρει τάχα ποιές καρδιές άθελα θα δακρύζουν
για τον φτωχόν εμένα
και δεν θα κλαιν θλιμμένα
έστω κι ακόμα από μακριά τη σμίλη αν θ' αντικρίζουν.

Σε σένα τότε θα 'ρχομαν... σ' εσέ που 'σαι μακριά μου
αξέχαστη χρυσή μου
- που 'σαι η έμπνευσή μου -
κι από τα μάτια θα 'σβηγαν όλα τα δάκρυά μου.

Λάρισα, 15-1-55

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Τούτο μουντό το δειλινό πώς μ' έφερεν η στράτα
στο κοιμητήρι των νεκρών που χαροπούλια κλαίνε.
Ψυχή μου τί ταράχτηκες, τα δάκρυα τί σε καίνε
τώρ' άφησε τους πια αυτούς... και τα παλιά παράτα.

Μην κλαις αυτούς που πέθαναν και βρίσκονται στο χώμα
ψυχή μ' ας είναι πάνω τους πανώρια κυπαρίσσι
και χύνουν τ' αγριολούλουδα την ευωδιά περίσσεια
κι ας είν' αγκάθια πάνω τους κι ας είν' λιθάρια ακόμα!

Μόν' κλάψε τούτους τους φτωχούς και δύστυχους ανθρώπους
που τυραγνιόνται άπονα στην έρμη τη ζωή τους
κι αυτοί πότε, δεν ξέρουνε, θα σβήσει η πνοή τους
ποιός ξέρει τάχα πώς και πού ποιός ξέρει σε ποιους τόπους!

Στοχάσου τούτη τη ζωή ψυχή μου την απάνω
κι άσε αυτούς που πέθαναν... λησμονηθήκαν πάνε
κι αφού κάποιες σκληρές καρδιές δεν ξέρουν ν' αγαπάνε
τότες κι εγώ γιατί να ζω... Δεν πρέπει να πεθάνω;

Λάρισα, 16-1-55

ΣΤΡΟΦΕΣ

Ένας φτωχός τραγουδιστής τάχα τί να προσφέρει
σε σένα κόρη πούσουν η μούσα... η έμπνευσή του,
και του ψιθύριζες γλυκά το κάθε μυστικό.
Απ' την ολόγλυκια βουή του δειλινού τ' αγέρι
θα μάσω κι ας είν' άτεχνες λίγες φτωχές στροφές
και δυο απ' τα μάτια μου καυτές σταλαγματιές κρυφές
μόνο αυτό σου στέλνω πια μπουκέτο ερωτικό!
Κι ούτε αμοιβή κι ευχαριστώ, δε θέλω από σένα
μόν' χαμογέλα μου γλυκά και μη γελάς θλιμμένα!

Λάρισα, 17-1-55

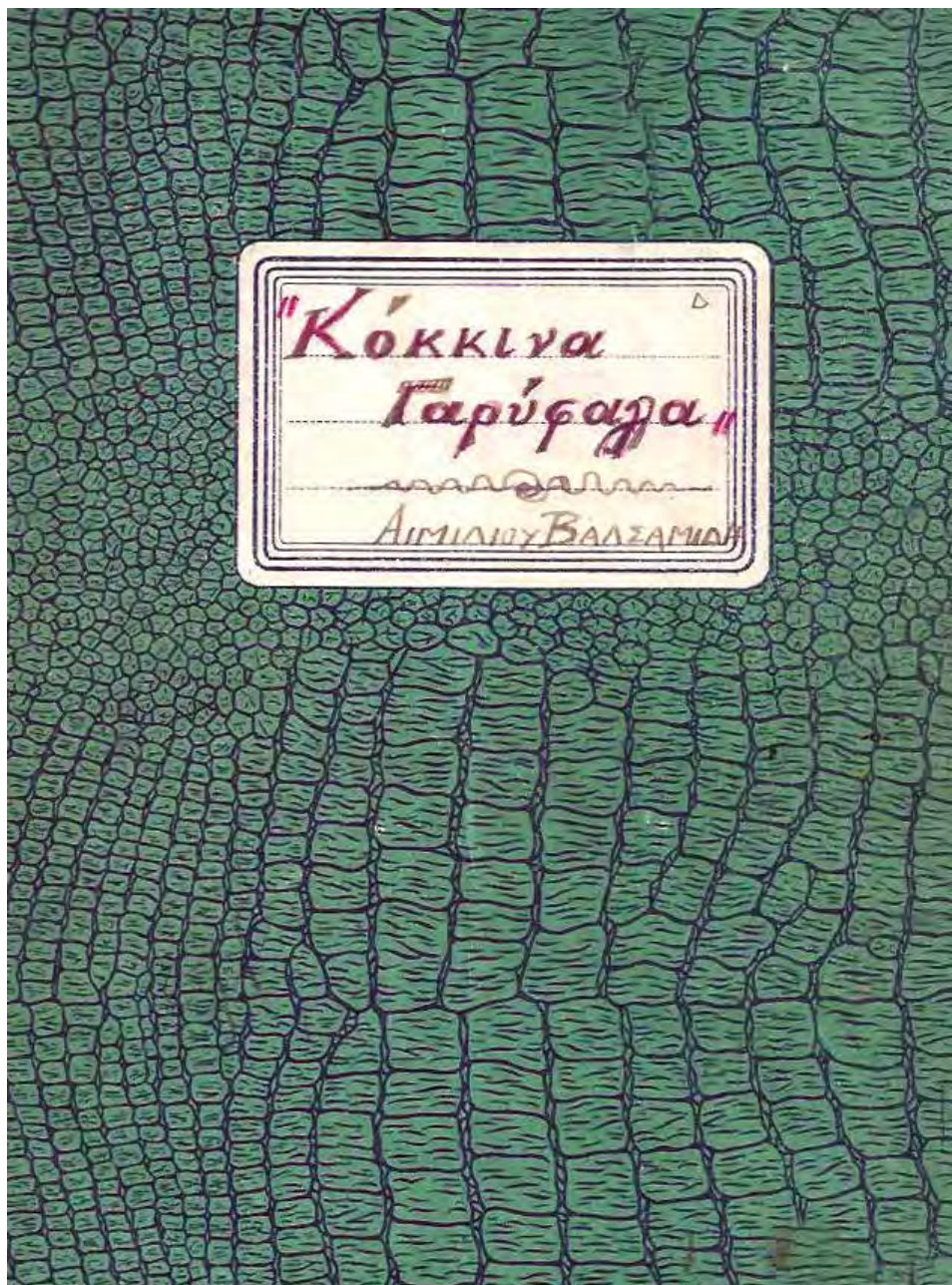
ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΑΚΙ

Απόψε τ' όμορφο φεγγάρι
μες στη γλυκιά τη σιγαλιά
σου ουρανού την αγκαλιά
για δεσ πως πλέει με χάρη.

Κι εγώ στο σπιτικό μπαλκόνι
που είμαι τώρα μοναχός
λες κάποιος μακρινός αχός
εκεί ψηλά να με σηκώνει.

Οι ακτίνες του ω! πώς χρυσώνουν
το κάθε μέρος δω στη γη
σ' αυτήν απόψε τη σιγή
'πο κει ψηλά στη γη πώς σώνουν.

ΣΥΛΛΟΓΗ Θ΄

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Ανάλαφρα σε σκέπασε του δειλινού το θάμπος
την ώρα που πηγαίνανε στη βρύση νιες, αφράτες
και τώρα πράσινο πλατύς λες άφησεν ο κάμπος
τους δουλευτάδες, και παντού γιομίσανε τις στράτες.

Καρδίτσα, 11 Ιουνίου

ΟΝΕΙΡΑ

Ονειρο πλάνο είδα ψες στου φεγγαριού το δειλί
πώς περπατούσαμε μαζί με μάτια δακρυσμένα
και ξανοιχτήκαμε κι οι δυο σε τόπους μ' ασφοδείλι
σε τόπους λες μαγευτικούς σε μέρη αγαπημένα.

Στο διάβα μας εφύτρωναν λουλούδια του Απρίλη
κι εμπρός μας σα να έπεφταν κλαδιά φρεσκοκομμένα
κι είχες εσύ στο χέρι σου κατάλευκο μαντήλι
κι αφού δάκρυα το γέμισες μου τό 'δωσες και μένα.

Γαρύφαλλ' ολοκόκκινο βαστούσες στ' άλλο χέρι..
μα ξάφνου... θύμωσες - γιατί - και κίνησες να φύγεις
μα δεν απομακρύνθηκες. Τρέχω για να σε φτάσου.

Πιο πέρα εκεί ένα πουλί, φώναζε τ' άλλο ταίρι
και κάθησες στα ταπεινά της χλόης πια της λίγης
τα χορταράκια και γλυκά, ήρθα κι εγώ κοντά σου.

Καρδίτσα 19 Ιούνη

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Γλυκός αχός γροικιέται στου δειλινού τα κάλλη
και στο βουνό ο ουρανός ανοίγει την αγκάλη
για να δεχθεί το βασιλιά που τώρα κουρασμένος
γέρνει στη δύση να κρυφτεί σχεδόν ξεψυχισμένος.

Τραγούδι λες μονότονο από μακριά σταλμένο
φτάνει στ' αυτιά των χωρικών. Σκώνει το ροζιασμένο
χεράκι του ο γεωργός να κάνει το σταυρό του
και ξαναρχίζει τη δουλειά στο σταροθησαυρό του.

Σηκώνεται κάποια γριά κι ανάφτει το καντήλι
του Άγιου Νικόλαου και βγάζει από τα χείλη
θλιμμένα λόγια κι ευθύς απ τη θολή ματιά της
κυλάνε ολοκαυτερά πικρά δυο δάκρυά της.

Καρδίτσα 21 Ιουνίου

ΠΕΣ ΜΙΑ ΛΕΞΗ ΜΟΝΟ

Μη με παιδεύεις άλλο
και μη με τυραννάς
αφού για μένα τώρα
καθόλου δεν πονάς.

Ω! δεν αντέχω άλλο
λυπήσουμε ω! φως μου
σκέψου κι εμένα το φτωχ' 'ό
και μία λέξη δος μου:

Πες μου να ζήσεις πές μου
- ω πόθε μακρινέ -
πες μου μια λέξη μόνο
ολόγλυκο ένα «ΝΑΙ».

Μακριά σου πως θα ζήσω
- ω έρωτα τρανέ -
ω! μη με διώχνεις πες μου:
ολόγλυκο ένα «ΝΑΙ».

Καρδίτσα, 30 Ιουνίου

ΜΑΓΕΥΤΙΚΕΣ ΒΡΑΔΥΕΣ

Όντας από τα σύννεφα θα βγαίνει η Σελήνη
και τ' όμορφό της πρόσωπο χλωμά θε να γελάει
για αύρα τότε ανάλαφρη στην φύση τη Γαλήνη
θα μας χαϊδεύει απαλά, θα μας γλυκοφιλάει.
Ένας στον άλλον και οι δυο, θάμαστε πλάι - πλάι
και τα γλυκά μας όνειρα κανείς δεν θα χαλάει...
Θα ξανοιχτούμε και οι δυο μακριά απ' την ανθρωπιά
κι αγάλια αγάλια χαρωπά θα φεύγουν τα κουπιά.

Καρδίτσα, 1 Ιουλίου

ΔΕΝ ΣΕ ΞΕΧΝΩ

Κι αν έφυγες και μ' άφησες κουρέλι μέσ' στην πλάση
και πήρες πια σκληρή καρδιά την πρώτη τη χαρά μου
πάντα σε συλλογίζομαι, δεν σ' έχω πια ξεχάσει
σε βλέπω πάντα όμορφη στα φτερωτά όνειρά μου.
Σ' όνειρα πλάνα τριγυρνώ
δεν σε ξεχνώ, δεν σε ξεχνώ.

Κι αν χωρισμένοι είμαστε και ζω πια μακριά σου
και αν σε χωριό είσαι συ όμορφο αγαπημένο
πάντα πετώ ανάλαφρα και έρχομαι κοντά σου
κι ώσπου νά 'ρθείς ξανά σε με, πάντα θα περιμένω.

Δεν σε ξεχνώ, δεν σε ξεχνώ...
Κλαίω για σένα και πονώ

Καρδίτσα, 2 Αυγούστου

ΣΑΝ ΘΑ ΕΥΠΝΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Στις θύμησές σου τις γλυκιές θα 'ρχεται τ' όνομά μου
σαν όνειρο αστράφτοντας χρυσό σα να 'ναι ήλιος,
και συ ποιός ξέρει τάχα που... θα είσαι μακριά μου
και θα προφέρεις άθελα τ' όνομα «Αιμίλιος».

Είν' ένα όνομα γλυκό που πάντα θα θυμάσαι
όπου κι αν πας όπου σταθείς θα στέκει στο πλευρό σου
ή κάθεσαι χαρούμενη ή πάλι κι αν κοιμάσαι
θα φτερουγίζει ολόγλυκα στο φτερωτό όνειρό σου.

Κι όταν θα ξετυλίγονται βαθειά οι αναμνήσεις
στο σκυθρωπό σου πρόσωπο θα σβήνουν οι λιαχτίδες
και θα 'ρθει γέροντας σκληρός, ο χρόνος τούτης ζήσης
στο ρόδινό σου πρόσωπο να ρίξει τις ρυτίδες.

Θα θυμηθείς ένα πρωί που θα φευγες το γιόμα
κ' ήρθα στο σπίτι σου δειλά να μ' αποχαιρετήσεις
και από τότε αλλοίμονο σε καρτερώ ακόμα
και πάντα θα σε καρτερώ ίσως ξαναγυρίσεις.

Και θα θυμάσαι κάποτε ολάνοιχτη μια πόρτα
στο σπίτι κει που κείτονταν κάτω απ' το μπαλκόνι
μα πια σαν έφυγα εγώ φυτρώσαν γύρω χόρτα
και τη φωλιά του κάνα εκεί δεν χτίζει χελιδόνι!

Θυμήσου κάποιο πρωινό προτού ακόμα φύγεις
που 'ρθα μονάχος σπίτι σου ν' ακούσω μυστικά σου
και κλαίγοντας μου έσφιχνες το χέρι και το σμίγεις
με τ' απαλά και κατάσπρα τα χέρια τα δικά σου.

Και τούτα αν τα διάβασες με πικραμένα χείλη
και άθελα από τα μάτια σου κάποιο δάκρυ κυλήσει
σήκωσε το χεράκι σου... και τ' όμορφο μαντήλι
ας το σκουπίσει... Σ' αγαπώ, ΔΕΝ Σ' ΕΧΩ ΛΗΣΜΟΝΗΣΕΙ

Καρδίτσα, 23 Ιούλη

Αφιερωμένο σ' ένα ερωτικό λαϊκό ελληνικό τραγούδι

Αιμίλιος

ΧΕΙΜΩΝΙΑΣΕ...

Κατάξερα τα φύλλα πια πέσαν από τα δέντρα
και γύρισε ο γεωργός με τη μακριά βουκέντρα
απ' τα χωράφια που 'σπερνε. Τώρα βοριάς φυσάει
και κάθε άνθρωπος γοργά στο σπίτι του θα πάει.

Ο ήλιος λες δεν θα φανεί για μέρες πια στη φύση
και ο χειμώνας το παλτό τ' άσπρο θα μας αφήσει.

Λάρισα, 23-10-54

ΧΙΝΟΠΩΡΟ

Συννεφιά απ' άκρη σ' άκρη
μες στους ουρανούς περνά
της βροχής κυλά το δάκρυ
και τη φύση κυβερνά.
Απ' των ουρανών τα μάκρη
θα πετάξουν με φτερά
του χιονιού λες οι νιφάδες
και θ' αρχίσουν οι κρυάδες
του χειμώνα. Απ' την κρεμάστρα
θε να βγει το πανωφόρι
κι απ' το κρύο ξεροβόρι
θα παγώσει κάθε γλάστρα.
Στου τζακιού μας τη γωνιά,
θα μας φέρει η παγωνιά.

Λάρισα, 27-10-54

ΕΝΑ ΚΟΚΚΙΝΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Πέρασες ψες το δειλινό
σε κάποιο μέρος σκοτεινό
κι άφησες ρόδο στο στρατί
κι όμως δεν ήξερα γιατί.

Μες στην καρδιά μου κατοικεί
τρανή γλυκιά χαρά
και μου 'δωσες εσύ φτερά
- αλλά γιατί άφησες το ρόδ' εκεί; -

Αλήθεια πες μου μ' αγαπάς
μεγάλε μ' έρωτα και φως μου
θα μ' αγαπάς όπου κι αν πας
σε όλα τα μέρη τούτου κόσμου;

Πήρα το ρόδο με χαρά
και το φιλάω τρυφερά
στο χρώμα το κοκκινωπό
κι είπαν τα χείλια σ' αγαπώ!

Λάρισα, 4-11-54

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΦΑΤΝΗ

Ήταν νύχτα και ψηλά του ουρανού τη γάστρα
σύγνεφα τη σκεπάζανε. Ολούθε σκοτεινιά.
Και στου τζακιού κάθε σπιτιού άστραφτε ολούθε η πάστρα
στο μέρος κει της Βηθλεέμ σε κάθε γειτονιά.

Ξάφνου φεύγουν τα σύγνεφα και βγαίνουν τώρα τ' άστρα
και το φεγγάρι ασήμωσε της γης κάθε γωνιά
στους τοίχους λες και στοίχειωσε, τους ίσκιους και στα κάστρα
και γλύκανε απότομα η κρύα παγωνιά.

Τώρα γεννήθηκε ο Χριστός τούτου του κόσμου κτίστης
κι άγγελοι ψάλλουν γύρω του το: «ΔΟΞΑ ΕΝ ΥΨΙΣΤΟΙΣ».
Από μακριά ξεκίνησαν τρεις μάγοι με τα δώρα

κι έχουν τ' αστέρι για οδηγό να μη χαθούν στη μπόρα.
Φέρνουνε δώρα στο Χριστό: σμύρνα, χρυσό, λιβάνι
και το σταυρό του ευλαβικά καθένας τώρα ας κάνει.

Λάρισα, 6-11-54

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ...

Παρθένα δεκαοχτώ χρονών μικρός είχα γνωρίσει
κοντούλα, νόστιμη γλυκιά με καστανά μαλλιά
το στόμα μέλι έσταζε σαν έβγαζε μιλιά
κι όλους τους άντρες πότισε με μαγικό μεθύσι.

Τις χάρες της στη λύρα μου τις είχα τραγουδήσει
πλέκοντας χρυσονείρατα. Με μαγικά χαλιά
θα 'φτιαχνα μια ολόζεστη γι' αυτήν μικρή φωλιά
μονάχα θα 'θελα κι' αυτή λίγο να μ' αγαπήσει.

Πάντα η κόρη π' αγαπούσα στα τραγούδια μου θα ζει
θα 'ναι μες στις αναμνήσεις και στα όνειρα μαζί
και ποτές η ομορφιά της απ' το νου μου δεν θα σβήσει.

Νεραϊδόμορφη κοπέλα, άσε να σε ζωγραφίσει
το μολύβι στο τραγούδι, όπως ήσουν μια φορά
τότε - αχ - προτού να φύγεις και με βρει η συμφορά!

Λάρισα, 8-11-54

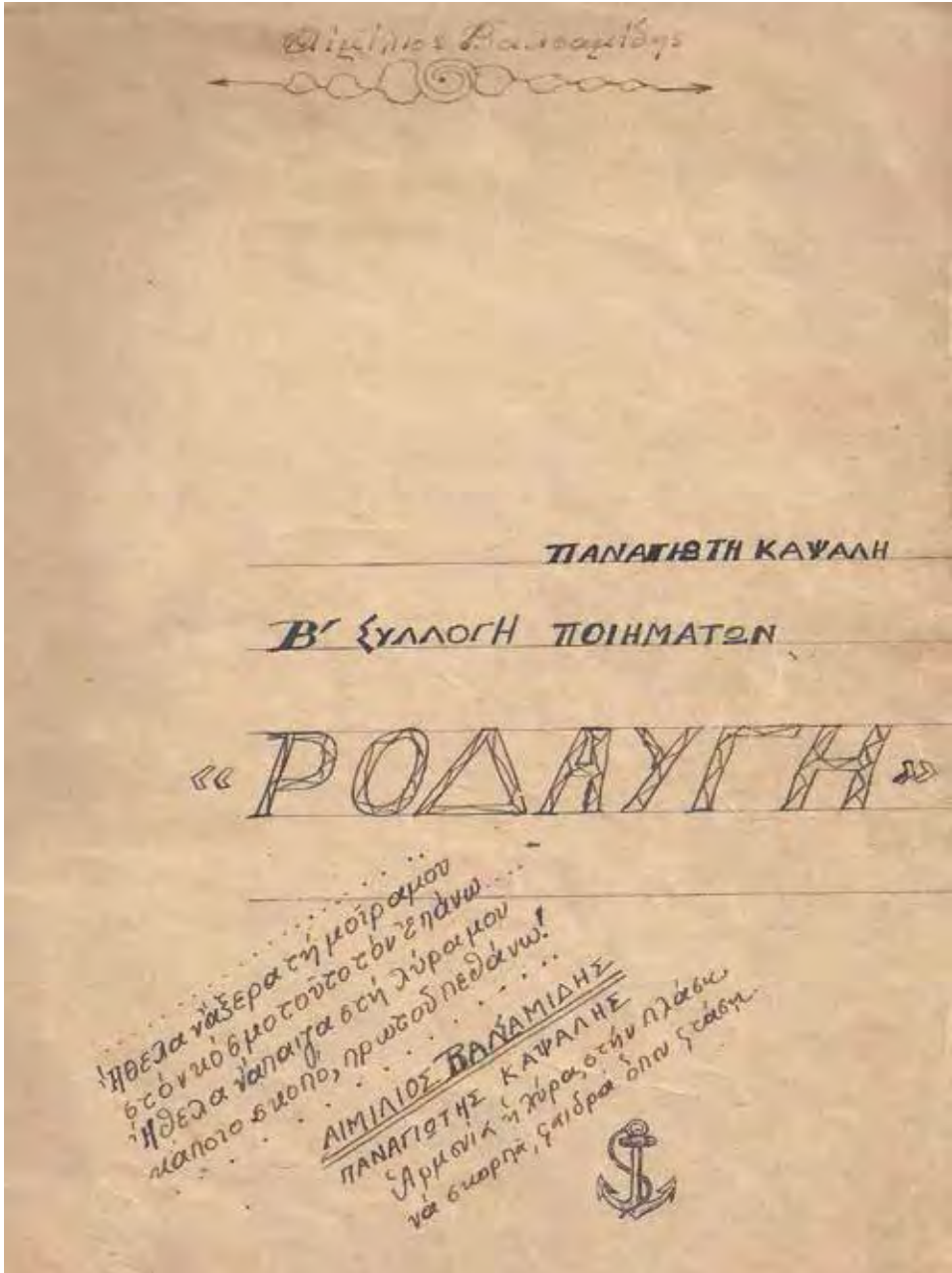
ΣΚΛΑΒΑ ΣΤΟ ΧΑΡΕΜΙ

Τα ολόγλυκα ματάκια σου γιατί είναι δακρυσμένα
κι όλο διαμάντια τρέχουν
γιατί άθελα σου βρέχουν
το χλωμιασμένο πρόσωπο και βλέπουνε θλιμμένα;

- Είμαι αλλοιά μου σκλάβα εδώ, κλειστή μες στο χαρέμι
και κάθομαι και κλαίω.
- μέσα στο δάκρυ πλέω -
νοιώθοντας την καρδούλα μου σαν φύλλο πια να τρέμει.

Λάρισα, 16 Νοεμβρίου

ΣΥΛΛΟΓΗ Ι΄

ΡΟΔΑΥΤΗ

Οι πύλες της ανατολής αγάλια αγάλια ανοίγουν
και δέχεται ουρανός και γη τον βασιλιά τον ήλιο.
Γλυκές φωνούλες αηδονιών με μια φλογέρα σμίγουν
όλα είναι ήρεμα σ' αυτό της φύσης το βασίλειο.

Τα δάκρυα των λουλουδιών τώρα κι αυτά θα φύγουν
σαν ένα αγνό ερωτικό και ξεχασμένο ειδύλλιο...
Τώρα τ' αστέρια της νυχτιάς άλλο ουρανό τυλίγουν
εν' όνειρο αφήνοντας σαν ιερό κειμήλιο.

Γέμισε η πλάση από χαρές, οι δρόμοι από διαβάτες
ροδόσκασε ανατολή, μπαίνει καινούργια μέρα
σε θάλασσες και σε βουνά σε κάμπους και λαγκάδια.

Ξεκίνησαν για τη δουλειά χαρούμεν' οι εργάτες
αφού δοξάσανε ξανά του κόσμου τον πατέρα
βγήκαν κοπάδια για βοσκή, στα πράσινα λειβάδια.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Οι μέρες πέταξαν μακριά σα να ν' αγριοπερίστερα
σ' άλλους γιαλούς τις έριξε της λήθης το καράβι
εσβήσανε μες τ' άπειρο και τ' όνειρό μου ύστερα
δειλά τις ακολούθησε τάχα να τις προλάβει.

Τις λύπες που ζωγράφισε του χρόνου η μελάνη
τις έσβησε... τις έλυωσε ο κρύος ο χιονιάς.
Πρωτοχρονιά... την τραγουδούν στις τέντες οι τσιγγάνοι
Πρωτοχρονιά τριγύρω μας γιορτάζει ο ντουριάς.

ΒΡΑΔΥ ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

Γλυκοτράγουδο...
και κει που παίζανε μαζί κορίτσια κι αγόρια
και ξένοιαστα πηδούσανε με γέλια, με χαρά,
αυτά που δεν γνωρίζουνε λύπη και στενοχώρια
φάνηκε κάποιος άγνωστος και κοίταζε φαιδρά.

Και να βραδιάζει...
Άλλοι σταμάτησαν με μιας... άλλοι κινάν να φύγουν
μονάχα η Σμάρω σκέπτονταν που τάχα ναν' εκείνος.
Τότε οπού τα σύννεφα με το φεγγάρι σμίγουν
πανώριος εξεπρόβαλε απ' των σπιτιών το σμήνος.

εκείνος πάλι...
και σαν τη βλέπει σκεπτική να τότε περιμένει
δειλά την επλησίασε... τη σήκωσε στα χέρια
κι ευθύς γινήκαν άφαντοι: αυτός κι η αγαπημένη.
Ποιός ξέρει πού να πήγανε:... Ψηλά εκεί στ' αστέρια!...

ΔΙΑΚΟΝΙΑΡΗΣ

(Ονειροφαντασία)

Είναι χειμώνας κι ευθύς στο φτερωτό όνειρό μου
φάνηκε ιδέα σκοτεινή και στη γωνιά του δρόμου
σταμάτησα και ζήταγα μ' ένα πλεχτό καλάθι
ελεημοσύνη σπλαχνικά απ' της ψυχής τα βάθη.

Λίγα λεφτά, λίγο ψωμί κι ότ' άλλο θέλεις ξένε
δώσε στο δύστυχο φτωχό, τα χείλη σιγολένε.
Είναι οι μέρες της χαράς, Πρωτοχρονιά - αλλοιά μου -
και μες στο κρύο του χιονιά πνίγεται η λαλιά μου.

Έπεσα ξάφνου, γλύστρισα απ' τ' ουρανού τα πλάτια
σε στρώμα των παραμυθιών σ' ολόχρυσα παλάτια.
Έσκασαν στην ανατολή, ροδόχρονες αχτίδες
κι η φαντασία πέταε σε όνειρα κι ελπίδες.

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΜΑΥΡΟ ΚΟΥΡΣΑΡΟ*

Στο κρεβάτι του πόνου αργοσβήνουν
δυο ματάκια γλυκά, πλανεμένα
με τα δάκρυα της πίκρας λουσμένα
κουρασμένα ανοίγουν και κλείνουν.

Θέλουν πάντα στο στρώμα να μείνουν
τα ματάκια αυτά τα θλιμμένα
και στου μαύρου κουρσάρου την πέννα
την αθώα ψυχή τους να αφήνουν.

Παραπέρα εκεί σαν δυο στύλοι,
στέκουν λόρθοι οι δόλιοι γονιοί...
...ξαμακραίνει και μπρος στο καντήλι

της εικόνας δακρύζ' η μητέρα...
και ακούει ουράνια φωνή:
«Πώς θάχουν χαρά την άλλη μέρα»...

** Μαύρος Κουρσάρος = ο Χάρος.*

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ξημέρωσε η ανατολή, κόρη χρυσομαλλούσα
κι εγώ, απ' το κρεβάτι μου φαιδρά γλυκοξυπνούσα,
σαν είδα απ' το παράθυρο ήλιος χρυσός να μπαίνει
και μια αχτίδα ντροπαλή σα να 'ταν αναμμένη,
ξετρώπωσε απ' το χάλασμα του νταβανιού τη στέγη
κι ήρθε στο κρεβατάκι μου και με χαρά μου λέγει:
- Ξύπνα καλέ τραγουδιστή και βγες στην ηλιακάδα
'Ελληνας είσαι κι εσύ κι απ' την τρανή Ελλάδα!
Τί κάθεται στο πάπλωμα; Ξύπνα, σήκω σου λέω.
- Κι εγώ γελώ αδιάκοπα, γελώ για να μην κλαίω
απ' το φριχτό το όνειρο που είδα τη νύχτα αυτή.

Μια άλλη με χαιρέτησε μου έψαλλε στ' αυτί
κι αμέσως ξεπετάχτηκα και βγήκα στο μπαλκόνι.
Πρώτο με καλημέρισε το μαύρο χελιδόνι
κι ύστερα τ' άλλα: η Κική, τα ζωντανά, τ' αγέρι...
και μαγεμένος έδειξα με τόνα μου το χέρι
στο φίλο μου - πούταν εκεί - τον βασιλιά τον ήλιο
κι οι δυο μαζί κοιτούσαμε της φύσης το βασίλειο
που δέχονταν το βασιλιά με μια περίσσια χάρη
τα λούλουδα, οι βουνοπλαγιές, η λίμνη, το χορτάρι!

Κι αργά, αργά το δειλινό, που 'ταν χρυσά βαμμένα
οι κάμποι τα χωράφια μας - που είναι θερισμένα -
τα σύννεφα, οι βουνοκορφές, το μοναχό ξωκκλήσι
την ώρα που για πάντοτε τα μάτια έχει κλείσει
κάποια ψυχή κατάκοπη, θέλησα να γυρίσω
με κάποιο όνειρο γλυκό σ' άλλη ζωή, κει πίσω
στις χώρες των παραμυθιών, της χαλιμάς κρεβάτια
και κουρασμένα κλείσανε τα γαλανά μου μάτια...

ΟΡΑΜΑ

Νύχτα βαθειά παντού τριγύρα
στην πλάση που 'ναι κοιμισμένη
μονάχα νότα από μια λύρα
γρικιέται από μακριά σταλμένη.

Έπεφτε κατάσπρο το χιόνι
τριγύρω απ' το βαθύ πηγάδι
κι άρχισε αμέσως να στοιχειώνει
κάτασπρο πύργο για σημάδι!

Και στην κορφή άφησε μόνο
μικρή τρυπίτσα - λες και θάμα -
που πάντοτε στον ίδιο τόνο
οι νύφες έπεφταν αντάμα.

Ανέβηκα με δυσκολία
τα δεκατρία σκαλοπάτια
κι άκουσα κάποια συναυλία
να βγαίνει απ' του βυθού τα πάτια.

Δεν ξαναθέλησα από τότε
να φύγω απ' εκεί.. -αλλοιά μου -
...πότε τραγούδαγα και πότε
πνίγονταν στο λαιμό η λαλιά μου.

ΠΑΛΙΑ ΓΕΙΤΟΝΟΠΟΥΛΑ

Ήταν ένα δειλινό τ' Απρίλη
ανοιξιάτικη παντού χαρά
όταν γνώρισα τα δυο σου χείλη
και τα μάτια σου τα φλογερά.

Τρεμοσβήγανε ψηλά τ' αστέρια
και ωχρό το φως του φεγγαριού
φώτιζε τα τρυφερά σου χέρια
απ' τις γρίλιες του παραθυριού.

Τα κοντά ολόξανθα μαλλιά σου
απαλά τα χάϊδενα κι αυτά
και ριγμένα μες στην αγκαλιά σου
πέφτουν τα ματάκια σου σκυφτά.

Ωϊμέ μου, έχω μείνει μόνος
και γυρνώ παντού στις γειτονιές
να ξεσπά επάνω μου ο πόνος
και οι κρύες του χειμώνα παγωνιές!

ΓΙΑΤΙ;

Γιατί ο πόνος στη ζωή, γιατί το μαύρο δάκρυ
γιατί ν' ακούμε όλο «αχ» στη γη, απ' άκρη σ' άκρη.
Γιατί να κλαίμε πάντοτε, γιατί να μην χαρούμε
αφού αργά ή γρήγορα, στη γης αυτή θα μπούμε.

Γιατί αγκάθια σπαθωτά το δρόμο μας να φράζουν
και χέρια βάρβαρα - γιατί - το βιο μας να αρπάζουν.
Γιατί σε δρόμους σε γωνιές, πόνος να περπατεί
κι όχι η χαρά - αλλοίμονο! - γιατί, γιατί, γιατί.

ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗ ΠΕΡΔΙΚΑ

(αφιερώνεται σε κάποια ...φίλη μου)

Σ' ένα κλουβί καγκελωτό με πόρτα σιδερένια
μεγάλωσε μια πέρδικα με μάτια γαλανά
ζούσε πάντοτε ξένοιαστα χωρίς καμία έννοια
και ξέχασε που ήτανε ψηλά 'πο τα βουνά.

Χρώμα φτερών θαλασσινό και πόδια βελουδένια
και στο λαιμό τη στόλιζαν διαμάντια φωτεινά
της άξιζε κάθε ευχή, κάθε του κόσμου παίνια
σαν κελαϊδούσε πάντοτε με πόνο σιγανά.

Κι όντας ξεχάστηκ' ανοιχτή η πόρτα κάποια μέρα
πέταξε η πέρδικα μακριά στον καθαρών αέρα
μα το κλουβί δεν ξέχασε συχνά ξαναγυρνούσε...

Έχασεν όμως τη χαρά και όλους τους σκοπούς της
τι βρήκε φίλους κι έφυγε μακριά από τους δικούς της
και το κεφάλι της στερνά, στον τοίχο το χτυπούσε.

Καρδίτσα 19-2-54

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ

Λιώσαν στα βουνά τα χιόνια γύρω κάμποι πρασινίζουν
σκόρπισαν τα νέφη, οι μπόρες και γελούν οι ουρανοί
τα πουλιά απ' τις ξένες χώρες, τώρα πια ξαναγυρίζουν
κι έφυγε πια του χειμώνα η κρυάδα η στερνή.

Μες στη φύση αντηχούνε των πουλιών χιλιάδες ύμνοι
ψήλωσαν τα νια σιτάρια μπουμπουκιάσαν τα κλαδιά
κάτω από τις ηλιαχτίδες λάμπει ασημένια η λίμνη
άνοιξε γλυκά και μένα μες στο στήθος η καρδιά.

Κι ένοιωσα στο όνειρό μου τα παιδιάτικά μου χρόνια
τα παιγνίδια, οι χαρές μου, ήρθανε στο νου μου πάλι.
Έχτισαν τη χαλασμένη τη φωλιά τα χελιδόνια
μύρια κάλλη πια προσμένουν, άνοιξη να ξεπροβάλλει.

ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ

Στον τάφο σου εφύτρωσε ψηλό 'να κυπαρίσσι
κι ολόγυρα αγριολούλουδα χύνουν πικρό το δάκρυ
και στο φιλί του άνεμου σκύβει να σε φιλήσει
η κορυφή του που λυγά στην κάθε μια σου άκρη.

Το μάρμαρό σου τύλιξαν χορτάρια και λουλούδια
κι υγρό το χώμα γύρω σου βουλιάζει σαν πατήσει
πόδι ανθρώπου. Θλιβερά σου στέλνουνε τραγούδια
οι κουκουβάγιες σαν θα 'ρθεί της μέρας πια η δύση.

Η μαύρη νύχτα σκέπασε τη γη απ' άκρη σ' άκρη
και βλέπω ίσκιους νοιώθοντας το αίμα να παγώνει
νοιώθεις κι εσύ στο μάρμαρο της δρόσου κάποιο δάκρυ
κι από μακριά ακούγεται στριγγιά φωνή του γκιώνη.

Καρδίτσα 15-3-54

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΤΙΚΟ

Γλυκιά αυγούλα ολόγουρα τα πέπλα της απλώνει
κι απ' των βουνών τις κορυφές λιώνει σιγά το χιόνι.
Το φως του ήλιου ελεύθερα σ' όλη τη γη ορμάει
και πλέκει χρυσοστέφανα με τις μαγιές του Μάη.

Γινήκαν αύρες δροσερές οι κρύοι οι ανέμοι
που στα φιλιά τους τα γλυκά, το πρόσωπό μας τρέμει
και νοιώθουμε γλυκό αχός στ' αυτιά μας να περνάει
είναι οι φωνούλες των πουλιών που ψέλνουνε τον Μάη.

Στα πράσινα ντυθήκανε οι λόφοι και οι κάμποι
και στα νερά της θάλασσας χρυσός ο ήλιος λάμπει.
Η πρώτη μέρα του Μαγιού σ' όλους ξαναθυμάει
πώς είναι η μυριοστόλιστη βασίλισσα του Μάη.

Στην εξοχή ας τρέξουμε, στην ανθισμένη πλάση
που λούλουδα το χέρι μας μαζεύει απ' όπου φτάσει
να παίξει ο καθένας μας κι όλο να πολεμάει
με τα λουλούδια του μαγιού, τη μέρα αυτή του Μάη.

Καρδίτσα 21-4-54

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Φάρος μέσα στα πέλαγα και ήλιος μεσ' στη φύση
στάθηκες πάντα, ω τρανή, μητέρα μας Ελλάδα
κι όντας στον τόπο σ' έρχονταν εχθρός αίμα να χύσει
του έδειχνες την άσβηστη την παναρχαία δάδα.

Και ντροπιασμένος έφευγε χωρίς καν να γυρίσει
να ιδεί την πατρίδα μας να λάμπει από φρεσκάδα...
Δεν θέλανε οι ήρωες εχθρός για να πατήσει
τα τιμημένα όπλα σου που ήταν στην αράδα.

Όπως και τότε ήσουν εργατικό μελίσι
κι έδωσες τον πολιτισμό στων άγριων τα χέρια...
Έτσι να είσαι φωτεινό μετέωρο στ' αστέρια.

Με δάφνες και με λούλουδα η δόξα ας στολίσει
το λαμπερό σου μέτωπο που είν' όλο γλυκάδα...
Ήσουν και θα <σαι πάντοτε Αθάνατη ΕΛΛΑΔΑ!!!

ΣΤΡΟΦΕΣ

Τί ψάχνεις γύρω σου να βρεις
ξανθό παιδάκι και κοιτάζεις
αφού το βρεις ή δεν το βρεις
για κάποιον άλλονε το τάξεις;

Έχασα φίλε μια δραχμή
οπού την είχα τάμα
έλα βοήθα με και συ
να ψάξουμε αντάμα.

Καρδίτσα 21 του Μάη

ΑΣ ΤΑ ΝΑΖΙΑ ΣΟΥ

Τα μαγεμένα χείλη σου
και τα σγουρά μαλλιά σου
στα όνειρά μου έρχονται
με τη γλυκιά μιλιά σου.

Πρώτη ματιά που μου 'ριξες
χωρίς κανείς να ξέρει
μ' έκοψες μέσα στην καρδιά
με δίκικοπο μαχαίρι.

Και τώρα με τα νάζια σου
και τα καμώματά του
δυο λόγια θέλω να σου πω
έλα - μη φεύγεις στάσου:

Κι αν έφυγες και μ' άφησες
μονάχο μες στη μπόρα
θα 'ρθεί αλλοίμονο καιρός
πικρή για σε μια ώρα.

21 του Μάη

ΣΤΗ ΒΡΥΣΗ

Μες στ' αχνοφέγγισμα του δειλινού
- παραμυθένια ώρα -
σε περιμένω να φανείς αστέρι τ' ουρανού
καρτέρι σ' έχω τώρα.

Νοιώθω τ' αγέρι να μιλά να λέει τ' όνομά σου
- σε περιμένω έλα -
κι ολόγυρα τα λούλουδα χύνουνε τ' άρωμά σου
όλα, γλυκιά κοπέλα.

Καρδίτσα, Μάης 25

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Στον ίσκιο μιας καλής ιτιάς
- π' απάνω βούιζε μελίτσι -
κι ολόγυρα η αγράμπελη
ήθελε να στολίσει.

Το μαγικό κορμί της,
έγειρα ν' αποκοιμηθώ,
με μαργαρίτα στο χεράκι
θέλησα κάτι για να θυμηθώ.

Πετώντας με τσ' ανάμνησης
τα μαγικά φτερά
θυμήθηκα 'να όνομα
με μια κρυφή χαρά.

Ευπνώντας από λήθαργο
λες και χοροπηδούσα...
κι άρχισα ευθύς του λουλουδιού
τα φύλλα και μαδούσα.

«Μ' αγαπά, ...δεν μ' αγαπά!»
το τελευταίο φύλλο
και την αλήθεια τη σκληρή
να σας την πω οφείλω.

Καρδίτσα, Μάης

ΣΤΗ ΣΕΛΗΝΗ

Ασημοκόρη τ' ουρανού και μαγική Σελήνη
π' όμορφα όνειρα σκορπάς στους νέους ξελογιάστρα
στείλε μ' απόψε άπλετο φως τον πόνο μου να πλύνει
και πέταξε ανάλαφρα μακριά από τ' άλλα τ' άστρα.

Για να σου πω τον πόνο μου στις νύχτας τη γαλήνη
κατέβα τώρα χαμηλά απ' τ' ουρανού την γάστρα
απ' τ' ανοιχτό παράθυρο με την ωραία γλάστρα
θα σου μιλάω, καθιστός στη φτωχική μου κλίνη.

Πες μου Σελήνη αν πονείς αυτού ψηλά απ' ούσαι
κι αν είσαι μόνη, όπως κι εγώ έμεινα μοναχός μου
και τραγουδώ τον πόνο μου σε μια γωνιά του Κόσμου.

Κι όταν η μπόρα φοβερή επάνω μου ξεσπούσε
έμεινα πάντ' αλύγιστος στο άγριο χαλάζι,
μα τώρα η όψη μου - αλλοιά - χίλιες μορφές αλλάζει.

Καρδίτσα, 26 του Μάη

ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ

Χωριατοπούλα όμορφη
στ' απόσκια τριγυρίζει
τραγούδι με γλυκό σκοπό
στα πλάγια αντιβουίζει.

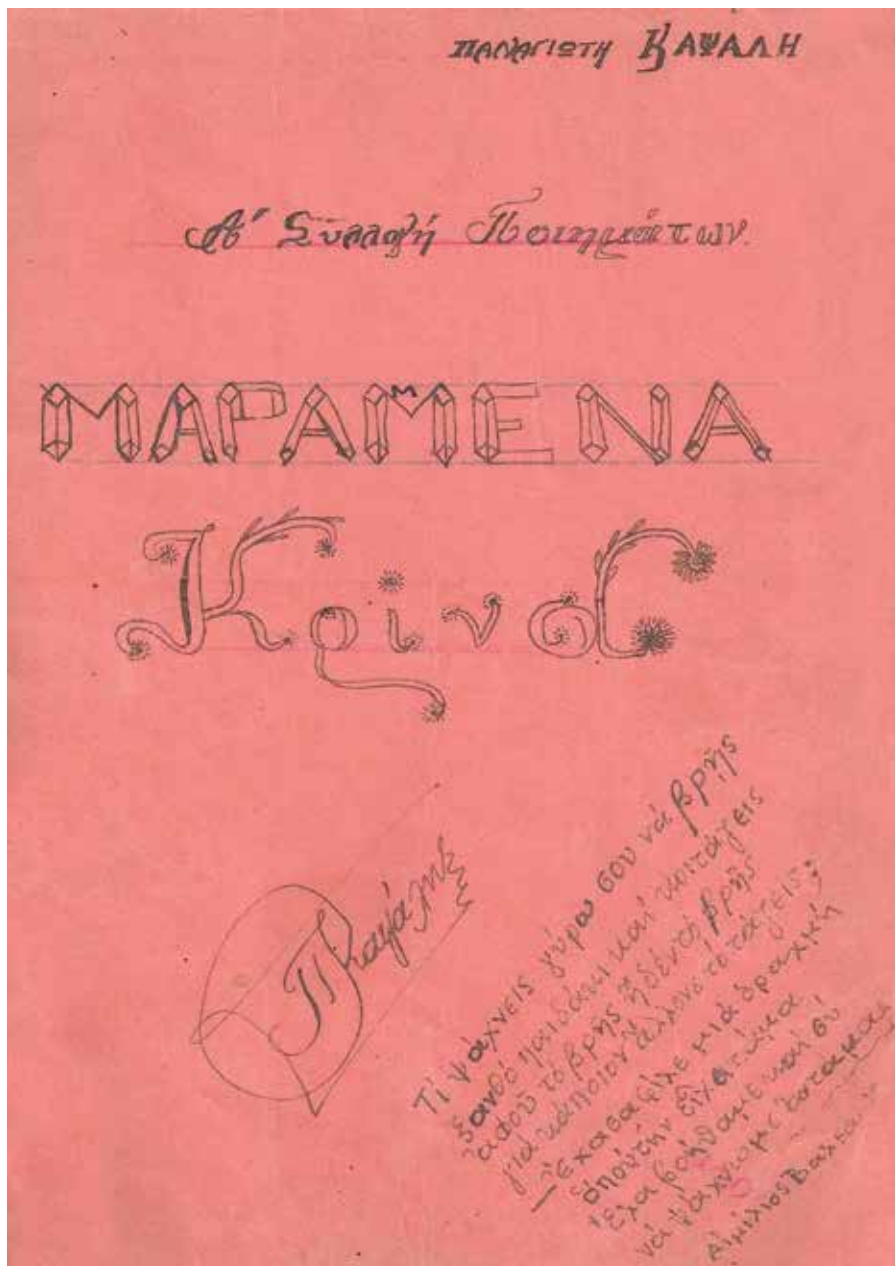
Στην κρουσταλλένια την πηγή
τρέχει να πιεί νεράκι
κι έριξε μέσα λούλουδο
που είχε στο χεράκι.

Καθρέπτης γίνεται η πηγή
και τα ματάκια τα είδα
να λάμπουνε σμαράγδινα
- πεντάμορφη νεραΐδα! -

Πήγα κι εγώ να πιω νερό
κι ένοιωσα να με πνίγει
κάποια τρελή κρυφή χαρά,
μ' αυτή κινάει να φύγει...!

Καρδίτσα, 26 Μαΐου

ΣΥΛΛΟΓΗ ΙΑ΄

ΜΑΡΑΜΕΝΑ ΚΡΙΝΑ

Κοντοστάθηκα για λίγο
μέσα στον ανθόκηπό σου
για ν' ακούσω πριν να φύγω
ένα ολόγλυκο σκοπό σου

Κοίταξα ολόγυρά μου
μα δεν σ' είδα πουθενά
μόνο μέσα στα όνειρά μου
φάνταζες αληθινά.

Όλα γύρω μου μιλούσαν
με μια αγάπη περισσή
και οι αύρες με φιλούσαν
σα να ήσουνα εσύ.

Τα λουλούδια σου, ρωτούσα,
μήπως σ' είδαν τα καημένα
και τριγύρω μου κοιτούσα
με τα μάτια δακρυσμένα.

Μου 'παν τότε οι μαντζουράνες.
«Διώξε από τα δάκρυά σου
τις ελπίδες σου τις πλάνες
έχει φύγει μακριά σου».

Τότε ρώτησα τα κρίνα
με δυο δάκρυα γαλανά
κι αποκρίθηκαν κι εκείνα
πώς δεν σ' είδαν πουθενά.

«J.S.»

Η ΒΡΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Κάτω από τον πλάτανο
είναι μια κρύα βρύση
δίνει σε όλους μας νερό
τη δίψα μας να σβήσει.

Γάργαρα, κρύα, δροσερά
απ' το βουνό φερμένα
μοιάζουν της βρύσης τα νερά
μ' ασημοστολισμένα.

Μέρα και νύχτα καρτερεί
διαβάτης να περάσει
και με τα κρύα της νερά,
να τότε ξεδιψάσει.

ΟΝΕΙΡΑ ΓΛΥΚΑ

Η μέρα φεύγει βιαστικά
απ' τη νυχτιά κυνηγημένη
όλα τα μέρη που διαβαίνει
μαύρα τα βάφει μαγικά.

Η αύρα που φυσά γλυκά
απ' τ' αγριολούλουδα φερμένη
ήρθε κοντά μου ευωδιασμένη
και ψιθυρίζει μυστικά:

«Βυθήσου πια τραγουδιστή
μες τις παλιές σου αναμνήσεις
σ' ονείρατα γλυκοπλασμένα...»

Και 'γω σαν είχα βυθιστεί
μες των ονείρων τις θυμήσεις
τα μάτια μου ήταν δακρυσμένα.

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΠΕΤΑΛΟΥΔΙΤΣΑ

Σήμερα το πρωί πρωί, προτού ο ήλιος λάμψει
μια πεταλούδα πέταξε, ψηλά σ' ένα λουλούδι.
Πολύ πετούσε ανάλαφρα και στης αυγής τη λάμψη
φαινότανε χρυσάφτερη σα να 'ταν αγγελούδι!

Ο ήλιος τη χαιρέτησε με γέλιο, με καμάρι
μα κι οι ακτίνες του κι αυτές ηλιόλουστη την κάνουν
κι αυτή πετά περήφανα στο κρίνο, στο θυμάρι
ενώ τα ίτσια γελαστά, στην αγκαλιά τη βάνουν.

Κουράστηκε για να πετά και κάθισε να παίξει
ψηλά σε κάποιο λούλουδο, ψηλά σε μια καρφίτσα
Κι όμως! Δεν κάθεται κι αυτού, πάλι θέλει να τρέξει,
να δει όλα τα λούλουδα η μικρή πεταλουδίτσα!

ΤΑ ΚΟΥΡΕΙΑ

Σαν θα πάτε στο κουρείο, για να κόψετε τα μαλλιά
τους κουρείς μας θα τους βρήτε, ναν στρωμένοι στη δουλειά.
Όλη μέρα χασμουριούνται κι όλο στρίβουν το μουστάκι
ο Θωμάς μας, ο Γιαννάκης με το φίλο τον Κωστάκη
τα ξυράφια περιμένουν, τροχημένα από καιρό
και οι τσετσεβέδες πάντα, είν' γεμάτοι με νερό!
Μα σαν βγήκε η νέα μόδα: τα ξυράφια ΣΤΑΡ
στα κουρεία μας κανένας δεν πατάει ποδάρ!
Ξεροβήχει ο κουρέας από την πολλή δουλειά
κι όλο σφίγγει τη λουρίδα, διότι πείνασε η κοιλιά.
Οι κουρείς μας έτσι πάντα τα περνούν ωραία, φίνα
διότι έχουνε να δουν πελάτη εδώ κι ένα μήνα!!!

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

Σαν έφτασε στο σπίτι του, στην έρμη την αυλή του
αμέσως άλλαξε μορφή, όλη η κεφαλή του...
Βλέπει παντού τριγύρω του τα δέντρα μαραμένα
στη σκάλα και στην πόρτα του χορτάρια φυτρωμένα.
Τρέχει στην πόρτα του σπιτιού και τα κλειδιά δεν βρίσκει
και στο ωχρό του πρόσωπο πέφτουν της νύχτας ίσκιοι.
Βλέπει γκρεμισμένη στέγη και κυρτό - κυρτό μπαλκόνι
και παλιόξυλα από κάτω, στα δυο χέρια του σηκώνει
τα φιλεί κι αναστενάζει, τα παιδιά του αναζητά
και με δακρυσμένα μάτια προς τον ουρανό κοιτά!
Του φάνηκε πως έβλεπε παντού στρωμένες πάχνες
αλλά στα ξύλα κρέμονταν πολλές πυκνές αράχνες.
Μες στα χαλάσματα φωλιές είν' από νυχτερίδες
κι ψάχνουνε για να τις βρουν του φεγγαριού οι αχτίδες.
Οι σαύρες ξετροπώσανε, κάτι ζητούν να φάνε
κ' οι κουκουβάγιες άρχισαν για να μοιρολογάνε.
Έχασε τις ελπίδες του σαν της μηλιάς τα μήλα,
όντας τα παίρνει ο σπιτικός και μένει με τα φύλλα.

.....
Τρέμουν τα άστρα τ' ουρανού, κοντεύει να ξημερώσει
του παίρνει ο Χάρος την ψυχή να τότε ξαλαφρώσει!

Ο ΚΑΨΑΛΗΣ

(Ο ηρωικός γέρος του Μεσολογγίου όστις έβαλε φωτιά εις την μπαρουταποθήκην του πύργου - αφιέρωμα)

Όλοι απ' το Μεσολόγγι
με την έξοδο, επήγαν
όπου ανθίζανε οι λόγγοι
μακριά απ' τον εχθρό.
Μα οι γέροι δεν μπορούσαν
για να πάνε με τους άλλους
μες τον πύργο σταματούσαν
κάνοντας κρυφά σταυρό.

Ένας γέρος ασπρομάλλης
ιερεύς στο Μεσολόγγι
ο λεγόμενος - ΚΑΨΑΛΗΣ -
τους φωνάζει δυνατά:
«Αδερφοί, όλοι με θάρρος
ας πεθάνωμε με πίστη
ας μας πάρει όλους ο χάρος
ελευθέρους. Και πατά

την σκανδάλη απ' το πιστόλι
που κρατούσε στο <να χέρι
και πηγαίνει ένα βόλι
στης μπαρούτης τον σωρόν.
Η μπαρούτη όλη ανάφτει
και γκρεμιέται πάει ο πύργος
και τους γέρους μέσα θάφτει
με τ' ασκέρια των εχθρών...

Ο ΖΗΤΙΑΝΟΣ

Έπεφτε ψιλό το χιόνι
και στρωνότανε στη γη
σαν ολόλευκο σεντόνι
μες της πόλης τη σιγή.

Εις του δρόμου τη γωνία
ένας γέροντας φτωχός
μέσα εις τη δυστυχία
περιμένει μοναχός.

Είν' ντυμένος στα κουρέλια
στους διαβάτες που περνούν
πάντα προξενούσε γέλια
εις αυτούς που δεν πονούν.

Νηστικός, δυστυχισμένος
στην γωνία την ψυχρή
μες στο χιόνι βυθισμένος
λημοσύνη καρτερεί.

Άλλοι τότε συμπονούνε
σπλαχνικά τον ελεούν
άλλοι πάλι προσπερνούνε
μη γυρνώντας να τον δουν.

Σε λιγάκι η νύχτ' απλώνει
το σκοτάδι το βαθύ
και ο γέροντας σηκώνει
για να πάει να κοιμηθεί...

Στο φτωχό του το καλύβι
να πεθάνει καρτερεί
που τα βάσανά του κρύβει
στη ζωή του τη σκληρή!

(J.S.P.C.)

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Οι μέρες φεύγουν σαν πουλιά
και πίσω δεν γυρνάνε
φεύγουν οι μήνες δεν γυρνούν
σβήνουν οι χρόνοι πάνε.

Όμως ετούτη η ζωή
η ίδια πάντα μένει
άλλοτε είναι δύστυχη
κι άλλο τ' ευτυχισμένη.

Είν' ανοιξιάτικη βραδιά
και κάθομαι θλιμμένος
κι όλο θυμάμαι τα παλιά
και είμαι λυπημένος.

Κοιτάζω γύρω μου παντού
την ομορφιά της φύσης
και μες τα βάθη της ψυχής
ξυπνούν οι αναμνήσεις.

ΒΑΡΚΟΥΛΑ

Ήθελα να 'χα μια βαρκούλα ξανοιγμένη
μια φεγγαρόλουστη γλυκιά βραδιά,
μέσα στο πέλαγος για να με περιμένει
να ξαποστάσει η κουρασμένη μου καρδιά.

Γλυκά να τη φιλούν τα κύματα με χάρη
στα πλαϊνά σανίδια της, να σπάνε.
Κι από ψηλά το ουράνιο ολόγιομο φεγγάρι
θα μου μιλάει από κει που θα <ναι.

Γερά στα χέρια μου θα σφίγγω το τιμόνι.
Αργά θα προχωρώ, με τα κουπιά
και τότε ανάλαφρα ο αέρας να σηκώνει
την πονεμένη μου ψυχή που δεν αντέχει πια...

ΠΟΙΟΣ ΞΕΡΕΙ...

Ποιος ξέρει πού να βρίσκεσαι
πολύ μακριά! Ποιός ξέρει!
Σε ποιον να δίνεις την καρδιά
και τ' άσπρο σου το χέρι!

Ποιός ξέρει αγάπη μου εσύ
πως τάχα να περνάς
και με τα πλάνα μάτια σου
ποιόν άλλον τυραννάς.

Ποιός ξέρει γιατί έφυγες
απ' τη ζεστή φωλιά μας
και σβήσανε για πάντοτε
τα όνειρα τα γλυκά μας!

Η ΠΑΙΔΟΥΛΑ

Γυρνούσα απ' το σχολείο κείνη τη μέρα
συλλογισμένος κοίταζα ομπρός μου
σαν είδα μια παιδούλα πλάι μου
να την κοιτούν τα μάτια όλου του κόσμου!

Αργά - αργά εκεί που περπατούσα
σαν είδα πάνω της γλυκιά γαλήνη
κι άφησα κάθε συλλογή μου
και σκέπτομαι όλο σκέπτομαι: Εκείνη!

Δεν ήξερα ποια ήτανε αυτή
μα σαν με γλυκοίταξε στα μάτια
ένιωσα μες στο στήθος την καρδιά
σε μια στιγμή να γίνεται κομμάτια.

ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΤΗΣ

Στο κρεβατάκι της γλυκά γλυκά είχε απογείρει
να κοιμηθεί, μα άκουσε στο δρόμο μια κοντάδα.
Σηκώθηκε και άνοιξε σιγά το παραθύρι
κι ο ίσκιος την εσκέπασεν απ' την περικοκλάδα.

Βλέπει στο δρόμο βιολιτζή, να παίζει το δοξάρι
και τον αγαπημένο της με τα ξανθά μαλλιά
τον φώτιζε στο πρόσωπο το αμυδρό φεγγάρι
και πονεμένη έφτανε στα χείλη του η μιλιά.

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Ο νους μου πάντα φτερουγίζει
στην άλλη μου μικρή πατρίδα
που άλλη καλύτερη δεν είδα,

σε ριζοβούνια και σε κάμπους.
Τ' άσπρα σπιτάκια του με χάρη
κοιμώνται κάτ' απ' το φεγγάρι.

Και οι κοπέλλες τραγουδούνε
προτού κινήσουν για δουλειά.
Μικρή πατρίδα μου παλιά!...

Και ψάλλει η φύση τη χαρά
μες στο χωριό απ' άκρη σ' άκρη
σβήνει απ' τα μάτια μας το δάκρυ.

« ΣΤΟ ΦΙΛΟΜΟΥ ΠΟΙΗΤΗ ΠΑΝ. ΚΑΨΑΛΗ

(¹ Αφιέρωμα του αγαπητού μου φίλου
Γιάν. Σελλούντου.)

Στά ερείπια της ποιητικής ημεροδότης
την ρίμα σου να βρής την προκομένη
στη σφραγίδα αμολούθηδες την ξενή
που βούτασαν οι εννιά ξανθομαλλοδότης.

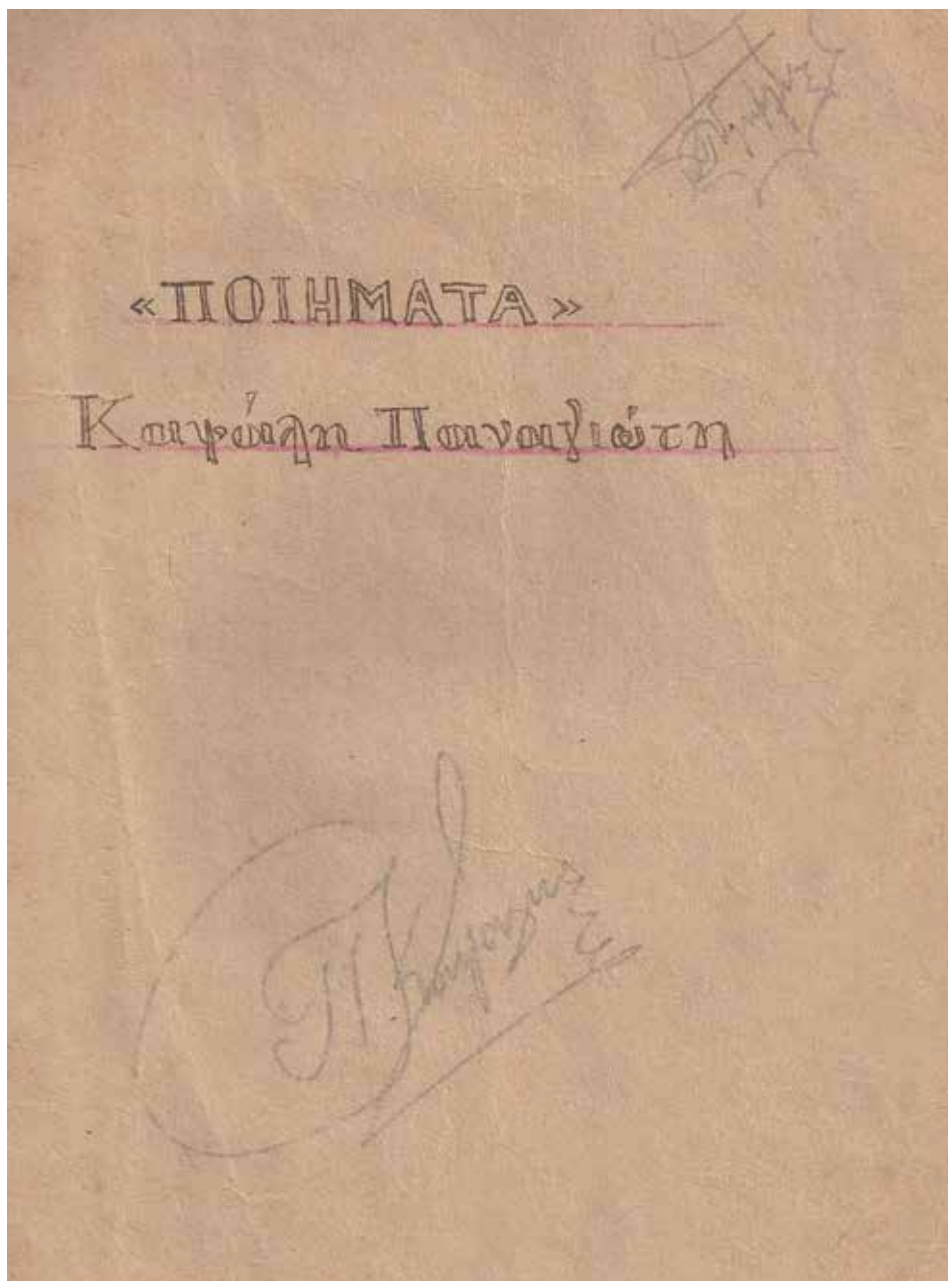
Της ποιητικής τους δρόμους ξεπερνάδες
θυσιαζόντας τις πέρες. Πάντα βγαίνει
ο δρόμος που ατέλειωτο προκομένη
διαβάτες να παιδέψη; Έρωταδες.

Την άβυσσο να πάρης τον δρόμιν
Μην πιάς ψηλά στα σύννεφα να γράφεις
τον κάβου, τον καρβάνι, ο νόσος σου ως μείνει.

Στα ηλια δρομάκια η σήπε ο Μαλαμάδας
στο διάβα του κοί μεθα στη βιασύνη
το ζέρμα σου μην πιάς να ξεηράβεις.

«ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟΣ»

ΣΥΛΛΟΓΗ ΙΒ΄

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΓΩΝΙ

Απ' το παράθυρο κοιτάζω, το κάτασπρο
σεντόνι
τους δρόμους, τα χαμόκλαδα, τον ουρανό
με τ' άστρα,
τα κεραμίδια του σπιτιού, όλα τα σκέπασε
το χιόνι
ενώ εμείς στο σπίτι μας, αστράφτει παντού
η πάστρα.
Όλοι συμμαζοχτήκαμε, σιμά στο
παραγώνι
ψήγοντας κάστανα, μαζί, λέγοντας
παραμύθια
και στη γωνιά είν' ο παππούς, χαϊδεύει το
αγγόνι
το παίρνει σφιχτά στην αγκαλιά και το κρατεί
στα στήθια

Ο ΠΕΡΙΠΛΑΝΟΜΕΝΟΣ

Δεν έχω σπίτι εγώ να μείνω
και δρόμο παίρνω δρόμο αφήνω.
Περιπλανούμαι σε ξένα μέρη
ποιός ξέρει η τύχη πού θα με φέρει!
Περνάω στράτες βουνά, λαγκάδια
κοιμάμαι έξω όλα τα βράδυα!
Σε άγρια δάση, σε κάμπους, ράχες
περνώ τις μέρες, έρμες μονάχες.
Με δέρνουν μπόρες, βροχές και χιόνια
με δυστυχία περνώ τα χρόνια.
Αχ! Πού να πάω να σταματήσω
παρηγοριά λίγη, που να ζητήσω;
Τον κόσμο πάντα τον αποφεύγω
πολύ μακριά του γρήγορα φεύγω.
Με διώχνουν όλοι μακριά να φύγω
δεν έχω μέρος να μείνω λίγο.
Δεν με γνωρίζουν, δε ξέρω κανένα
εγώ, είμαι ξένος μέσα στα ξένα.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Α' ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ

- Ένας επαρχιώτης στην Αθήνα
- Έμμετρες ελληνικές παροιμίες
- Αγωγή του πολίτη
- Σχολικές γιορτές
- Η κωμωδία στο Σχολείο
- Μαθητικές διακοπές
- Μαθητικό ημερολόγιο

*Ο Πάνος Π Καψάλης με τη μητέρα του Όλγα
και την αδερφή του Μαρία*

Ο Πάνος Π Καψάλης με συναδέλφους του δασκάλους

